# Programació didàctica

## Departament de DIBUIX

Curs 2026-2027

ies llompart

# 1. Introducció

## 1.1. Marc normatiu

La present programació didàctica del departament s'elabora d'acord amb el marc legal vigent a les Illes Balears, que estableix les directrius per a l'organització i desenvolupament del currículum en les etapes d'educació secundària obligatòria i batxillerat.

Per a l'ESO, es pren com a referència el **Decret 42/2025, de 14 de febrer**, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears, especialment el seu article 40 relatiu a les programacions didàctiques.

Per al Batxillerat, la referència normativa és el **Decret 43/2025, de 14 de febrer**, que regula el currículum d'aquesta etapa educativa, i en particular l'article 44 sobre les programacions didàctiques.

A més, es té en compte la **Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears**, que estableix el dret de les famílies a conèixer les programacions i els criteris d'avaluació, així com altres normatives estatals i autonòmiques que resultin d'aplicació.

## 1.2. Relació amb el PEC i la PGA

La programació didàctica del departament s'insereix en el marc global del centre i assumeix els principis pedagògics, els valors educatius i les línies d'actuació prioritàries. D'aquesta manera, les programacions garanteixen la coherència amb la identitat del centre i contribueixen a la consecució dels seus objectius estratègics.

Alhora, les programacions didàctiques formen part de la **Programació general anual (PGA)**, que concreta cada curs escolar les línies d'actuació del centre. En aquest sentit, constitueixen un instrument operatiu que dona unitat i continuïtat al treball del professorat, assegurant la coherència entre les diferents matèries i cursos i facilitant la coordinació entre els docents del departament i amb la resta d'equips docents.

## 1.3. Objectius generals del Departament

Fomentar la creativitat, la sensibilitat estètica i la capacitat expressiva de l'alumnat mitjançant una formació integral en les arts visuals.

Desenvolupar competències plàstiques i gràfiques que permetin comprendre, analitzar i produir imatges de manera crítica i conscient.

Promoure el domini de tècniques tradicionals i digitals, afavorint l'adquisició d'habilitats per a la representació i la comunicació visual.

Contribuir a l'educació integral de l'alumnat d'ESO i Batxillerat, potenciant el pensament creatiu, l'apreciació del patrimoni artístic en general i el de les Illes Balears i el desenvolupament personal a través de l'art.

Orientar i preparar l'alumnat del Batxillerat d'Arts per a estudis superiors en àmbits artístics i creatius.

Potenciar el treball col·laboratiu i interdisciplinari, connectant les disciplines artístiques amb altres matèries i àmbits del coneixement.

Afavorir l'ús responsable i crític de les noves tecnologies aplicades a la creació i difusió artística.

# 2. Programacions per etapes, cursos i matèries

## 2.1. ESO

### 2.1.1. Segon d'ESO

#### 2.1.1.1. Educació Plàstica, Visual i Audiovisual-I. (EPVA-I)

PROFESSORES: Silvia Piña Fiol , Marta Álvarez Bueno

| **Competències específiques** |
| --- |
| **CE 1** Comprendre la importància que alguns exemples seleccionats de les diferents manifestacions culturals i artístiques han tingut en el desenvolupament de l'ésser humà, mostrant interès pel patrimoni com a part de la pròpia cultura, per entendre com es converteixen en el testimoniatge dels valors i conviccions de cada persona i de la societat en el seu conjunt, i per reconèixer la necessitat de la seva protecció i conservació.<br>**CE 2** Explicar les produccions plàstiques, visuals i audiovisuals pròpies, comparant-les amb les dels seus iguals i amb algunes de les que conformen el patrimoni cultural i artístic, justificant-ne les opinions i tenint en compte el progrés des de la intenció fins a la realització, per valorar l'intercanvi, les experiències compartides i el diàleg intercultural i superar estereotips.<br>**CE 3** Analitzar diferents propostes plàstiques, visuals i audiovisuals, mostrant respecte i desenvolupant la capacitat d'observació i d'interiorització de l'experiència i del gaudi estètic, per enriquir la cultura artística individual i alimentar l'imaginari.<br>**CE 4** Explorar les tècniques, els llenguatges i les intencions de diferents produccions culturals i artístiques, analitzant, de manera oberta i respectuosa, tant el procés com el producte final, la seva recepció i el seu context per descobrir les diverses possibilitats que ofereixen com a font generadora d'idees i respostes.<br>**CE 5** Realitzar produccions artístiques individuals o col·lectives amb creativitat i imaginació, seleccionant i aplicant eines, tècniques i suports en funció de la intencionalitat, per expressar la visió del món, les emocions i els sentiments propis, com també per millorar la capacitat de comunicació i desenvolupar la reflexió crítica i l'autoconfiança.<br>**CE 6** Apropiar-se de les referències culturals i artístiques de l'entorn, identificant-ne les singularitats per enriquir les creacions pròpies i desenvolupar la identitat personal, cultural i social. |

**CE 7** Aplicar les principals tècniques, recursos i convencions dels llenguatges artístics, incorporant de forma creativa, les possibilitats que ofereixen les diverses tecnologies, per integrar-los i enriquir el disseny i la realització d'un projecte artístic.
**CE 8** Compartir produccions i manifestacions artístiques, adaptant el projecte a la intenció i les característiques del públic destinatari, per valorar distintes oportunitats de desenvolupament personal.

**Sabers bàsics seqüenciats i temporalització**

**A. PATRIMONI ARTÍSTIC I CULTURAL. (principalment 3a Avaluació)**

- Els gèneres artístics
- Manifestacions culturals i artístiques més importants, incloses les contemporànies i les pertanyents al patrimoni local: aspectes formals i relació amb el context històric.
- Les formes geomètriques de l'art i en l'entorn. Patrimoni arquitectònic

**B. ELEMENTS FORMALS DE LA IMATGE I DEL LLENGUATGE VISUAL. L'EXPRESSIÓ (1a Avaluació)**

- El llenguatge visual com a forma de comunicació
- Elements bàsics del llenguatge visual: el punt, la línia i el pla. Possibilitats expressives i comunicatives.
- Elements visuals, conceptes i possibilitats expressives: forma, color i textura
- La percepció visual. Introducció als principis perceptius, elements i factors
- La composició. Conceptes d'equilibri, proporció i ritme aplicats a l'organització de formes en el pla i en l'espai

**C. EXPRESSIÓ ARTÍSTICA, GRÀFICA I PLÀSTICA: TÈCNIQUES I PROCEDIMENTS (Es treballa a la 1a i 2a avaluació)**

- El procés creatiu a través d'operacions plàstiques: reproduir, aïllar, transformar i associar
- Factors i etapes del procés creatiu: elecció de materials i tècniques, realització esbossos
- Introducció a la geometria plana i traçats geomètrics bàsics
- Tècniques bàsiques d'expressió gràfica i plàstica en dues dimensions. Tècniques seques i humides. L'ús en l'art i les seves característiques expressives
- Tècniques bàsiques d'expressió gràfica i plàstica en tres dimensions. L'ús en l'art i les seves característiques expressives

**D. IMATGE I COMUNICACIÓ VISUAL I AUDIOVISUAL ( Es treballa ala 2a i la 3a avaluació)**

- El llenguatge i la comunicació visual. Finalitats: informativa, comunicativa, expressiva i estètica. Contexts i funcions
- Imatges visuals i audiovisuals: lectura i anàlisi

| |
|---|
| - Imatge fixa i en moviment, origen i evolució. Introducció a les diferents característiques del còmic, la fotografia, el cinema, l'animació i els formats digitals<br>- Tècniques bàsiques per a la realització de produccions audiovisuals senzilles, de manera individual o en grup. Experimentació en entorns virtuals d'aprenentatge |
| **Criteris d'avaluació** |
| **CA 1.1** Reconèixer els factors històrics i socials que envolten les produccions plàstiques, visuals i audiovisuals més rellevants, així com la seva funció i finalitat, descrivint les seves particularitats i el seu paper com a transmissores de valors i conviccions, amb interès i respecte, des d'una perspectiva de gènere.<br>**CA 1.2** Valorar la importància de la conservació del patrimoni cultural i artístic, a través del coneixement i l'anàlisi guiada d'obres d'art.<br>**CA 2.1** Explicar de forma raonada la importància del procés que hi ha entre la realitat, l'imaginari i la producció, superant estereotips i mostrant un comportament respectuós amb la diversitat cultural.<br>**CA 2.2** Analitzar, de forma guiada, diverses produccions artístiques, incloses les pròpies i les dels seus iguals, desenvolupant amb interès una mirada estètica cap al món i respectant la diversitat de les expressions culturals.<br>**CA 3.1** Seleccionar i descriure propostes plàstiques, visuals i audiovisuals de diversos tipus i èpoques, analitzant-les amb curiositat i respecte, des d'una perspectiva de gènere, i incorporant-les a la cultura personal i l'imaginari propi.<br>**CA 3.2** Argumentar el gaudi produït per la recepció de l'art en totes les seves formes i vessants, compartint amb respecte impressions i emocions i expressant la opinió personal de manera oberta.<br>**CA 4.1** Reconèixer els trets particulars de diverses tècniques i llenguatges artístics, així com els seus diferents processos i resultats en funció dels contexts socials, històrics, geogràfics i tecnològics, cercant i analitzant la informació amb interès i eficàcia.<br>**CA 4.2** Analitzar, de forma guiada, les especificitats dels llenguatges de diferents produccions culturals i artístiques, establint connexions entre elles i incorporant-les creativament en les produccions pròpies.<br>**CA 5.1**. Expressar idees i sentiments en diferents produccions plàstiques, visuals i audiovisuals, a través de l'experimentació amb diferents eines, tècniques i suports, desenvolupant la capacitat de comunicació i la reflexió crítica.<br>**CA 5.2** Realitzar diferents tipus de produccions artístiques individuals o col·lectives, justificant-ne el procés creatiu, mostrant iniciativa i autoconfiança, integrant racionalitat, empatia i sensibilitat, i seleccionant les tècniques i els suports adients al propòsit.<br>**CA 6.1** Explicar la seva pertinença a un context cultural concret, a través de l'anàlisi dels aspectes formals i dels factors socials que determinen diverses produccions culturals i artístiques actuals.<br>**CA 6.2** Utilitzar creativament referències culturals i artístiques de l'entorn en l'elaboració de produccions pròpies, mostrant una visió personal. |

**CA 7.1** Realitzar un projecte artístic, amb creativitat i de manera conscient, ajustant- se a l'objectiu proposat, experimentant amb diferents tècniques visuals o audiovisuals en la generació de missatges propis, i mostrant iniciativa en l'ús dels llenguatges, materials, suports i eines.
**CA 8.1** Reconèixer els diferents usos i funcions de les produccions i manifestacions artístiques, argumentant de forma individual o col·lectiva les conclusions sobre les oportunitats que poden generar, amb una actitud oberta i amb interès per conèixer-ne la importància en la societat.
**CA 8.2** Desenvolupar produccions i manifestacions artístiques amb una intenció prèvia, de forma individual o col·lectiva, organitzant i desenvolupant les diferents etapes i considerant les característiques del públic destinatari.
**CA 8.3** Exposar els processos d'elaboració i el resultat final de produccions i manifestacions artístiques realitzades de manera individual o col·lectiva, reconeixent els errors, cercant-ne solucions i estratègies per millorar-les i valorant les oportunitats de desenvolupament personal que ofereixen.

**Metodologia i estratègies didàctiques**

La matèria d'educació plàstica, visual i audiovisual requereix situacions d'aprenentatge que suposin una acció contínua combinada amb reflexió, així com una actitud oberta i col·laborativa, amb la intenció que els alumnes desenvolupin una cultura i una pràctica artística personals i sostenibles. Aquestes situacions, que posen en joc les diferents competències de la matèria, han d'estar vinculades a contexts pròxims als alumnes, que afavoreixin l'aprenentatge significatiu, despertin la seva curiositat i interès per l'art i les seves manifestacions, i que permetin desenvolupar la seva identitat personal i la seva autoestima. El disseny de les situacions d'aprenentatge ha de cercar el desenvolupament del pensament divergent, secundant-se en la diversitat de les manifestacions culturals i artístiques. Les aportacions teòriques i els coneixements culturals han de ser introduïts pel professorat en relació amb les preguntes que plantegi cada situació, permetent així que els alumnes adquireixin mètodes i punts de referència en l'espai i el temps per captar i explicitar la naturalesa, el sentit, el context i l'abast de les obres i dels processos artístics estudiats.

La metodologia emprada a la matèria serà predominantment pràctica i la part teòrica s'impartirà donant prioritat a la exemplificació i connexió d'aquesta teoria amb la pràctica. Per desenvolupar i relacionar la part teòrica es farà servir un diverses presentacions penjades al classroom com a recurs. D'altres recursos que es faran servir seran videos, pàgines web, o imatges o documents d'exemple per així atendre a la diversitat i als diferents aprenentatges.

De les tarees pràctiques es farà un seguiment personalitzat. En les explicacions prèvies es comprova que els/les alumnes hagin comprès les indicacions i entenguin els objectius

de la pràctica i la seva aplicació. Es farà un seguiment del procés i una avaluació conjunta en acabar la tasca.

**Instruments i processos d'avaluació, sistema de qualificació**

L'avaluació es durà a terme mitjançant una **combinació d'instruments variats**, que permetin valorar de manera contínua i objectiva l'aprenentatge de l'alumnat. Es tindran en compte:

- **50% Les activitats realitzades a l'aula**, especialment les de caràcter pràctic i creatiu, que mostrin el procés i l'evolució personal de cada alumne.
- **20% El quadern o diari d'artista**, com a recull personal de treballs, esbossos, idees i reflexions, que evidenciï la implicació i el progrés en l'aprenentatge.
- **20% Proves escrites, exercicis de recerca o activitats puntuals**, que permetin comprovar la comprensió de conceptes i l'aplicació pràctica dels continguts.
- **10% L'actitud i la participació a classe**, valorant el comportament, l'esforç, la disposició per treballar i la responsabilitat de portar el material necessari. **La participació en dinàmiques cooperatives** i la capacitat d'aportar idees i col·laborar en projectes compartits.

  **A cada tasca s'especificarà cada criteri específic treballat. Aquest almenys es treballarà 2 vegades al llarg del curs.**

Per superar l'assignatura caldrà obtenir una **valoració global positiva (mínim un 5 sobre 10)**, sempre que l'alumne hagi assistit amb regularitat, hagi presentat les activitats plantejades i hagi realitzat les proves establertes.

Les activitats que es lliurin **més enllà de la data de lliurament establerta** podran ser acceptades dins del període de recuperació, però en aquest cas la **nota màxima serà un 5**.

**Atenció a la diversitat**

A l'assignatura de Plàstica de 2n d'ESO, reconeixem que cada alumne i alumna té un ritme i una manera diferent d'aprendre. Per això, és important adaptar les activitats i el seguiment perquè tothom pugui participar i gaudir del procés creatiu.

**Estratègies per atendre la diversitat:**

- **Adaptació de materials i recursos:** Oferim diferents tipus de materials i eines perquè cada estudiant pugui triar els que millor s'ajusten a les seves habilitats i

interessos.

- **Tasques personalitzades:** Proposem activitats amb diferents nivells de dificultat, per tal que cada alumne pugui desenvolupar el seu potencial.
- **Temps flexible:** Donem marge de temps addicional per a aquells que ho necessiten, assegurant que puguin acabar els seus treballs sense pressa ni estrès, sempre i quan l'alumne mostri interés.
- **Suport individualitzat:** Estem disponibles per donar ajuda personalitzada a l'aula o en moments fora de classe, per aclarir dubtes o reforçar conceptes.
- **Fomentem la cooperació:** Treballem en grups per potenciar l'aprenentatge compartit, on els estudiants es puguin ajudar mútuament i aprendre junts.
- **Valoració positiva:** Reconeixem i valorem l'esforç i la creativitat de cadascú, més enllà del resultat final.

Així, volem que Plàstica sigui un espai on tots/es puguin expressar-se lliurement i sentir-se motivats a aprendre i crear, respectant la diversitat i singularitat de cadascú.

**Elements transversals**

A Plàstica de 2n d'ESO, s'integren diferents elements transversals que permeten relacionar els continguts artístics amb valors, competències i habilitats importants per al desenvolupament personal i social dels alumnes.

**Principals elements transversals que treballarem:**

- **Educació en valors:** Fomentem el respecte, la tolerància, la igualtat i la responsabilitat a través de les activitats creatives.
- **Educació ambiental:** Promovem la consciència ecològica amb projectes que utilitzen materials reciclats i afavoreixen el respecte pel medi ambient.
- **Competències socials i emocionals:** Estimulem la cooperació, el treball en equip, l'empatia i la resolució pacífica de conflictes.
- **Ús responsable de les tecnologies:** Integrar l'ús de les eines digitals amb criteri crític i responsable.

- **Cultura i diversitat:** Afavorim el coneixement i la valoració de diferents manifestacions artístiques i culturals per enriquir la mirada dels alumnes.

- **Creativitat i pensament crític:** Desenvolupem la capacitat d'expressar idees pròpies i analitzar críticament les propostes artístiques.

Aquests elements transversals contribueixen a fer de Plàstica un espai d'aprenentatge global, connectat amb la realitat i amb les necessitats dels alumnes com a persones i ciutadans.

**Activitats complementàries**

Al llarg del curs es duran a terme activitats complementàries relacionades amb la matèria de Plàstica, com ara visites a exposicions, tallers pràctics o projectes interdisciplinaris. Aquestes activitats tenen com a objectiu ampliar els coneixements de l'alumnat, fomentar la creativitat i establir vincles amb el context cultural i artístic més proper. Propostes:

- SORTIDA AL CAIXAFORUM: Taller Llum i color
- Mapejat al carret, guia street art
- Visita un museu

**Previsió d'activitats de característiques similars**
Aquesta relació d'activitats no té caràcter exhaustiu. En cas que, al llarg del curs escolar sorgeixin oportunitats educatives que no hagin pogut ser previstes en el moment d'elaborar aquesta programació didàctica, el departament podrà incorporar activitats complementàries, extraescolars o sortides equivalents a les ja programades, sempre que mantenguin la mateixa tipologia, vagin adreçades a un alumnat de característiques similars, comptin amb una organització equivalent pel que fa al professorat responsable i responguin als mateixos objectius pedagògics, competències específiques o resultats d'aprenentatge. Aquestes activitats s'entendran incloses dins la planificació aprovada d'aquest departament, en tant que constitueixen actuacions equivalents a les previstes inicialment i es desenvolupen dins el mateix marc pedagògic i organitzatiu.

**Pla de seguiment**

El seguiment de l'alumnat es farà de manera contínua mitjançant l'observació del treball a l'aula, la participació activa i l'entrega de tasques. Es valorarà tant el procés com el resultat final, posant èmfasi en l'esforç, l'organització i la capacitat de millora.

**Pla de recuperació**

| |
|---|
| L'alumnat que no hagi assolit els objectius establerts tindrà la possibilitat de realitzar activitats de recuperació adaptades al seu nivell. Aquestes activitats podran consistir en exercicis pràctics, tasques específiques o projectes individuals que permetin demostrar l'assoliment dels continguts mínims de la matèria. Durant l'avaluació, els alumnes poden tornar a lliurar les tasques per millorar els resultats desfavorables, encara que hagin lliurat tard les tasques. No obstant, 1 o 2 setmanes abans del període d'avaluació, sempre comunicant via Classroom i oralment a classe, s'obrirà el termini per lliurar les tasques de manera extraordinària. Aquestes no seran només les de la avaluació en curs sino que podran recuperar tasques d'altres avaluacions. |
| **Revisió i millora** |
| Per a l'alumnat que hagi superat els objectius mínims, s'oferiran propostes de millora i aprofundiment en aspectes tècnics, creatius o conceptuals. Aquestes activitats afavoriran la motivació, el desenvolupament del talent i la capacitat crítica davant de la producció artística. |

## 2.1.3. Tercer d'ESO

### 2.1.3.1. Educació Plàstica, Visual i Audiovisual-II. (EPVA-II)

PROFESSORES: Silvia Piña Fiol , Marta Álvarez Bueno

| **Competències específiques** |
|---|
| **CE1.** Comprendre la importància que alguns exemples seleccionats de les diferents manifestacions culturals i artístiques han tingut en el desenvolupament de l'ésser humà, mostrant interès pel patrimoni com a part de la pròpia cultura, per entendre com es converteixen en el testimoniatge dels valors i conviccions de cada persona i de la societat en el seu conjunt, i per reconèixer la necessitat de la seva protecció i conservació.<br><br>**CE2.** Explicar les produccions plàstiques, visuals i audiovisuals pròpies, comparant-les amb les dels seus iguals i amb algunes que conformen les del patrimoni cultural i artístic, justificant les opinions i tenint en compte el progrés des de la intenció fins a la realització, per de valorar l'intercanvi, les experiències compartides i el diàleg intercultural, així com per superar estereotips. |

**CE3.** Analitzar diferents propostes plàstiques, visuals i audiovisuals, mostrant respecte i desenvolupant la capacitat d'observació i d'interiorització de l'experiència i del gaudi estètic, per enriquir la cultura artística individual i alimentar l'imaginari.

**CE4.** Explorar les tècniques, els llenguatges i les intencions de diferents produccions culturals i artístiques, analitzant, de manera oberta i respectuosa, tant el procés com el producte final, la seva recepció i el seu context per descobrir les diverses possibilitats que ofereixen com a font generadora d'idees i respostes.

**CE5.** Realitzar produccions artístiques individuals o col·lectives amb creativitat i imaginació, seleccionant i aplicant eines, tècniques i suports en funció la intencionalitat, per expressar la visió del món, les emocions i els sentiments propis, així com per millorar la capacitat de comunicació i desenvolupar la reflexió crítica i l'autoconfiança.

**CE6**. Apropiar-se de les referències culturals i artístiques de l'entorn, identificant les seves singularitats per enriquir les creacions pròpies i desenvolupar la identitat personal, cultural i social.

**CE7.** Aplicar les principals tècniques, recursos i convencions dels llenguatges artístics, incorporant de forma creativa, les possibilitats que ofereixen les diverses tecnologies, per integrar-los i enriquir el disseny i la realització d'un projecte artístic.

**CE8.** Compartir produccions i manifestacions, adaptant el projecte a la indicació i a les característiques del públic destinatari, per tal de valorar distintes oportunitats de desenvolupament personal.

**Sabers bàsics seqüenciats i temporalització**

**A. PATRIMONI ARTÍSTIC I CULTURAL (1r TRIMESTRE)**
**-Els gèneres artístics.**
-Introducció a les arts visuals i els seus gèneres: paisatge, retrat i autoretrat, bodegó, art sacre, històric, mitològic, etc.
- Interpretació i lectura de manifestacions artístiques. Elements estilístics de les obres d'art: context històric, cronologia, estil, autor, influències...

**- Manifestacions culturals i artístiques més importants, incloses les contemporànies i les pertanyents al patrimoni local: els seus aspectes formals i la seva relació amb el context històric.**
-Anàlisi de les principals expressions artístiques: pintura, dibuix, escultura, arquitectura, gravat, ceràmica, fotografia, cinema i les arts digitals.
- Importància de la diversitat cultural i social, i el paper de la dona al llarg de la història de l'art.
- Estudi i valoració del patrimoni artístic i cultural de les Illes Balears.

- Identificació de les característiques estilístiques, el context i la funció de les produccions artístiques al llarg de la història i en l'actualitat, aplicant estratègies de recerca d'informació en fonts diverses.

**-Les formes geomètriques en l'art i en l'entorn. Patrimoni arquitectònic.**
- Valoració i respecte del patrimoni històric, cultural i artístic. Contribuir a la seva defensa, conservació i desenvolupament.
- Estudi de la forma en la natura: estructures vegetals i minerals, relació i vincles de la geometria amb l'arquitectura.

**B. ELEMENTS FORMALS DE LA IMATGE I DEL LLENGUATGE VISUAL. L'EXPRESSIÓ GRÀFICA (1r i 2n TRIMESTRE)**
**- El llenguatge visual com a forma de comunicació.**
Lectura d'imatges. Percepció i identificació dels elements de la realitat.
- Percepció dels sentits, de la interpretació dels signes i símbols visuals.
- Els elements del llenguatge visual en manifestacions culturals i artístiques de diferents èpoques i estils.

**- Elements bàsics del llenguatge visual: el punt, la línia i el pla. Possibilitats expressives i comunicatives.**
- Identificació, anàlisi i ús del punt, la línia i el pla com a elements configuratius de les formes.
- La línia com element estructural de la forma i el seu caràcter expressiu: el traç, el grafisme, l'encaix...
- Tipus de línies: recta, corba, oberta, tancada, trencada, mixtes.
- Delimitació del pla: per una línia de contorn, per la textura o pel color de la superfície.
- Combinació dels elements bàsics del llenguatge visual amb finalitats expressives i comunicatives.

**- Elements visuals, conceptes i possibilitats expressives: forma, color i textura.**
- La forma. Estructuració de formes simples i complexes a partir de l'observació i interpretació de les formes en la naturalesa i en l'entorn.
- Relació entre formes: contacte, distanciament, opacitat, transparència, addició, sostracció, intersecció...
- El color. Descripció de les mescles additiva i subtractiva: identificació dels colors llum i els colors pigment.
- Cercle cromàtic. Colors primaris i secundaris.
- Qualitats del color: to, lluminositat, intensitat, gammes, harmonia, contrast, colors complementaris, sensacions, càlids i freds.
- La textura. Textures naturals i artificials, orgàniques i geomètriques, visuals i tàctils.

**- La percepció visual. Introducció als principis perceptius, elements i factors.**
Psicologia de la percepció. La teoria de la Gestalt: llei de la pregnància, llei de la proximitat, llei de la semblança, llei del tancament, llei del destí comú, llei de la continuïtat, llei de la simetria.
- La percepció com a fenomen físic i visual. Comprensió i síntesi mental de la percepció visual a partir de l'observació analítica i funcional.
- Factors que intervenen en el procés perceptiu: creences, coneixements previs i emocions.

**- La composició. Conceptes d'equilibri, proporció i ritme aplicats a l'organització de formes en el pla i en l'espai.**
-Lleis compositives: l'equilibri (llei de la balança i llei de compensació de masses), proporció, simetria axial i radial, pes visual (massa i color), llei dels terços.
- La proporció àuria: divina proporció, número d'or, rectangle auri.
- La proporció: el cànon i la figura humana.
- Reconeixement del mòdul com unitat de mesura per la construcció de xarxes modulars bàsiques.
- Anàlisi compositiu: estatisme i dinamisme, simetria, equilibri, tensió, moviment i ritme.
- Organització dels elements del llenguatge plàstic sobre un espai bidimensional o tridimensional.

**C. EXPRESSIÓ ARTÍSTICA, GRÀFICA I PLÀSTICA: TÈCNIQUES I PROCEDIMENTS (1r i 2n TRIMESTRE)**
**- El procés creatiu a través d'operacions plàstiques: reproduir, aïllar, transformar i associar.**
-Aplicació de processos creatius guiats, establint connexions entre conceptes, idees i imatges.
- Reproducció de les possibilitats dels llenguatges de l'expressió plàstica, visual i audiovisual per incorporar-los en la resolució de propostes artístiques.
- Transformació i experimentació en la realització de propostes artístiques.
- Associació amb les diferents tècniques analitzant-ne els resultats obtinguts en funció de la intencionalitat desitjada.

**- Factors i etapes del procés creatiu: elecció de materials i tècniques, realització d'esbossos.**
-Investigació: recerca i anàlisi de referents.
- Etapes del procés creatiu: criteris de planificació i organització en el procés creatiu.
- Generació d'idees: selecció de tècniques, materials i mitjans artístics més adequats a la finalitat comunicativa.

- Generació d'esbossos. Representació d'idees, sentiments i emocions en propostes creatives.
- Creació: disseny i producció de la proposta.
- Avaluació: resultats en relació als objectius inicials del projecte. Anàlisi i propostes de millora.
- Documentació gràfica de processos. Portafolis d'evidències del procés creatiu. Estratègies de pensament visual.

**- Introducció a la geometria plana i traçats geomètrics bàsics.**
- Introducció als traçats geomètrics fonamentals: mediatriu, bisectriu, rectes paral·leles, perpendiculars, circumferència i polígons regulars, arc capaç,
entre d'altres.
- Introducció als sistemes de representació: sistema dièdric, axonomètric i perspectiva cònica.
- Teorema de Tales.
- Tangències bàsiques.
- Realització de peces i traçats geomètrics senzills utilitzant programes de dibuix amb ordinador.

**- Tècniques bàsiques d'expressió gràfica i plàstica en dues dimensions.Tècniques seques i humides. El seu ús en l'art i les seves característiques expressives.**
Possibilitats plàstiques i expressives del llenguatge bidimensional i l'ús creatiu
en la ideació i realització propostes originals.
- Estudi i experimentació amb diferents tècniques graficoplàstiques (grafit, carbonet, tinta, aquarel·la, ceres, entre d'altres).
- Propietats i característiques de cadascuna de les tècniques i els seus suports.
- Relació de l'ús de les produccions artístiques pròpies amb altres referents artístics classificant i establint connexions entre els seus elements expressius.
- Cura d'espais i materials de treball. Sostenibilitat i gestió de residus.

**- Tècniques bàsiques d'expressió gràfica i plàstica en tres dimensions. El seu ús en l'art i les seves característiques expressives.**
-Possibilitats plàstiques i expressives del llenguatge tridimensional i l'ús creatiu en la ideació i realització d'obres originals.
- Representació tridimensional del volum a partir de diferents tècniques i materials volumètrics (cartolina, cartró, argila, poliuretà expandit, guix...) amb finalitats expressives.
- Relació de l'ús de les produccions artístiques pròpies amb altres referents artístics classificant i establint connexions entre els seus elements expressius.
- Cura d'espais i materials de treball. Sostenibilitat i gestió de residus.

**D. IMATGE I COMUNICACIÓ VISUAL I AUDIOVISUAL (3r TRIMESTRE)**

**- El llenguatge i la comunicació visual. Finalitats: informativa, comunicativa, expressiva i estètica. Contexts i funcions.**
El procés comunicatiu: emissor, receptor, missatge, codi, canal, referent i context. El missatge visual i audiovisual.
- Classificació d'imatges segons la finalitat i el context: informativa, comunicativa, expressiva, exhortativa, estètica, entre d'altres.

**- Imatges visuals i audiovisuals: lectura i anàlisi.**
Anàlisi dels llenguatges visuals i audiovisuals en els mitjans de comunicació de masses.
- Lectura de la imatge al món actual: realitat i ficció. La veracitat del missatge. Xarxes socials.
- Lectura, anàlisi i interpretació. Aspectes formals i conceptuals (valor denotatiu i connotatiu).
**- Imatge fixa i en moviment, origen i evolució. Introducció a les diferents característiques del còmic, la fotografia, el cinema, l'animació i els formats digitals.**
Origen i evolució. Interpretació d'imatges fixes i en moviment a partir de diferents referents.
- Creació de còmics fent un ús creatiu dels recursos estilístics propis d'aquest llenguatge visual amb una finalitat expressiva i comunicativa (vinyetes, enquadrament, bafarades, onomatopeies...).
- Estudi i experimentació de les possibilitats expressives de la fotografia.
- Estudi i experimentació del cinema, l'animació i els formats digitals. La publicitat. Influència en la societat actual com a mitjà d'expressió i comunicació.

**- Tècniques bàsiques per a la realització de produccions audiovisuals senzilles, de manera individual o en grup. Experimentació en entorns virtuals d'aprenentatge.**
Introducció al tractament digital de la imatge. Utilització de diferents programes d'edició.
- Estudi, experimentació i ús de la imatge fixa o en moviment per a la creació d'una obra audiovisual senzilla.
- Produccions audiovisuals. Preproducció, producció i postproducció.
- Videocreació i formats virtuals d'aprenentatge. Mètodes de registre, difusió i avaluació.
- Normativa d'ús vigent en relació a la protecció de dades, drets d'autoria i llicències d'ús.

**Criteris d'avaluació**

**CA1**

1.1. Reconèixer els factors històrics i socials que envolten les produccions plàstiques, visuals i audiovisuals més rellevants, així com la seva funció i finalitat,

descrivint les seves particularitats i el seu paper com a transmissores de valors i conviccions, amb interès i respecte, des d'una perspectiva de gènere.

1.2. Valorar la importància de la conservació del patrimoni cultural i artístic, a través del coneixement i l'anàlisi guiada d'obres d'art.

**CA2**

2.1. Explicar de forma raonada la importància del procés que hi ha entre la realitat, l'imaginari i la producció, superant estereotips i mostrant un comportament respectuós amb la diversitat cultural.

2.2. Analitzar, de forma guiada, diverses produccions artístiques, incloses les pròpies i les dels seus iguals, desenvolupant amb interès una mirada estètica cap al món i respectant la diversitat de les expressions culturals.

**CA 3**

3.1. Seleccionar i descriure propostes plàstiques, visuals i audiovisuals de diversos tipus i èpoques, analitzant-les amb curiositat i respecte des d'una perspectiva de gènere, i incorporant-les a la seva cultura personal i el seu imaginari propi.

3.2. Argumentar el gaudi produït per la recepció de l'art en totes les seves formes i vessants, compartint amb respecte impressions i emocions i expressant l'opinió personal de manera oberta.

**CA 4**

4.1. Reconèixer els trets particulars de diverses tècniques i llenguatges artístics, així com els seus diferents processos i resultats en funció dels contexts socials, històrics, geogràfics i tecnològics, cercant i analitzant la informació amb interès i eficàcia.

4.2. Analitzar de forma guiada les especificitats dels llenguatges de diferents produccions culturals i artístiques, establint connexions entre elles i incorporant -les creativament en les produccions pròpies.

**CA 5**

5.1. Expressar idees i sentiments en diferents produccions plàstiques, visuals i audiovisuals, a través de l'experimentació amb diferents eines, tècniques i suports, desenvolupant la capacitat de comunicació i la reflexió crítica.

5.2. Realitzar diferents tipus de produccions artístics individuals o col·lectius, justificant el procés creatiu, mostrant iniciativa i autoconfiança, integrant racionalitat, empatia i sensibilitat, i seleccionant les tècniques i els suports adequats al propòsit.

**CA 6**

6.1. Explicar la seva pertinença a un context cultural concret, a través de l'anàlisi dels aspectes formals i dels factors socials que determinen diverses produccions culturals i artístiques actuals.

6.2. Utilitzar creativament referències culturals i artístiques de l'entorn en l'elaboració de produccions pròpies, mostrant una visió personal.

**CA 7**

7.1. Realitzar un projecte artístic, amb creativitat i de manera conscient, ajustantse a l'objectiu proposat, experimentant amb diferents tècniques visuals o audiovisuals en la generació de missatges propis, i mostrant iniciativa en l'ús dels llenguatges, materials, suports i eines.

**CA 8**

8.1. Reconèixer els diferents usos i funcions de les produccions i manifestacions artístiques, argumentant de forma individual o col·lectiva les seves conclusions sobre les oportunitats que poden generar, amb una actitud oberta i amb interès per conèixer la seva importància en la societat.

8.2. Desenvolupar produccions i manifestacions artístiques amb una intenció prèvia, de forma individual o col·lectiva, organitzant i desenvolupant les diferents etapes i considerant les característiques del públic destinatari.

8.3. Exposar els processos d'elaboració i el resultat final de produccions i manifestacions artístiques realitzades de manera individual o col·lectiva, reconeixent els errors, cercant les solucions i les estratègies més adequades per millorar-les i valorant les oportunitats de desenvolupament personal que ofereixen.

**Metodologia i estratègies didàctiques**

La matèria d'educació plàstica, visual i audiovisual requereix situacions d'aprenentatge que suposin una acció contínua combinada amb reflexió, així com una actitud oberta i col·laborativa, amb la intenció que els alumnes desenvolupin una cultura i una pràctica artística personals i sostenibles. Aquestes situacions, que posen en joc les diferents competències de la matèria, han d'estar vinculades a contexts pròxims als alumnes, que afavoreixin l'aprenentatge significatiu, despertin la seva curiositat i interès per l'art i les seves manifestacions, i que permetin desenvolupar la seva identitat personal i la seva autoestima. El disseny de les situacions d'aprenentatge ha de cercar el desenvolupament del pensament divergent, secundant-se en la diversitat de les manifestacions culturals i artístiques. Les aportacions teòriques i els coneixements culturals han de ser introduïts

pel professorat en relació amb les preguntes que plantegi cada situació, permetent així que els alumnes adquireixin mètodes i punts de referència en l'espai i el temps per captar i explicitar la naturalesa, el sentit, el context i l'abast de les obres i dels processos artístics estudiats.

La metodologia emprada a la matèria serà predominantment pràctica i la part teòrica s'impartirà donant prioritat a la exemplificació i connexió d'aquesta teoria amb la pràctica. Per desenvolupar i relacionar la part teòrica es farà servir un diverses presentacions penjades al classroom com a recurs. D'altres recursos que es faran servir seran videos, pàgines web, o imatges o documents d'exemple per així atendre a la diversitat i als diferents aprenentatges.

De les tarees pràctiques es farà un seguiment personalitzat. En les explicacions prèvies es comprova que els/les alumnes hagin comprès les indicacions i entenguin els objectius de la pràctica i la seva aplicació. Es farà un seguiment del procés i una avaluació conjunta en acabar la tasca.

**Instruments i processos d'avaluació, sistema de qualificació**

L'avaluació es durà a terme mitjançant una **combinació d'instruments variats**, que permetin valorar de manera contínua i objectiva l'aprenentatge de l'alumnat. Es tindran en compte:

- **60% Les activitats realitzades a l'aula**, especialment les de caràcter pràctic i creatiu, que mostrin el procés i l'evolució personal de cada alumne.
- **20% El quadern o diari d'artista**, com a recull personal de treballs, esbossos, idees i reflexions, que evidenciï la implicació i el progrés en l'aprenentatge.
- **20% Proves escrites, exercicis de recerca o activitats puntuals**, que permetin comprovar la comprensió de conceptes i l'aplicació pràctica dels continguts.
- **Es valora la bona actitud i la participació a classe**, valorant el comportament, l'esforç, la disposició per treballar i la responsabilitat de portar el material necessari. **La participació en dinàmiques cooperatives** i la capacitat d'aportar idees i col·laborar en projectes compartits.

  **A cada tasca s'especificarà cada criteri específic treballat. Aquest almenys es treballarà 2 vegades al llarg del curs.**

Per superar l'assignatura caldrà obtenir una **valoració global positiva (mínim un 5 sobre 10)**, sempre que l'alumne hagi assistit amb regularitat, hagi presentat les activitats plantejades i hagi realitzat les proves establertes.

Les activitats que es lliurin **més enllà de la data de lliurament establerta** podran ser acceptades dins del període de recuperació, però en aquest cas la **nota màxima serà un 5**.

**Atenció a la diversitat**

A l'assignatura de Plàstica de 3r d'ESO, reconeixem que cada alumne i alumna té un ritme i una manera diferent d'aprendre. Per això, és important adaptar les activitats i el seguiment perquè tothom pugui participar i gaudir del procés creatiu. A més, al tenir un quadern d'artista sempre es poden adaptar els diferents ritmes de treballs.

**Estratègies per atendre la diversitat:**

- **Adaptació de materials i recursos:** Oferim diferents tipus de materials i eines perquè cada estudiant pugui triar els que millor s'ajusten a les seves habilitats i interessos.
- **Tasques personalitzades:** Proposem activitats amb diferents nivells de dificultat, per tal que cada alumne pugui desenvolupar el seu potencial.
- **Temps flexible:** Donem marge de temps addicional per a aquells que ho necessiten, assegurant que puguin acabar els seus treballs sense pressa ni estrès, sempre i quan l'alumne mostri interés.
- **Suport individualitzat:** Estem disponibles per donar ajuda personalitzada a l'aula o en moments fora de classe, per aclarir dubtes o reforçar conceptes.
- **Fomentem la cooperació:** Treballem en grups per potenciar l'aprenentatge compartit, on els estudiants es puguin ajudar mútuament i aprendre junts.
- **Valoració positiva:** Reconeixem i valorem l'esforç i la creativitat de cadascú, més enllà del resultat final.

Així, volem que Plàstica sigui un espai on tots/es puguin expressar-se lliurement i sentir-se motivats a aprendre i crear, respectant la diversitat i singularitat de cadascú.

**Elements transversals**

A Plàstica de 3r d'ESO, integrem diferents elements transversals que permeten relacionar els continguts artístics amb valors, competències i habilitats importants per al desenvolupament personal i social dels alumnes.

**Principals elements transversals que treballarem:**

- **Educació en valors:** Fomentem el respecte, la tolerància, la igualtat i la responsabilitat a través de les activitats creatives.
- **Educació ambiental:** Promovem la consciència ecològica amb projectes que utilitzen materials reciclats i afavoreixen el respecte pel medi ambient.
- **Competències socials i emocionals:** Estimulem la cooperació, el treball en equip, l'empatia i la resolució pacífica de conflictes.
- **Ús responsable de les tecnologies:** Integrar l'ús de les eines digitals amb criteri crític i responsable.
- **Cultura i diversitat:** Afavorim el coneixement i la valoració de diferents manifestacions artístiques i culturals per enriquir la mirada dels alumnes.
- **Creativitat i pensament crític:** Desenvolupem la capacitat d'expressar idees pròpies i analitzar críticament les propostes artístiques.

Aquests elements transversals contribueixen a fer de Plàstica un espai d'aprenentatge global, connectat amb la realitat i amb les necessitats dels alumnes com a persones i ciutadans.

**Activitats complementàries**

Les activitats complementàries relacionades amb la matèria que es duran a terme estan vinculades a diferents propostes que es fan desde el centre. Desde la matèria es faran propostes i es donarà informació als alumnes, perquè participin de forma activa en activitats com la Diada Llompart o el concurs d'Arts Plàstiques.

- Palma Jove (entrega premis si escau)
- Festival MAJORDOCS
- Dibuixar al carrer (al voltant del centre)
- Visita un museu

**Previsió d'activitats de característiques similars**
Aquesta relació d'activitats no té caràcter exhaustiu. En cas que, al llarg del curs escolar sorgeixin oportunitats educatives que no hagin pogut ser previstes en el moment d'elaborar aquesta programació didàctica, el departament podrà incorporar activitats complementàries, extraescolars o sortides equivalents a les ja programades, sempre que mantenguin la mateixa tipologia, vagin adreçades a un alumnat de característiques similars, comptin amb una organització equivalent pel que fa al professorat responsable i

| |
|---|
| responguin als mateixos objectius pedagògics, competències específiques o resultats d'aprenentatge. Aquestes activitats s'entendran incloses dins la planificació aprovada d'aquest departament, en tant que constitueixen actuacions equivalents a les previstes inicialment i es desenvolupen dins el mateix marc pedagògic i organitzatiu. |
| **Pla de seguiment** |
| Aquest pla es planteja com a seguiment proper i de forma continuada de l'evolució de l'aprenentatge de cada alumne i de les dinàmiques grupals que afecten a aquesta evolució.<br><br>Amb aquest objectiu es duen a terme revisions individuals i grupals dels resultats de les diferents activitats plantejades, per detectar possibles problemes i igualment, reforçar i destacar els aspectes on hi ha hagut una millora. |
| **Pla de recuperació** |
| **-De les tasques específiques de cada unitat de programació.** Els alumnes que hagin de recuperar activitats puntuals, tindran l'opció de tornar-les a realitzar, sempre després de rebre les instruccions necessàries per part del professor (termini de lliurament / aspectes a millorar).<br><br>**-Curs.** L'alumne haurà de fer les tasques de recuperació de l'assignatura pautades desde el departament i presentar-les en els terminis indicats. |
| **Revisió i millora** |
| La tasca docent implica una observació propera de com les activitats i dinàmiques d'aprenentatge programades s'adequa a les necessitats individuals i grupals concretes de cada grup d'alumnes.<br><br>És per aquest motiu que la millora implica una revisió i avaluació crítica continuada de les activitats a mesura que es duen a terme. Amb aquesta intenció es farà una revisió puntual de cada activitat i de cada unitat de programació un cop realitzades per poder implementar i millorar tot allò que funciona i descartar o modificar els aspectes que no són efectius. Així doncs la observació crítica del desenvolupament pràctic de les activitats programades serà el referent que ens permetrà anar millorant la práctica educativa. |

## 2.1.4. Quart d'ESO

### 2.1.4.1. Expressió Artística (EA). PROFESSORA: Silvia Piña

| **Competències específiques** |
| --- |
| CE 1 Analitzar manifestacions artístiques, contextualitzant-les, descrivint-ne els aspectes essencials i valorant el procés de creació i el resultat final, per educar la mirada, alimentar l'imaginari, reforçar la confiança i ampliar les possibilitats de gaudi del patrimoni cultural i artístic.<br><br>CE 2 Explorar les possibilitats expressives de diferents tècniques graficoplàstiques, emprant diferents mitjans, suports, eines i llenguatges, per incorporar-les al repertori personal de recursos i desenvolupar el criteri de selecció de les més adequades a cada necessitat o intenció.<br><br>CE 3 Explorar les possibilitats expressives de diferents mitjans, tècniques i formats audiovisuals, descodificant els seus llenguatges, identificant les eines i diferenciant les seves finalitats, per incorporar-los al repertori personal de recursos i desenvolupar el criteri de selecció dels més adequats a cada necessitat o intenció.<br><br>CE 4 Crear produccions artístiques, individuals o grupals, realitzades amb diferents tècniques i eines, inclòs el propi cos, a partir d'un motiu o intenció previs, adaptant el disseny i el procés a les necessitats i indicacions de realització i tenint en compte les característiques del públic destinatari, per compartir-les i valorar les oportunitats de desenvolupament personal, social, acadèmic o professional que poden derivar-se d'aquesta activitat. |
| **Sabers bàsics seqüenciats i temporalització** |
| **A. TÈCNIQUES GRAFICOPLÀSTIQUES (Totes les avaluacions)**<br>- Els efectes del gest. Pinzellada, traç o moviment. La forma en què s'apliquen les eines artístiques reflecteixen la identitat i l'estil únics d'un artista. Estudi del gest d'artistes.<br>- Els efectes de l'instrument. Eines, mitjans i suports. Cada instrument té les seves pròpies característiques i afecta a com es veu i se sent l'obra final. Exploració de llenços, papers i altres suports i impacte en l'obra (aparença final i durabilitat de l'obra).<br>- Tècniques de dibuix i pintura tradicionals. Ús en l'art i característiques expressives. Tècniques seques i tècniques humides.<br>- Tècniques mixtes i alternatives de les avantguardes artístiques (collage, frottage, grattage, calcomania, objet trouvé, degoteig, assemblatge, ready-made, instal·lació, fotomuntatge, art corporal, performance, art digital, vídeoart...). Possibilitats expressives i context històric. Artistes que treballen aquestes tècniques. |

- Tècniques de gravat i estampació: monoimpressió i reproducció múltiple. Materials, estris, maquinària i suports. Procediments directes, additius, sostractius i mixts (monotípia, xilografia, linòleum, calcografia...).
- Grafit i pintura mural. Expressió i divulgació urbana. Artistes que treballen el grafit i la pintura mural.
- Tècniques volumètriques bàsiques, eines específiques i materials diversos (paper, materials de modelatge, de residu...). Utilització, conservació, preparació i manteniment dels materials i eines específiques de volum.
- L'art del reciclatge. Integració del concepte de sostenibilitat, ecologia i consum responsable. Utilització de materials reciclats, naturals, productes ecològics, sostenibles i innovadors en la pràctica artística. Art i naturalesa.
- Seguretat, toxicitat i impacte mediambiental dels diferents materials artístics. Condicions d'higiene i seguretat. Bones pràctiques ambientals. Minimització i alternatives de prevenció. Mètodes per al control de la contaminació, prevenció i gestió responsable dels residus.
- Exemples d'aplicació de tècniques graficoplàstiques en diferents manifestacions artístiques i en l'àmbit del disseny.

**B. FOTOGRAFIA, LLENGUATGE VISUAL, AUDIOVISUAL I MULTIMÈDIA (2 i 3a avaluació)**

- Elements i principis bàsics del llenguatge visual. Percepció visual. Teoria i principis de la Gestalt.
- Estructura, composició i aplicacions (repetició, ordenació i composició modular, simetria, dinamisme...).
- Narrativa de la imatge fixa i els seus llenguatges (enquadrament, planificació, tipus de plans, punts de vista, angulació i il·luminació).
- La imatge seqüenciada. Historieta gràfica, animació...
- Fotografia analògica. El procés fotogràfic: la formació de les imatges i la cambra fosca. Fotografia sense cambra (el fotograma i el rayograma de Man Ray).
- Tècniques fotogràfiques experimentals i sostenibles: cianotípia/Van Dyke, o antotípia (la qualitat fotosensible de les flors i les plantes).
- Fotografia digital i edició d'imatges. El fotomuntatge digital i tradicional (foto-collage). Història, referents i aportacions artístiques.
- Seguretat, toxicitat i impacte mediambiental dels diferents materials artístics. Bones pràctiques ambientals. Minimització i alternatives de prevenció. Mètodes per al control de la contaminació, prevenció i gestió responsable dels residus.
- Elements de la narrativa audiovisual (imatge, so, diàleg i música) i conceptes cinematogràfics/audiovisuals (fotograma, seqüència, escena, presa, pla i muntatge).
- El guió (guió literari, guió tècnic, guió il·lustrat o guió il·lustrat).
- El procés de creació. Com donar solució a problemes i generar productes/idees (què, com, on i perquè). Fases del procés creatiu (anàlisi del repte, generació d'idees, avaluació i selecció d'idees...).

- Realització i seguiment: guió o projecte, presentació final i avaluació (autoreflexió, autoavaluació i avaluació col·lectiva).
- Publicitat: recursos formals, lingüístics i persuasius. Retòrica verbal i visual en publicitat. Anàlisi connotativa (què ens suggereix?) i denotativa (què veiem?) dels missatges publicitaris.
- Estereotips i societat de consum. El sexisme i els canons corporals i sexuals en els mitjans de comunicació.
- Introducció a la història del disseny. Camps i branques del disseny: gràfic, de producte, de moda, d'interiors, escenografia. El disseny com a resposta als requeriments d'ús, comunicació, materialització i adequació al context.
- Tècniques bàsiques d'animació (dibuix animat tradicional, stop-motion, animació 3D, animació multimèdia...
- Elements propis de les animacions (el moviment, el ritme i els canvis de ritme, la velocitat, la manera de fraccionar i calcular el temps, entre d'altres).
- Fase de preproducció i fase de producció.
- Estructura narrativa, tractament del temps i de l'espai (bidimensional/tridimensional), ús de recursos de càmera i il·luminació, so/música, etc.

- Recursos digitals de programari lliure i de codi obert, per a la creació de projectes de videoart.
- Elements i principis bàsics del llenguatge visual. Percepció visual. Teoria i principis de la Gestalt.
- Estructura, composició i aplicacions (repetició, ordenació i composició modular, simetria, dinamisme...).

**Criteris d'avaluació**

CA 1.1 Analitzar manifestacions artístiques de diferents èpoques i cultures, contextualitzant-les, descrivint els seus aspectes essencials, valorant el procés de creació i el resultat final, i evidenciant una actitud d'obertura, interès i respecte en la seva recepció.

CA 1.2 Valorar críticament els hàbits, els gusts i els referents artístics de diferents èpoques i cultures, reflexionant sobre la seva evolució i sobre la seva relació amb els del present.

CA 2.1 Participar, amb iniciativa, confiança i creativitat, en l'exploració de diferents tècniques gràficoplàstiques, emprant eines, mitjans, suports i llenguatges.

CA 2.2 Elaborar produccions gràficoplàstiques de manera creativa, determinant-ne les intencions expressives i seleccionant amb correcció les eines, mitjans, suports i

llenguatges més adequats d'entre aquells que conformen el repertori personal de recursos.

CA 3.1 Participar, amb iniciativa, confiança i creativitat, en l'exploració de diferents mitjans, tècniques i formats audiovisuals, descodificant llenguatges, identificant les eines i distingint les seves finalitats.

CA 3.2 Realitzar produccions audiovisuals, individuals o col·laboratives, assumint diferents funcions; incorporant l'ús de les tecnologies digitals amb una intenció expressiva; cercant un resultat final ajustat al projecte preparat prèviament; i seleccionant i emprant, amb correcció i de manera creativa, les eines i mitjans disponibles més adequats.

CA 4.1 Crear un producte artístic individual o grupal, de manera col·laborativa i oberta, dissenyant les fases del procés i seleccionant les tècniques i eines més adequades per aconseguir un resultat adaptat a una intenció i a un públic determinats.

CA 4.2 Exposar el resultat final de la creació d'un producte artístic, individual o grupal, posant en comú i valorant críticament el desenvolupament de la seva elaboració, les dificultats trobades, els progressos realitzats i les fites assolides.

CA 4.3 Identificar oportunitats de desenvolupament personal, social, acadèmic o professional relacionades amb l'àmbit artístic, comprenent el seu valor afegit i expressant l'opinió personal de forma raonada i respectuosa.

**Metodologia i estratègies didàctiques**

- Les 3 sessions setmanals d'Expressió Artística seran eminentment pràctiques, una sessio a l'aula AE304 i dos a l'aula BE303.
-Les activitats plantejades estan dissenyades a partir dels sabers bàsics i tenint en compte les competències que ha de desenvolupar l'alumnat, consistiran en breus exposicions dels continguts de la programació de l'assignatura per part de la professora que l'alumnat haurà d'aplicar en el desenvolupament de les tasques.
-Es fomentarà la participació activa dels estudiants i el diàleg entre els membres del grup, a través de l'anàlisi del material artístic, els autors i les seves obres.
-Es facilitarà als estudiants el coneixement de tècniques, processos i materials del món de l'art i la imatge amb l'objecte d'apropar-los a la pràctica artística.

**Instruments i procediments d'avaluació, sistema de qualificació**

L'avaluació es durà a terme mitjançant una **combinació d'instruments variats**, que permetin valorar de manera contínua i objectiva l'aprenentatge de l'alumnat. Es tindran en compte:

- **50% Les activitats realitzades a l'aula**, especialment les de caràcter pràctic i creatiu, que mostrin el procés i l'evolució personal de cada alumne.
- **30% El quadern o diari d'artista**, com a recull personal de treballs, esbossos, idees i reflexions, que evidenciï la implicació i el progrés en l'aprenentatge.
- **20% Proves escrites, exercicis de recerca o activitats puntuals**, que permetin comprovar la comprensió de conceptes i l'aplicació pràctica dels continguts.
- **Es valora la bona actitud i la participació a classe**, valorant el comportament, l'esforç, la disposició per treballar i la responsabilitat de portar el material necessari. **La participació en dinàmiques cooperatives** i la capacitat d'aportar idees i col·laborar en projectes compartits.

  **A cada tasca s'especificarà cada criteri específic treballat. Aquest almenys es treballarà 2 vegades al llarg del curs.**

Per superar l'assignatura caldrà obtenir una **valoració global positiva (mínim un 5 sobre 10)**, sempre que l'alumne hagi assistit amb regularitat, hagi presentat les activitats plantejades i hagi realitzat les proves establertes.

**Atenció a la diversitat**

Seguint les indicacions dels PEPs elaborats pel EOSA i les mesures de suport universals proposades, s'adaptaran les tasques segons les necessitats de cada persona. Si es dona el cas, es dissenyaran  mesures Addicionals o Intensives.

**Elements transversals**

Des de l'expressió artística és del tot adequat treballar en valors, aspectes d'importància social, memòria i identitat. S'intenta crear un espai per a pensar, expressar-se i crear en llibertat, a on els individus es puguin mostrar en tota la seva diversitat i ser tractats amb respecte i igualtat.

**Activitats complementàries**

Les activitats complementàries relacionades amb la matèria que es duran a terme estan vinculades a diferents propostes que es fan desde el centre. Desde la matèria es faran propostes i es donarà informació als alumnes, perquè participin de forma activa en activitats com la Diada Llompart o el concurs d'Arts Plàstiques.

- Palma Jove (entrega premis si escau)
- Festival MAJORDOCS
- Dibuixar al carrer (al voltant del centre)

**Previsió d'activitats de característiques similars**

Aquesta relació d'activitats no té caràcter exhaustiu. En cas que, al llarg del curs escolar sorgeixin oportunitats educatives que no hagin pogut ser previstes en el moment d'elaborar aquesta programació didàctica, el departament podrà incorporar activitats complementàries, extraescolars o sortides equivalents a les ja programades, sempre que mantenguin la mateixa tipologia, vagin adreçades a un alumnat de característiques similars, comptin amb una organització equivalent pel que fa al professorat responsable i responguin als mateixos objectius pedagògics, competències específiques o resultats d'aprenentatge. Aquestes activitats s'entendran incloses dins la planificació aprovada d'aquest departament, en tant que constitueixen actuacions equivalents a les previstes inicialment i es desenvolupen dins el mateix marc pedagògic i organitzatiu.

**Pla de seguiment**

-Diàriament, es farà un registre de l'assistència, feina i actituds de cada persona del grup.

-Pels treballs en grup, hi haurà una rúbrica de seguiment i coavaluació per tots els membres per saber del compliment de la feina de cada un.

-En cas de necessitat, es programaran tutories amb les famílies.

-Al final de cada bloc, trimestre o avaluació, es farà una prova, si s'escau, per assegurar l'assoliment dels coneixements.

**Pla de recuperació**

-L'alumnat pot entregar els treballs no lliurats o suspesos en qualsevol moment fins a la setmana prèvia a l'avaluació ordinària per tal d'anar recuperant.

**Revisió i millora**

-Trimestralment, i sobretot a final de curs, es revisarà la programació i el seguiment dels continguts per tal de portar un bon ritme i abastar-los tots. També s'aplicaran canvis metodològics si és necessari.

# 2.2. Batxillerat

## 2.2.1. Primer de batxillerat

### 2.2.1.1. Cultura Audiovisual (CAUD). PROFESSORES: MÒNICA GONZÁLEZ I ALBA EDO

| **Competències específiques** |
| --- |
| 1 Analitzar imatges fotogràfiques fixes i produccions audiovisuals de diversos estils, formats, gèneres i cultures, valorant-ne les qualitats plàstiques, formals i semàntiques i reflexionant sobre la història de tots dos mitjans per desenvolupar el criteri estètic, valorar el patrimoni, ampliar les possibilitats de gaudi i enriquir l'imaginari propi.<br><br>2 Elaborar produccions audiovisuals individuals o col·lectives, emprant la pròpia presència en la imatge i la banda de so i avaluant el rigor ètic i formal dels procediments, per expressar i comunicar idees, opinions i sentiments i construir una personalitat creativa oberta, àmplia i diversa.<br><br>3 Seleccionar i utilitzar les tècniques, eines i convencions del llenguatge i la producció audiovisual, tenint en compte tots els aspectes (guió, planificació, interpretació, enregistrament, edició, etc.) per fer creacions audiovisuals col·lectives i aprendre a desenvolupar-se en circumstàncies diverses.<br><br>4 Determinar el públic destinatari d'una producció audiovisual, analitzar les seves característiques i, atès el propòsit de l'obra, adoptar el llenguatge, el format i els mitjans tècnics més adequats i seleccionar les vies de difusió més oportunes. |
| **Sabers bàsics seqüenciats i temporalització** |
| CA 1.1 Explicar els aspectes essencials de l'evolució del llenguatge fotogràfic i audiovisual i valorar els canvis que s'han produït al llarg de la història del mitjà.<br>CA 1.2 Analitzar les qualitats plàstiques, formals i semàntiques de produccions fotogràfiques i audiovisuals de diferents estils, formats, gèneres i cultures per determinar les regles i codis pels quals es regeixen i valorar la flexibilitat de les normes.<br>CA 1.3 Proposar interpretacions personals del patrimoni fotogràfic i audiovisual i argumentar-les amb criteri estètic propi.<br>CA 2.1 Dissenyar produccions audiovisuals creatives que representin les idees, opinions i sentiments propis a partir d'un tema o motiu previs i incorporar-hi les experiències personals i l'acostament a altres mitjans d'expressió. |

CA 2.2 Avaluar el rigor ètic i formal amb el qual s'usen les eines de creació fotogràfica i audiovisual, analitzar diverses produccions, distingir críticament les maneres de presentar les informacions i els missatges, identificar la possible manipulació i reflexionar sobre la necessitat de respecte de la propietat intel·lectual i els drets d'autor.
CA 2.3 Realitzar produccions audiovisuals creatives que representin les idees, opinions i sentiments propis a partir d'un tema o motiu previs, utilitzant la pròpia presència en la imatge i la banda de so i el llenguatge i els mitjans de producció amb rigor ètic i formal.
CA 3.1 Confeccionar adequadament els equips de treball per a produccions audiovisuals col·lectives, identificar les diferents habilitats requerides i repartir les tasques amb criteri.
CA 3.2 Planificar produccions audiovisuals determinant els mitjans i habilitats necessaris, tenint en compte tots els aspectes (guió, planificació, interpretació, enregistrament, edició, etc.), j
CA 3.3 Demostrar flexibilitat i habilitat per resoldre els imprevistos propis de les produccions audiovisuals, tenint-los en compte en la planificació i considerar de manera oberta les diferents possibilitats per resoldre un problema sobrevingut.
CA 3.4 Realitzar produccions audiovisuals de manera creativa, utilitzant correctament les tècniques, eines i convencions del llenguatge necessàries, valorant el treball col·laboratiu i intentant aconseguir que el resultat final s'ajusti al projecte preparat prèviament.
CA 4.1 Justificar l'elecció del llenguatge, el format i els mitjans tècnics en produccions audiovisuals, després d'haver considerat el tipus de públic al qual es volen dirigir.
CA 4.2 Seleccionar les vies de difusió més adequades per a produccions audiovisuals, tenint en compte el seu propòsit, valorant de manera crítica i informada les possibilitats existents, utilitzant entorns segurs i respectant la propietat intel·lectual i els drets d'autor.
CA 4.3 Analitzar de manera oberta i respectuosa la recepció de les produccions audiovisuals presentades, comprovar l'adequació del llenguatge, el format i els mitjans tècnics de l'obra, així com de les vies de difusió i extreure'n un aprenentatge per al creixement creatiu.

**Criteris d'avaluació**

**CE 1 Analitzar imatges fotogràfiques fixes i produccions audiovisuals de diferents estils, formats, gèneres i cultures, reconeixent-ne les qualitats plàstiques, formals i semàntiques i reflexionant sobre la història d'ambdós mitjans per desenvolupar el criteri estètic, valorar el patrimoni, ampliar les possibilitats de gaudi i enriquir l'imaginari propi.**

**CA 1.1 Explicar els aspectes essencials de l'evolució del llenguatge fotogràfic i audiovisual i valorar els canvis que s'han produït al llarg de la història del mitjà.**

- Organitzar i contextualitzar els esdeveniments històrics en fotografia i audiovisuals.

- Identificar i entendre la cronologia del desenvolupament tecnològic i artístic.

- Analitzar i interpretar la informació per comparar com els avenços tecnològics i artístics de les diferents èpoques han transformat la producció i recepció d'imatges.

- Fomentar el pensament crític i la capacitat argumentativa mentre reflexionen sobre com els canvis tecnològics han afectat la creació, distribució i recepció del llenguatge audiovisual.

- Potenciar les habilitats de recerca, selecció i exposició d'informació visual i històrica, alhora que es fomenta la reflexió crítica sobre l'evolució del llenguatge fotogràfic.

- Analitzar obres audiovisuals o fotogràfiques en el seu context històric i cultural per adquirir eines d'anàlisi visual i de comprensió del llenguatge audiovisual a través de l'observació i la reflexió col·lectiva.

**CA 1.2 Analitzar les qualitats plàstiques, formals i semàntiques de produccions fotogràfiques i audiovisuals de diferents estils, formats, gèneres i cultures per determinar les regles i codis pels quals es regeixen i valorar la flexibilitat de les normes.**

- Desenvolupar la capacitat d'observació crítica i d'anàlisi de com es construeixen elssignificats visuals a partir d'estils i gèneres diferents, aprenent a identificar els codis visuals de cada un.

- Aprofundir en l'anàlisi formal del llenguatge audiovisual per desenvolupar la capacitat per desxifrar els elements que conformen la narració visual i sonora i la relació que té amb el missatge.

- Comprendre la dimensió cultural i històrica de l'ús del color, destacar-ne la funció expressiva i la narrativa i com les regles de color varien segons contextos culturals o artístics.

- Desenvolupar la creativitat i la comprensió dels codis visuals i culturals d'estils i cultures diverses, explorant les normes visuals i la seva reinterpretació.

- Comprendre com els codis visuals i formals es poden utilitzar per manipular el significat i influir en el públic, desenvolupant el pensament crític respecte a la publicitat.

**CA 1.3 Proposar interpretacions personals del patrimoni fotogràfic i audiovisual i argumentar-les amb criteri estètic propi.**

- Desenvolupar la capacitat d'apropiar-se d'estils visuals històrics o culturals i reinterpretar- los des del punt de vista personal, promovent la reflexió estètica individual.

- Desenvolupar la capacitat argumentativa i crítica, reflexionant sobre els valors estètics de diferents obres i com aquests poden ser reinterpretats des de punts de vista personals i subjectius.

- Reinterpretar obres audiovisuals existents, promovent la reflexió sobre l'herència cultural i l'expressió artística personal, alhora que desenvolupen habilitats tècniques i narratives.

**CE 2 Elaborar produccions audiovisuals individuals o col·lectives, emprant la pròpia presència en la imatge i la banda de so i avaluant el rigor ètic i formal dels procediments, per expressar i comunicar idees, opinions i sentiments i construir una personalitat creativa oberta, àmplia i diversa.**

**CA 2.1 Dissenyar produccions audiovisuals creatives que representin les idees, opinions i sentiments propis a partir d'un tema o motiu previs i incorporar-hi les experiències personals i l'acostament a altres mitjans d'expressió.**

- Impulsar l'expressió personal i la creativitat en la creació d'un curtmetratge a partir d'un tema proposat, traduir les idees i emocions en imatges audiovisuals i experimentar diferents llenguatges narratius i tècniques.

- Analitzar amb introspecció i autoreflexió i donar eines per expressar les idees i sentiments a través del mitjà audiovisual.

- Experimentar la relació entre música i imatge i desenvolupar la capacitat de vincular expressió emocional amb elements audiovisuals per crear un producte artístic.

- Experimentar creativament amb nous llenguatges audiovisuals per convidar els alumnes a alliberar-se de les narratives convencionals per expressar idees o sentiments propis de manera innovadora i personal.

**CA 2.2 Avaluar el rigor ètic i formal amb el qual s'usen les eines de creació fotogràfica i audiovisual, analitzar diverses produccions, distingir críticament les maneres de presentar les informacions i els missatges, identificar la possible manipulació i reflexionar sobre la necessitat de respecte de la propietat intel·lectual i els drets d'autor.**

- Desenvolupar la capacitat crítica per detectar biaixos informatius i manipulacions en els mitjans audiovisuals, així com conscienciar-los de la responsabilitat ètica en la presentació d'informació.

- Reflexionar sobre les conseqüències de l'ús irresponsable de les eines audiovisuals per fomentar el sentit ètic en la creació i difusió de continguts.

- Avaluar la importància de respectar els drets d'autor i la propietat intel·lectual per promoure l'ús ètic i responsable de les creacions audiovisuals.

- Respectar els drets d'autor, alhora que aprenen a identificar i utilitzar recursos amb

llicències adequades per a les seves produccions.

- Reflexionar críticament sobre les tècniques de persuasió en la publicitat, destacant la importància del rigor ètic en la comunicació audiovisual.

**CA 2.3 Realitzar produccions audiovisuals creatives que representin les idees, opinions i sentiments propis a partir d'un tema o motiu previs, utilitzant la pròpia presència en la imatge i la banda de so i el llenguatge i els mitjans de producció amb rigor ètic i formal.**

- Expressar-se de manera personal mitjançant l'ús de la pròpia imatge i veu, alhora que es potencia la reflexió sobre la identitat visual i emocional.

- Representar les pròpies idees i sentiments a través de la ficció.

- Experimentar en l'expressió a través de la veu i l'àudio per desenvolupar competències en la creació sonora i promoure l'ús responsable i ètic dels recursos sonors.

- Reflexionar sobre la pròpia experiència i la seva representació audiovisual.

**CE 3 Seleccionar i utilitzar les tècniques, eines i convencions del llenguatge i la producció audiovisual, tenint en compte tots els aspectes (guió, planificació, interpretació, enregistrament, edició, etc.) per realitzar creacions audiovisuals de manera col·lectiva i aprendre a desenvolupar-se en circumstàncies diverses.**

**CA 3.1 Confeccionar adequadament els equips de treball per a produccions audiovisuals col·lectives, identificar les diferents habilitats requerides i repartir les tasques amb criteri.**

- Comprendre les diverses funcions en una producció audiovisual i la necessitat de repartir els rols clau segons les habilitats de cada membre (director, guionista, càmera, dissenyador de so, editor, actors, etc.) per promoure el treball en equip i la comunicació efectiva.

- Desenvolupar les habilitats de planificació i coordinació necessàries per a la preproducció audiovisual (guió, localitzacions, pla de rodatge, pressupost, etc.).

- Desenvolupar la capacitat d'organitzar equips de treball amb eficàcia, basant-se en criteris objectius (habilitats i capacitats individuals) i reflexionar sobre la importància d'una bona gestió d'equips i sobre l'equilibri de la càrrega de treball dins l'equip.

**CA 3.2 Planificar produccions audiovisuals determinant els mitjans i habilitats necessaris, tenint en compte tots els aspectes (guió, planificació, interpretació, enregistrament, edició, etc.), justificar raonadament l'elecció i considerar els possibles imprevistos i la manera de resoldre'ls.**

- Elaborar un pla de producció, desenvolupar la capacitat de planificar tots els aspectes d'una producció audiovisual i treballar l'organització i la previsió de problemes.

- Crear un guió il·lustrat (storyboard) en què es detalli cada escena amb els enquadraments, moviments de càmera, efectes visuals i sonors i altres detalls tècnics, per visualitzar i planificar l'aspecte visual i tècnic de la producció.

- Seleccionar i gestionar adequadament els recursos tècnics (càmeres, micròfons, il·luminació) i logístics (transports, permisos, disponibilitat d'actors), segons les necessitats del projecte i la previsió de possibles imprevistos.

- Desenvolupar la capacitat d'adaptar-se a limitacions econòmiques, optimitzar els recursos disponibles (per exemple, reutilització de materials, cerca de localitzacions gratuïtes, treballar amb actors amateurs) i gestionar amb solucions creatives l'impacte de les limitacions en la qualitat final del projecte.

**CA 3.3 Demostrar flexibilitat i habilitat per resoldre els imprevistos propis de les produccions audiovisuals, tenint-los en compte en la planificació i considerar de manera oberta les diferents possibilitats per resoldre un problema sobrevingut.**

- Desenvolupar la capacitat d'adaptar-se a situacions imprevistes, fomentar la flexibilitat i l'habilitat per trobar solucions ràpides i eficaces ajustant el pla de rodatge i oferint solucions creatives per mantenir la producció.

- Pensar creativament i gestionar els recursos de manera eficient per resoldre errors sense comprometre la qualitat.

**CA 3.4 Realitzar produccions audiovisuals de manera creativa, utilitzant correctament les tècniques, eines i convencions del llenguatge necessàries, valorant el treball col·laboratiu i intentant aconseguir que el resultat final s'ajusti al projecte preparat prèviament.**

- Seguir el pla de producció i pla de rodatge establerts mentre es fan servir les tècniques audiovisuals correctes.

- Treballar en equip per tal d'aconseguir un resultat final que reflecteixi les idees del projecte original.

- Valorar la importància de la coordinació d'equips per aconseguir un bon resultat.

- Expressar-se de manera creativa en la utilització d'eines audiovisuals.

- Realitzar diferents formats de produccions audiovisuals: curtmetratge, documental, entrevista, videoclip, reportatge de notícies, anunci publicitari, etc.

**CE 4 Determinar el públic destinatari d'una producció audiovisual, analitzar-ne les característiques i el propòsit de l'obra, per adoptar el llenguatge, el format i els mitjans tècnics més adequats i seleccionar les vies de difusió més oportunes.**

**CA 4.1 Justificar l'elecció del llenguatge, el format i els mitjans tècnics en produccions audiovisuals, després d'haver considerat el tipus de públic al qual es volen dirigir.**

- Adaptar les eleccions creatives i tècniques al públic destinatari i reflexionar sobre com el contingut audiovisual es personalitza per tenir més impacte.

- Identificar els formats i mitjans tècnics adequats segons la plataforma i el públic, reflexionant sobre les estratègies comunicatives necessàries en funció del canal utilitzat.

- Reflexionar sobre la importància del perfil de l'audiència en la presa de decisions per adaptar els continguts i produccions en funció del públic de les cadenes de televisió.

**CA 4.2 Seleccionar les vies de difusió més adequades per a produccions audiovisuals, tenint en compte el seu propòsit, valorant de manera crítica i informada les possibilitats existents, utilitzant entorns segurs i respectant la propietat intel·lectual i els drets d'autor.**

- Analitzar críticament les opcions de distribució disponibles per a produccions audiovisuals i comprendre la relació entre el contingut, el públic objectiu i la plataforma de difusió.

- Adaptar la distribució en funció dels objectius i l'audiència de cada projecte.

- Identificar les diferents llicències Creative Commons i drets d'autor.

- Determinar l'adequació del tipus de llicència per a la distribució de les seves produccions, promovent un ús ètic.

- Reconèixer les implicacions legals i ètiques en la gestió de drets i la protecció de la propietat intel·lectual en materials audiovisuals.

**CA 4.3 Analitzar de manera oberta i respectuosa la recepció de les produccions audiovisuals presentades, comprovar l'adequació del llenguatge, el format i els mitjans tècnics de l'obra, així com de les vies de difusió i extreure'n un aprenentatge per al creixement creatiu.**

- Reflexionar de forma autocrítica i valorar la crítica constructiva i analitzar com les eleccions tècniques i creatives impacten en la recepció del públic.

- Reflexionar sobre la recepció i impacte emocional i social de les produccions audiovisuals.

- Identificar els punts forts i àrees de millora de les seves creacions per fomentar el creixement creatiu propi.

- Donar retroacció (feedback) als companys (coavaluació) sobre l'adequació del llenguatge, format, mitjans tècnics i vies de difusió i reflexionar sobre com poden incorporar les crítiques en produccions futures.

**Metodologia i estratègies didàctiques**

La metodologia de l'assignatura es fonamenta en un aprenentatge actiu i competencial, on l'alumnat és el protagonista del seu propi procés formatiu. Es combinen activitats pràctiques i creatives amb la reflexió i l'anàlisi crítica de productes audiovisuals. El treball per projectes integra totes les fases de la creació, des de la concepció fins a la presentació final, i fomenta la col·laboració en grup sense oblidar la responsabilitat individual. L'ús de les tecnologies digitals és constant i es combina amb moments de debat i reflexió per potenciar el pensament crític.

**Instruments i processos d'avaluació, sistema de qualificació**

L'avaluació es concep com un procés continu i integrador, que valora tant els coneixements teòrics com les produccions pràctiques i la capacitat de participació. Es tenen en compte les activitats desenvolupades a l'aula, els treballs individuals i col·lectius, les exposicions orals i les produccions audiovisuals. La retroacció és constant i permet a l'alumnat conèixer els seus punts forts i els aspectes que ha de millorar. L'avaluació té també un caràcter formatiu i regulador, ja que les activitats inicials serveixen per detectar coneixements previs, les activitats de procés permeten ajustar la metodologia, i les activitats finals verifiquen el grau d'assoliment de les competències específiques.

Per recollir l'evidència d'aprenentatge, s'utilitzen instruments diversos adaptats a la naturalesa pràctica i reflexiva de la matèria:
-Rúbriques d'avaluació.
- Portafolis digital (site).
- Autoavaluació i coavaluació, especialment en els projectes col·lectius, per fomentar la reflexió sobre el propi aprenentatge, la responsabilitat compartida i el treball en equip.

-Exposicions orals i presentacions multimèdia de projectes, en què s'avaluen les competències comunicatives, l'ús del llenguatge audiovisual i la justificació del procés creatiu.
- Anàlisi i comentari crític d'imatges i produccions audiovisuals, per valorar la capacitat d'observació, interpretació i argumentació estètica i tècnica.

El sistema de qualificació es basa en la valoració global de totes les activitats i tasques realitzades durant el curs. No es considera únicament el resultat final sinó també l'esforç, l'actitud i el progrés de cada alumne. Per poder superar l'assignatura cal assolir els objectius mínims marcats pel currículum i demostrar que es tenen les competències específiques de la matèria.

**La puntuació d'un treball es podrà reduir pels següents motius:**

- Si es **presenta una tasca fora termini** Descompte proporcional al retard o la professora pot no acceptar la tasca.
- No s'ha **realitzat segons les normes** demanades per la professora (format, suport, material, tècnica, no s'ha identificat correctament, etc.). Descompte segons s'especifica a la rúbrica de cada tasca.
- No es disposa del **material necessari** per fer la feina a classe.
- No es manté una **actitud** adequada (Concentració en la feina, contribució al manteniment d'un bon ambient de feina respectant els companys i la professora, etc. Bona disposició i adaptació al treball cooperatiu).
- Si un **treball**, pràctic o teòric, ha estat **plagiat**, l'alumne tindrà una qualificació de zero per a ambdues persones, la que copia i la que ha facilitat la còpia. La professora decidirà si accepta una segona entrega.
- Si es **copia a un examen** teòric, l'alumne tindrà una qualificació de zero, sense possibilitat de tornar a fer l'examen. Si es parla a un examen, encara que no es pugui provar que s'ha copiat, l'alumne tindrà una penalització sobre la seva nota.

**Atenció a la diversitat**

La matèria de Cultura Audiovisual es desenvolupa des d'un enfocament inclusiu i flexible, que parteix del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA) i garanteix la participació de tot l'alumnat, respectant els diferents ritmes, interessos i capacitats.
S'adopten metodologies variades i adaptades, que combinen l'anàlisi, la creació i la reflexió, oferint diverses formes d'expressió (oral, escrita, visual o audiovisual) i múltiples vies d'accés als continguts.
Per a l'alumnat amb necessitats educatives específiques, es realitzen ajustaments metodològics i d'avaluació (instruccions visuals, suport tecnològic, flexibilitat temporal o alternatives d'expressió), sense reduir les expectatives competencials essencials.
Es fomenten el treball cooperatiu, l'ús d'un llenguatge inclusiu i respectuós, i la incorporació de referents culturals diversos per garantir la igualtat d'oportunitats i la representació plural en l'àmbit audiovisual.

L'avaluació té un caràcter formatiu i personalitzat, centrada en el progrés individual i la millora contínua, utilitzant instruments diversos per recollir evidències de l'aprenentatge de cada alumne.
L'atenció a la diversitat es garanteix mitjançant mesures que permeten adaptar el ritme i la dificultat de les activitats segons les necessitats individuals. Quan és necessari, es plantegen tasques de reforç o ampliació, així com adaptacions metodològiques. Es fomenta el treball cooperatiu i inclusiu, de manera que tots els alumnes trobin el seu espai d'aprenentatge..

**Elements transversals**

L'assignatura incorpora elements transversals com la competència digital, la igualtat de gènere, el respecte a la diversitat i la consciència mediambiental. També es treballa l'ètica en la creació i difusió de continguts audiovisuals i es promou una mirada crítica davant els mitjans de comunicació.

A la matèria els elements transversals del currículum a través de l'anàlisi i la creació de missatges visuals i sonors. Es promou l'educació en valors democràtics, la igualtat de gènere, el respecte a la diversitat cultural, la inclusió social i la sostenibilitat ambiental.

S'incideix especialment en el pensament crític davant els mitjans de comunicació, el consum responsable d'imatges i tecnologia, la protecció de dades i dels drets d'autor, i el foment de l'ús ètic i responsable de les xarxes socials.

Així mateix, es treballen competències relacionades amb la comunicació digital, la creativitat, la col·laboració, la resolució de problemes, i el respecte a la diversitat de perspectives i identitats.

Les activitats i projectes de la matèria afavoreixen la formació integral de l'alumnat, la seva participació activa i el compromís amb una societat més justa, inclusiva i sostenible.

**Activitats complementàries**

Es poden desenvolupar activitats complementàries com la participació en festivals o concursos audiovisuals, visites a centres culturals o trobades amb professionals del sector. Aquestes experiències contribueixen a ampliar la visió de l'alumnat i a establir vincles amb l'entorn cultural i professional.

Es duran a terme activitats complementàries molt diverses, entre d'elles:

- Visionat d'una pel·lícula del Festival de Cinema Documental, MAJORDOCS.
- Participació en el concurs de fotografia, Foto Jove i Taller introductori al centre.
- Visita i taller a Centre d'Estudis Fotogràfics, CEF.
- Visita i presentació dels Graus de Comunicació Audiovisual i Periodisme alCentre

| |
|---|
| d'Esenyament Superior Alberta Giménez, CESAG.<br>- Visita a les instal·lacions i presentació del Cicle Formatiu de LADAT Studios.<br>- Visita als estudis d'IB3 televisió i IB3 ràdio amb l'objectiu de consolidar els conceptes referits al mitjà televisiu.<br>- Participació al "Concurs d'Arts Plàstiques Josep Maria Llompart". |
| **Pla de seguiment** |
| El seguiment del curs es realitza de manera continuada mitjançant la revisió periòdica de resultats i l'anàlisi del progrés de l'alumnat. Aquesta observació permet introduir ajustos metodològics quan sigui necessari i garanteix que els objectius es vagin assolint de manera progressiva. La comunicació amb els estudiants és constant i els ajuda a ser conscients de la seva evolució. |
| **Pla de recuperació** |
| El pla de recuperació preveu que els alumnes que no hagin assolit els objectius puguin fer activitats de reforç, treballs específics o proves complementàries. L'objectiu és oferir més d'una oportunitat perquè tots tinguin la possibilitat de consolidar els aprenentatges essencials de l'assignatura. |
| **Revisió i millora** |
| El pla de millora parteix de l'anàlisi dels resultats globals del grup i dels informes individuals. En funció d'aquestes dades, es poden introduir noves estratègies metodològiques, ampliar els recursos disponibles i reforçar el treball pràctic i col·laboratiu. La retroacció de l'alumnat també és un element clau per ajustar i enriquir el procés d'ensenyament-aprenentatge. |

### 2.2.1.2. Dibuix Artístic- I. (DART-I)

PROFESSORES: MARGALIDA MARÍ, SARA GRIFO I SILVIA PIÑA

| |
|---|
| **Competències específiques** |
| **CE1.** Comprendre el dibuix com a forma de coneixement, comunicació i expressió, comparant l'ús que se'n fa en manifestacions culturals i artístiques de diferents èpoques, llocs i àmbits disciplinaris, i valorant la diversitat de significats que origina, per a apreciar |

la importància de la diversitat cultural i la rellevància de la conservació i la promoció del patrimoni.

**CE2.** Analitzar amb actitud crítica i reflexiva produccions plàstiques de diferents èpoques i estils, reconeixent el llenguatge, les tècniques i procediments, la funció significativa i l'expressivitat del dibuix que hi són presents per desenvolupar la consciència visual i el criteri estètic i ampliar les possibilitats de gaudi de l'art.

**CE3.** Analitzar, interpretar i representar la realitat, utilitzant els recursos elementals i la sintaxi del dibuix, per oferir una visió pròpia d'aquesta realitat, potenciar la sensibilitat i afavorir el desenvolupament personal i artístic.

**CE4.** Experimentar amb diferents materials, tècniques i suports, incloent el propi cos, analitzant la seva importància en les propostes artístiques contemporànies, per descobrir el gest del dibuix i l'apropiació de l'espai com a mitjans d'autoexpressió i acceptació personal.

**CE5.** Utilitzar la pràctica del dibuix com a mitjà d'expressió d'idees, opinions, sentiments i emocions, investigant els referents culturals i la seva influència en les creacions posteriors, per ampliar el repertori artístic i enriquir les produccions pròpies.

**CE6**. Realitzar produccions gràfiques expressives i creatives, valorant la importància dels elements del llenguatge gràfic i la seva organització en la definició d'un estil personal, per a progressar en l'execució tècnica i en les qualitats comunicatives i expressives de les produccions pròpies.

**CE7.** Experimentar amb les tècniques pròpies del dibuix, identificant les eines, mitjans i suports necessaris i analitzant el seu possible impacte ambiental, per a integrar-les de manera creativa i responsable en la realització de produccions gràfiques.

**CE8**. Adaptar els coneixements i destreses adquirits, desenvolupant la retentiva i la memòria visual, per a respondre amb creativitat i eficàcia a nous desafiaments de representació gràfica.

**CE9.** Crear projectes gràfics col·laboratius, contribuint de manera creativa a la seva planificació i realització i adaptant el disseny i el procés a les característiques pròpies d'un àmbit disciplinar, per descobrir possibilitats de desenvolupament acadèmic i professional i apreciar l'enriquiment que suposen les propostes compartides.

**Sabers bàsics seqüenciats i temporalització**

**A. Concepte i història del dibuix (1r TRIMESTRE)**
- El dibuix com a procés interactiu d'observació, reflexió, imaginació, representació i comunicació.

- El dibuix en l'art: des de l'Antiguitat fins al Romanticisme. Obres més representatives de diferents artistes.
- El dibuix com a part de múltiples processos artístics. Àmbits disciplinaris: arts plàstiques i visuals, disseny, arquitectura, ciència i literatura.

**B. L'expressió gràfica i els seus recursos elementals (1r, 2n i 3r TRIMESTRE)**

- Terminologia i materials del dibuix.
- El punt i les seves possibilitats plàstiques i expressives.
- La línia: traç i grafisme. Les trames.
- La forma: tipologia, aplicacions i combinacions.
- Nivells d'iconicitat de la imatge.
- L'esbós. Introducció a l'encaix.
- Tècniques gràfiques i plàstiques, seques i humides.
- Materials graficoplàstics. Seguretat, toxicitat, impacte mediambiental i sostenibilitat.

**C. Percepció i ordenació de l'espai (1r, 2n i 3r TRIMESTRE)**

- Fonaments de la percepció visual.
- Principis de la psicologia de la Gestalt.
- Il·lusions òptiques.
- La composició com a mètode. L'equilibri compositiu. Direccions visuals.Aplicacions.
- Sistemes d'ordenació en la sintaxi visual. Aplicacions.
- Introducció a la representació de l'espai mitjançant la perspectiva.

**D. La llum, el clarobscur i el color (1r, 2n i 3r TRIMESTRE)**

- La llum i el volum.
- Tipus de llum i d'il·luminació.
- Valoració tonal i clarobscur.
- Naturalesa, percepció, psicologia i simbologia del color.
- Monocromia, bicromia i tricromia. Aplicacions bàsiques del color en el dibuix.

**E. Tecnologies i eines digitals (3r TRIMESTRE)**

- Dibuix vectorial.
- Eines d'edició d'imatges per a l'expressió artística.
- Programes de pintura i dibuix digital.

**F. Projectes gràfics col·laboratius (1r, 2n i 3r TRIMESTRE)**

- La distribució de tasques en els projectes gràfics col·laboratius: criteris de selecció a partir de les habilitats requerides i de les necessitats del projecte.
- Fases dels projectes gràfics.
- Estratègies de selecció de tècniques, eines, mitjans i suports del dibuix adequats a diferents disciplines.
- Estratègies d'avaluació de les fases i els resultats de projectes gràfics. L'error com a oportunitat de millora i aprenentatge.

**Criteris d'avaluació**

**Competència específica 1**

1.1 Identificar el dibuix com a forma de coneixement, comunicació i expressió, reflexionant amb iniciativa sobre la seva presència en diferents manifestacions culturals i artístiques i comparant de forma autònoma el seu ús en aquestes.

1.2 Comparar les múltiples funcions del dibuix a través d'una anàlisi autònoma del seu ús en produccions de distints àmbits disciplinaris.

**Competència específica 3**

3.1 Experimentar amb sensibilitat les possibilitats expressives dels recursos elementals del dibuix (punt, línia, forma) i de la seva sintaxi, i millorar el procés de creació gràfica.

3.2 Analitzar, interpretar i representar gràficament la realitat mitjançant esbossos, tot utilitzant les eines adequades i desenvolupant una expressió pròpia, espontània i creativa.

**Competència específica 4**

4.1 Aportar una petjada i gest propis a la realització de dibuixos, combinant l'ús tradicional de materials, tècniques i suports amb la manipulació personal.

**Competència específica 5**

5.1 Identificar els referents artístics d'una obra determinada, descrivint la influència que exerceixen i les relacions que s'hi estableixen.

5.2. Expressar idees, opinions, sentiments i emocions a través de dibuixos i creacions gràfiques propis, incorporant, de forma guiada, procediments o tècniques utilitzats en referents artístics d'interès per a l'alumnat.

**Competència específica 6**

6.2 Expressar a través del traç i el gest del dibuix una visió pròpia de la realitat o del món interior, experimentant amb els elements del llenguatge gràfic, les seves formes, signes, possibilitats expressives i efectes visuals.

**Competència específica 7**

7.1 Proposar diferents solucions gràfiques a una mateixa proposta visual, utilitzant diferents nivells d'iconicitat, identificant les eines, mitjans i suports necessaris i justificant raonada i respectuosament l'elecció realitzada.

7.3 Investigar de manera activa i oberta sobre la presència de tecnologies digitals en referents artístics contemporanis, integrant-les en el procés creatiu i expressiu propi.

**Competència específica 8**

8.1. Representar gràficament el model escollit a partir del seu estudi i anàlisi , tot seleccionant i fent abstracció de les seves característiques més representatives.

**Competència específica 9**

9.1 Planificar projectes gràfics col·laboratius senzills, identificant l'àmbit disciplinar en què es desenvoluparan, i organitzant i distribuint les tasques de manera adequada.

9.3 Analitzar les dificultats sorgides en la planificació i realització de projectes gràfics compartits, entenent aquest procés com un instrument de millora del resultat final.

**Metodologia i estratègies didàctiques**

La metodologia que s'aplica en l'assignatura de Dibuix Artístic del primer curs de batxillerat serà de caràcter prioritàriament actiu i pràctic. També tindran un pes important en aquest primer curs els continguts teòrics bàsics relatius als processos perceptius relacionats amb el dibuix, els referents històrics, i la terminologia bàsica de la matèria relacionada amb els processos creatius i els materials propis de la disciplina.

La metodologia ha de contribuir en el desenvolupament de la sensibilitat artística, la creativitat i l'expressivitat, sense oblidar el progrés en la capacitat d'observació, l'anàlisi i la reflexió sobre la realitat.

Les activitats estan planificades per permetre als alumnes explorar una àmplia gamma d'experiències d'expressió gràfica, utilitzant tant materials tradicionals i alternatius com eines i mitjans tecnològics.

Es treballarà la reflexió i exposició conjunta dels resultats de les diferents activitats pràctiques, amb la intenció de compartir les estratègies i recursos emprats per cada alumne en procés i resolució de les tasques proposades.

Es donarà especial importància a l'estudi, observació i anàlisi dels diferents processos de la pràctica del dibuix, més que als resultats finals.

L'objectiu d'aquest primer curs és que els alumnes puguin consolidar una base tècnica que els permeti implementar la seva capacitat d'observació i de recursos tècnics en el segon curs, on la matèria té continuïtat.

**Instruments i processos d'avaluació, sistema de qualificació**

L'avaluació es durà a terme de manera contínua i formativa, tenint en compte tant el procés com el resultat final. Els instruments principals seran:

-Observació directa i registre del treball a l'aula.
-Carpeta de treballs.
-Exercicis pràctics i treballs fets dins i fora de l'aula.
-Proves pràctiques i exercicis finals, orientats a comprovar el domini tècnic.
-Es realitzaran exàmens tipus PAU per preparar adequadament les proves d'accés a la Universitat.
-Coavaluació en activitats concretes, per fomentar la reflexió sobre el propi aprenentatge.
-Per superar l'assignatura caldrà obtenir una mitjana mínima de 5 sobre 10 i **haver lliurat tots els treballs.** Els criteris de qualificació valoraran especialment la progressió personal, la qualitat tècnica, la percepció espacial i la creativitat de l'alumnat.
-La qualificació final es calcula mitjançant l'avaluació de treballs pràctics, projectes i quadern, exercicis finals tipus PAU, així com l'actitud, esforç, participació i constància en el treball a l'aula, **tenint en compte els criteris d'avaluació exposats al currículum de la matèria.**

| | |
|---|---|
| Actitud, quadern d'exercicis i treball diari | 10% |
| UP. Làmines i tasques | 60% |
| Proves objectives. Exàmens | 30% |

Per avaluar les activitats de cada una de les unitats de programació es fan servir rúbriques que apareixen a l'entrada de cada tasca al classroom. Aquestes serveixen també per a que els alumnes entenguin de forma concreta els aspectes importants a tenir en compte en el moment de realitzar cada activitat.

En el classroom de la matèria els alumnes disposen de material teòric associat a cada bloc temàtic i que servirà perque assoleixin les nocions teòriques bàsiques dels continguts treballats en cada unitat. Aquesta part teòrica es desenvoluparà en sessions de classe, que s'intercalen amb les sessions pràctiques i que ajuden a que els alumnes entenguin la relació directa entre el marc pràctic i el teòric de l'assignatura.

Les tasques lliurades amb retard, si no és justificat, es poden lliurar fins a deu dies després de la data d'entrega. **En aquest cas la qualificació màxima serà un 5.**

Per superar la matèria els alumnes han d'haver lliurat totes les tasques plantejades i haver obtingut una qualificació mínima de 5/10.

El 10% d'actitud i treball a classe es valorarà seguint els següents ítems:

-La cura del material propi i de l'espai comú de l'aula taller.

-L'actitud envers el desenvolupament de les tasques. Actitud crítica i capacitat de millora.

-Actitud respetuosa i colaborativa envers els/les companys/es de classe i envers la professora

-Nivell d'implicació en els projectes de grupals

-LA NOTA DE L'AVALUACIÓ EXTRAORDINÀRIA NO SERÀ INFERIOR DE LA NOTA OBTINGUDA A L'ORDINÀRIA

**Atenció a la diversitat**

Amb l'objectiu d'atendre de la forma més adequada les diferents necessitats associades a la diversitat de l'alumnat és necessària la coordinació amb el departament d'orientació del centre. Desde aquest s'elaboren els informes PEP que ens donen la pauta i la referència de les diferents necessitats individuals de cada grup d'alumnes.

Amb la primera unitat de programació, que té la intenció de comprobar el punt de partida de cada alumne respecte els coneixements i habilitats bàsiques de la matèria, i la sessió d'avaluació 0, es podran concretar les adaptacions o reforços necessaris, a aplicar durant el curs:

**Alumnat amb ritmes d'aprenentatge més lents**: desglossar les tasques complexes en passos més senzills, proporcionar guies visuals i pautes progressives, donar més temps per a la realització de proves i oferir exemples resolts.

**Alumnat amb TDAH**: establir instruccions clares i breus, combinar activitats de curta durada amb pauses planificades, fomentar l'ús d'agendes visuals i potenciar la motivació a través d'activitats pràctiques i manipulatives.

**Alumnat amb altes capacitats o superdotacions**: proposar activitats d'ampliació i aprofundiment (com reptes gràfics avançats, ús d'eines digitals o projectes interdisciplinaris), afavorir el treball autònom i la participació en activitats de mentoratge o suport als companys.

**Estratègies generals per al grup**: fomentar el treball cooperatiu amb rols diferenciats, oferir diferents nivells de dificultat en els exercicis, utilitzar recursos digitals i multimèdia

per adaptar els continguts, i establir una avaluació flexible que valori tant el procés com el resultat.

**Elements transversals**

Hi ha tres components essencials de les competències transversals que es consideren primordials per satisfer les necessitats integrals d'aprenentatge de l'alumnat de batxillerat, tant per al seu desenvolupament personal i vital (cognitiu i socioemocional) com també professional (punt d'inici d'estudis superiors de qualsevol tipus). Aquests tres components, que es treballen de diferents maneres desde l'assignatura, són:

**- Gestió i comunicació de la informació:** pas reflexiu, raonat i argumentat de la informació al saber per avançar en la generació de nou coneixement i en innovació.

Consisteix a cercar informació, amb relació a un problema o temàtica pròpia de la matèria, en fonts diversificades (digitals i no digitals), analitzar-la, contrastar-la, sintetitzar-la i valorar-ne la fiabilitat per tal de construir coneixement que possibiliti la presa de decisions fonamentades i l'elaboració de produccions posteriors. Inclou l'ús dels coneixements previs curriculars. També inclou la utilització de diferents llenguatges i sistemes de comunicació com a instrument de representació, interpretació i comprensió de la realitat, de construcció i transmissió del coneixement i d'organització i autoregulació del pensament, la metacognició, les emocions i la conducta. Aquestes capacitats han de permetre generar coneixement per donar resposta a una problemàtica derivada tant de l'àmbit acadèmic com dels mitjans de comunicació o de la vida quotidiana, centrada en les competències específiques i els sabers propis de la matèria.

**- Resolució de problemes a partir de l'aplicació integrada dels aprenentatges:** utilització d'informacions i mobilització de sabers, i generació de nou coneixement.

Consisteix a mobilitzar els sabers i aprenentatges adquirits de caràcter cognitiu o instrumental propis de la matèria curricular, així com manejar els recursos disponibles i diferents formes de raonament, per interpretar i donar resposta a varietat de situacions. Com a producte inclou la producció d'elements artístics, imatges o il·lustracions, etcètera, i, en general, de qualsevol producte relacionat amb els aprenentatges propis de la matèria.

**- Judici i pensament crític:** utilització reflexiva, raonada i argumentada del coneixement per generar saviesa.

El pensament crític consisteix a analitzar, interpretar i avaluar amb criteris lògics i des d'una perspectiva ètica , tant la consistència dels raonaments com la pertinença de les decisions, les conseqüències derivades d'un acte o la resolució d'una problemàtica, per

tal de prendre decisions i actuar conseqüentment, sent conscient de la responsabilitat pròpia.

**Activitats complementàries**

Les activitats complementàries relacionades amb la matèria que es duran a terme estan vinculades a diferents propostes que es fan desde el departament i desde el centre. Desde la matèria es faran propostes i es donarà informació als alumnes, perquè participin de forma activa en activitats com la Diada Llompart, i la participació en projectes artístics,concursos, etc.  que sorgeixin o es considerin adients

Desde l'assignatura també es participarà en l'exposició de final de curs que cada any es duu a terme desde el departament de dibuix. Aquesta exposició es prepara durant el segon trimestre i els diferents professor de l'assignatura es coordinaran per el.laborar una proposta expositiva conjunta integrant el tema en les unitats de programació a desenvolupar.

**Pla de seguiment**

Aquest pla es planteja com a seguiment proper i de forma continuada de l'evolució de l'aprenentatge de cada alumne i de les dinàmiques grupals que afecten a aquesta evolució.

Es farà especial èmfasi en l'anàlisi i seguiment dels processos formals i creatius que són els que determinen els resultats finals de cada activitat. Aquests processos són fonamentals per consolidar i entendre el funcionament de les diferents tècniques graficoplàstiques que es treballen a l'assignatura.

Amb aquest objectiu es duen a terme revisions individuals i grupals dels resultats de les diferents activitats plantejades, per detectar possibles problemes i igualment, reforçar i destacar els aspectes on hi ha hagut una millora.

**Pla de recuperació**

**-De les tasques específiques de cada unitat de programació.** Els alumnes que hagin de recuperar activitats puntuals, tindran l'opció de tornar-les a realitzar, sempre després de rebre les instruccions necessàries per part del professor (termini de lliurament / aspectes a millorar).

**-Si no supera la matèria en l'avaluació ordinària:** L'alumne haurà de fer les tasques no superades de l'assignatura i presentar-les en la data fixada per la recuperació.

| |
|---|
| **-Si no recupera, la matèriaa** esdevé **pendent** durant el curs següent i l'alumnat amb la matèria de dibuix pendent, haurà de presentar un dossier de tasques i presentar-se a una prova el dia fixat en el calendari pertinent. |
| **Revisió i millora** |
| La tasca docent implica una observació propera de com les activitats i dinàmiques d'aprenentatge programades s'adeqüen a les necessitats individuals i grupals concretes de cada grup d'alumnes.<br><br>És per aquest motiu que la millora implica una revisió i avaluació crítica continuada de les activitats a mesura que es duen a terme. Amb aquesta intenció es farà una revisió puntual de cada activitat i de cada unitat de programació un cop realitzades per poder implementar i millorar tot allò que funciona i descartar o modificar els aspectes que no són efectius. Així doncs la observació crítica del desenvolupament pràctic de les activitats programades serà el referent que ens permetrà anar millorant la práctica educativa. |

### 2.2.1.3. Dibuix Tècnic Aplicat a les Arts Plàstiques i al Disseny- I. (DTAAPD-I)

PROFESSORA: MARTA ÁLVAREZ

| |
|---|
| **Competències específiques** |
| CE 1 Observar, analitzar i valorar la presència de la geometria en la naturalesa, l'entorn construït i l'art, identificant-ne les estructures geomètriques, elements i codis, amb una actitud proactiva d'apreciació i gaudi, per explicar-ne l'origen, funció i intencionalitat en diferents contextos i mitjans.<br><br>CE 2 Desenvolupar propostes gràfiques i de disseny, tant amb el dibuix a mà alçada com amb els materials propis del dibuix tècnic i elaborar traçats, composicions i transformacions geomètriques en el pla de manera intuïtiva i raonada, per incorporar aquests recursos tant en la transmissió i desenvolupament d'idees com en l'expressió de sentiments i emocions.<br><br>CE 3 Comprendre i interpretar l'espai i els objectes tridimensionals, analitzar i valorar la seva presència en les representacions artístiques, seleccionar i utilitzar el sistema de representació més adequat per aplicar-lo a la realització d'il·lustracions i projectes de disseny d'objectes i espais. |

CE 4 Analitzar, definir formalment o visualitzar idees, aplicar-hi les normes fonamentals UNE i ISO per interpretar i representar objectes i espais, com també documentar projectes de disseny.

CE 5 Integrar i aprofitar les possibilitats que ofereixen les eines digitals, seleccionant i utilitzant programes i aplicacions específiques de dibuix vectorial 2D i de modelatge 3D per desenvolupar processos de creació artística personal o de disseny.

**Sabers bàsics seqüenciats i temporalització**

A. GEOMETRIA, ART I ENTORN.

B. SISTEMES DE REPRESENTACIÓ DE L'ESPAI APLICAT.

C. NORMALITZACIÓ I DISSENY DE PROJECTES.

D. EINES DIGITALS PER AL DISSENY.

**Criteris d'avaluació**

CE 1 Observar, analitzar i valorar la presència de la geometria en la naturalesa, l'entorn construït i l'art, identificant les seves estructures geomètriques, elements i codis, amb una actitud proactiva d'apreciació i gaudi, per explicar-ne l'origen, funció i intencionalitat en diferents contextos i mitjans.

CE 2 Desenvolupar propostes gràfiques i de disseny, utilitzant tant el dibuix a mà alçada com els materials propis del dibuix tècnic i elaborant traçats, composicions i transformacions geomètriques en el pla de manera intuïtiva i raonada, per incorporar aquests recursos tant en la transmissió i desenvolupament d'idees com en l'expressió de sentiments i emocions.

CE 3 Comprendre i interpretar l'espai i els objectes tridimensionals, analitzant i valorant la seva presència en les representacions artístiques, seleccionant i utilitzant el sistema de representació més adequat per aplicar-lo a la realització d'il·lustracions i projectes de disseny d'objectes i espais.

CE 4 Analitzar, definir formalment o visualitzar idees, aplicant les normes fonamentals UNE i ISO per interpretar i representar objectes i espais, així com documentar projectes de disseny.

| |
|---|
| CE 5 Integrar i aprofitar les possibilitats que ofereixen les eines digitals, seleccionar i utilitzar programes i aplicacions específiques de dibuix vectorial 2D i de modelatge 3D per desenvolupar processos de creació artística personal o de disseny. |
| **Metodologia i estratègies didàctiques** |
| L'ensenyament del Dibuix Tècnic aplicat a 1r de Batxillerat es fonamenta en una metodologia pràctica, orientada a desenvolupar capacitats creatives i tècniques de l'alumnat. Es combinen explicacions teòriques amb i exercicis aplicats.<br><br>Es promou l'ús variat de tècniques i sistemes de representació i s'aspira a estimular l'autonomia personal i creativitat.<br><br>Es valorarà tant el treball individual com el col·lectiu.<br><br>També es valora l'anàlisi d'obres de referència per connectar l'alumnat amb el patrimoni cultural i les tendències contemporànies. |
| **Instruments i processos d'avaluació, sistema de qualificació** |
| L'avaluació es durà a terme de manera contínua i formativa, tenint en compte tant el procés com el resultat final. Els instruments principals seran:<br><br>-Observació directa i registre del treball a l'aula.<br>-Carpeta de treballs.<br>-Exercicis pràctics i treballs realitzats dins de l'aula.<br>-Proves pràctiques i exercicis finals, orientats a comprovar el domini tècnic.<br>-Es realitzaran exàmens.<br>-Coavaluació en activitats concretes, per fomentar la reflexió sobre el propi aprenentatge.<br>-Per superar l'assignatura caldrà obtenir una mitjana mínima de 5 sobre 10 i haver lliurat tots els treballs i haver aprovat els exàmens. Els criteris de qualificació valoraran especialment la progressió personal, la qualitat tècnica, la percepció espacial i la creativitat de l'alumnat.<br>-La qualificació final es calcula mitjançant l'avaluació de treballs pràctics, projectes i quadern, exàmens, així com l'actitud, esforç, participació i constància en el treball a l'aula. |
| **Atenció a la diversitat** |
| **Atenció personalitzada a la diversitat**, amb adaptacions de ritme, activitats de reforç o ampliació segons les necessitats: |

**Alumnat amb ritmes d'aprenentatge més lents**: desglossar les tasques complexes en passos més senzills, donar més temps per a la realització de proves i oferir exemples resolts.

**Alumnat amb TDAH**: establir instruccions clares i breus, combinar activitats de curta durada amb pauses planificades, i potenciar la motivació a través d'activitats pràctiques i manipulatives.

**Alumnat amb altes capacitats o superdotacions**: proposar activitats d'ampliació i aprofundiment , afavorir el treball autònom i la participació en activitats de mentoratge o suport als companys.

**Estratègies generals per al grup**: fomentar el treball cooperatiu amb rols diferenciats, oferir diferents nivells de dificultat en els exercicis, utilitzar recursos digitals i multimèdia per adaptar els continguts, i establir una avaluació flexible que valori tant el procés com el resultat.

**Activitats complementàries**

-Exposició final de curs del Batx Artístic.
-Participació en projectes artístics que sorgeixin o es considerin adients.
-Visita "Gaudí a la Catedral de Mallorca" Any Gaudí 2026.
-Open House Palma 2026.
-Visita Can Lis-Jorn Utzon Foundation

**Pla de seguiment**

El seguiment del curs es durà a terme de manera continuada, amb l'objectiu de garantir l'aprenentatge progressiu de l'alumnat i detectar possibles dificultats a temps. El pla es concreta en les actuacions següents:

**-Revisió periòdica del progrés** mitjançant l'anàlisi dels exercicis pràctics, les activitats de classe i el dossier de treball.
**-Proves tipus examen** distribuïdes al llarg dels trimestres, que serviran com a punts de control per avaluar el grau d'assoliment dels continguts.
**-Sessions de retroalimentació individual i col·lectiva**, en les quals es comentaran errors freqüents i estratègies de millora.
**-Valoració de l'evolució general del grup**, l'eficàcia de la metodologia i possibles ajustos en la programació.

**Pla de recuperació**

L'objectiu del pla és garantir que l'alumnat que no hagi superat l'assignatura pugui assolir els continguts i competències mínimes del curs, oferint suport individualitzat i activitats específiques de reforç.

**Diagnosi inicial:**

Prova inicial de Dibuix Tècnic: Anàlisi dels sabers bàsics en geometria plana i sistemes de representació.

**Metodologia:**

Sessions de reforç individual o en petits grups centrades en els continguts i procediments pendents.

**Activitats de recuperació:**

Exercicis pràctics guiats per reforçar procediments i sistemes de representació.

Dossiers de treball amb activitats addicionals de repàs.

Propostes d'activitats amb nivells de dificultat progressius per afavorir la consolidació dels continguts.

**Examen de recuperació:**

Realització d'una prova escrita i gràfica que permet valorar el domini dels continguts recuperats.

Possibilitat de combinar la prova amb la presentació de treballs pràctics realitzats durant el procés de recuperació.

**Avaluació final i retroalimentació:**

Qualificació de l'alumne en funció de l'examen de recuperació i de les activitats realitzades.

**Revisió i millora**

Per garantir la qualitat del procés d'ensenyament-aprenentatge i la millora contínua, es procedirà a fer:

**Anàlisi de resultats:**

Revisió de les qualificacions globals i de les proves parcials per identificar tendències i àrees de dificultat.

| |
|---|
| Estudi de l'evolució de l'alumnat amb necessitats específiques o amb resultats per sota de l'esperat .Identificació de possibles ajustos metodològics per adaptar-se millor als ritmes d'aprenentatge de l'alumnat. |

### 2.2.1.4. Dibuix Tècnic I. (DIBTEC-I). Luis Gutiérrez

| **Competències específiques** |
|---|
| CE 1 Interpretar elements o conjunts arquitectònics i d'enginyeria, emprant recursos associats a la percepció, estudi, construcció i recerca de formes per analitzar les estructures geomètriques i els elements tècnics utilitzats.<br><br>CE 2 Utilitzar raonaments inductius, deductius i lògics en problemes gràfics i matemàtics, aplicant fonaments de la geometria plana per resoldre gràficament operacions matemàtiques, relacions, construccions i transformacions.<br><br>CE 3 Desenvolupar la visió espacial, utilitzant la geometria descriptiva en projectes senzills,considerant la importància del dibuix en arquitectura i enginyeries per resoldre problemes i interpretar i recrear gràficament la realitat tridimensional sobre la superfície del pla.<br><br>CE 4 Formalitzar i definir dissenys tècnics aplicant les normes UNE i ISO de manera apropiada, valorant la importància que té el croquis per documentar gràficament projectes arquitectònics i d'enginyeria.<br><br>CE 5 Investigar, experimentar i representar digitalment elements, plans i esquemes tècnics mitjançant l'ús de programes específics CAD de manera individual o grupal, apreciant l'ús en les professions actuals, per convertir en virtuals objectes i espais en dues dimensions i tres dimensions. |
| **Sabers bàsics seqüenciats i temporalització** |
| **A. FONAMENTS GEOMÈTRICS ( 1r Trimestre)**<br><br>Desenvolupament històric del dibuix tècnic. Camps d'acció i aplicacions: dibuix arquitectònic, mecànic, elèctric i electrònic, geològic, urbanístic, etc.<br><br>Concepte de lloc geomètric. Mediatriu, Bisectriu, Teorema Tales. Secció Àuria.<br><br>Arc capaç. Aplicacions dels llocs geomètrics a les construccions fonamentals |

Proporcionalitat, equivalència i semblança. Escales

Triangles, quadrilàters i polígons regulars. Propietats i mètodes de construcció

Tangències bàsiques. Corbes tècniques.

Corbes còniques

Homologia i afinitat.

Interès pel rigor en els raonaments i precisió, claredat i neteja en les execucions

**B. GEOMETRIA PROJECTIVA (2n Trimestre )**

Fonaments de la geometria projectiva

Sistema dièdric: Representació de punt, recta i pla. Traços amb plans de projecció. Determinació del pla. Pertinença

Relacions entre elements: interseccions, paral·lelisme i perpendicularitat. Obtenció de distàncies

Sistema axonomètric, ortogonal i oblic. Perspectives isomètrica i cavallera. Disposició dels eixos i ús dels coeficients de reducció. Elements bàsics: punt, recta, pla

Sistema de plans delimitats. Fonaments i elements bàsics. Identificació d'elements per a la interpretació en plans

Sistema cònic: fonaments i elements del sistema. Perspectiva frontal i obliqua

**C. NORMALITZACIÓ I DOCUMENTACIÓ GRÀFICA DE PROJECTES (3r Trimestre)**

Escales numèriques i gràfiques. Construcció i ús

Formats. Doblegat de plans

Concepte de normalització. Les normes fonamentals UNE i ISO. Aplicacions de la normalització: simbologia industrial arquitectònica

Elecció de vistes necessàries. Línies normalitzades. Acotació

**D. SISTEMES CAD ( Al llarg del curs)**

Aplicacions vectorials 2D-3D

Fonaments de disseny en peces de tres dimensions

Modelatge de caixa. Operacions bàsiques amb primitives

Aplicacions de treball en grup per conformar peces complexes a partir d'altres més senzilles

**Criteris d'avaluació**

CE 1 Interpretar elements o conjunts arquitectònics i d'enginyeria, emprant recursos associats a la percepció, estudi, construcció i recerca de formes per analitzar les estructures geomètriques i els elements tècnics utilitzats.

CE 2 Utilitzar raonaments inductius, deductius i lògics en problemes gràfics matemàtics, aplicant fonaments de la geometria plana per resoldre gràficament operacions matemàtiques, relacions, construccions i transformacions.

CE 3 Desenvolupar la visió espacial, utilitzant la geometria descriptiva en projectes senzills, considerant la importància del dibuix en arquitectura i enginyeries per resoldre problemes i interpretar i recrear gràficament la realitat tridimensional sobre la superfície del pla.

CE 4 Formalitzar i definir dissenys tècnics aplicant les normes UNE i ISO de manera apropiada i valorar la importància que té el croquis per documentar gràficament projectes arquitectònics i d'enginyeria.

CE 5 Investigar, experimentar i representar digitalment elements, plans i esquemes tècnics mitjançant l'ús de programes específics CAD de manera individual o grupal, apreciant el seu ús en les professions actuals, per fer virtuals objectes i espais en dues dimensions i tres dimensions.

**Metodologia i estratègies didàctiques**

**Ensenyament actiu:** Fomenta l'aprenentatge actiu mitjançant activitats pràctiques amb els estyris del dibuix tècnic, així com l'ús de taules de dibuix, programari CAD (si és el cas), etc.

**Aprenentatge cooperatiu:** Fomenta el treball en grups per resoldre problemes o realitzar exercicis. Entendre la feina cooperativa com un enriquiment personal.

**Classes presencials i en línia:** Utilitza recursos digitals com tutorials, vídeos, i exercicis interactius.

**Projectes pràctics:** Aquests poden ser dissenys de petits projectes on els alumnes hagin de demostrar les seves habilitats. Seran aplicacions creatives dels traçats geomètrics i de la geometria descriptiva, sempre atenent a la normalització.

**Instruments i procesos d'avaluació, sistema de qualificació**

**Avaluació contínua:** Observar el progrés durant el curs amb activitats i exercicis pràctics. Per exemple, cada vegada que es faci un dibuix o un exercici de representació.
**Exàmens teòrics i pràctics:** Els exàmens poden ser una bona manera d'avaluar el coneixement de tècniques específiques.
**Autoavaluació i coavaluació:** A través de l'autoavaluació, els alumnes poden reflexionar sobre el seu propi treball. També poden revisar els projectes dels companys.

CRITERIS DE QUALIFICACIÓ. Per superar l'assignatura els alumnes han de:

➔ Assistir a classe

➔ Portar i fer un bon ús del material

➔ Participar en les activitats de l'aula, amb respecte i bona actitud, mantenint la concentració en la feina

➔ Tenir el quadern al dia i entregar tots els exercicis proposats durant el curs en la data acordada

➔ Tenir avaluació positiva en les proves objectives que es duguin a terme

Per a obtenir la nota d'avaluació:

| | |
|---|---|
| Actitud, quadern i treball diari | 10% |
| SA. Làmines | 30% |
| Proves objectives. Exàmens | 60% |

- Els projectes i les proves objectives s'avaluaran de manera numèrica del 1 al 10 amb una rúbrica base.

- Si no es respecten els terminis d'entrega de treballs, es descomptaran 0,5 punts per cada dia de retard, fins un màxim de 2 punts.
- Els exàmens no es repetiran sense justificant de la falta.
- Si es copia un treball o examen, o el realitza una altre persona, es considerarà suspès.

**Atenció a la diversitat**

El grup de Dibuix Tècnic I de 1r de Batxillerat C està format per vuit alumnes, la qual cosa afavoreix la possibilitat d'atendre a la diversitat, donant resposta a cada situació individual de l'alumnat. En aquestes altures de curs, encara no sabem les circumstàncies individuals de cada alumne, però aquests són els casos més freqüents i els recursos més eficients en l'atenció a la diversitat des de la matèria de Dibuix Tècnic I:

**Alumnes amb necessitats educatives especials (NEE)**: Aquestes necessitats poden ser d'orientació auditiva, visual, motora o cognitiva. És important detectar els problemes individualment i donar-ne una resposta gràfica i de maneig adequada.

**Alumnes amb dificultats d'aprenentatge**: Com dislèxia o dificultats en el càlcul, que poden afectar la comprensió de certs conceptes tècnics.

**Alumnes amb talent o amb un ritme d'aprenentatge superior**: Necessiten reptes més grans i material per estimular la seva creativitat.

**Alumnes amb diverses maneres d'aprendre**: Visuals, auditives... Alguns alumnes poden comprendre millor si les explicacions es fan amb representacions visuals, altres si es fan demostracions pràctiques.

**Elements transversals**

Els **elements transversals** en una programació de **Dibuix Tècnic I** són aquells continguts, competències i valors que no només aborden els aspectes tècnics de la matèria, sinó que també tenen una aplicació en altres àrees del coneixement i del desenvolupament personal i social dels alumnes. Aquests elements estan alineats amb els principis generals del currículum i fomenten un aprenentatge més global i competencial.

1. **Desenvolupament de la Creativitat**

- **Objectiu**: Fomentar la capacitat de pensar de manera creativa en la resolució de problemes i en la creació de dissenys tècnics.

- **Aplicació**: Els alumnes poden aplicar la seva creativitat no només en l'elaboració de dibuixos sinó també en el desenvolupament de solucions tècniques innovadores i en l'ús d'eines digitals de disseny.

**2. Ús de les tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC)**

- **Objectiu**: Integrar les noves tecnologies en el procés d'ensenyament i aprenentatge, amb un enfocament pràctic i innovador.

- **Aplicació**: Utilització de **programari CAD** (AutoCAD, SketchUp, SolidWorks, etc.) i altres eines digitals per a la creació de dibuixos tècnics i modelatge 3D. A més, fomentar la recerca d'informació i el treball en línia.

**3. Habilitats de la Comunicació Visual**

- **Objectiu**: Desenvolupar la capacitat d'expressar-se mitjançant representacions gràfiques i visuals.

- **Aplicació**: Ensenyar als alumnes com traduir idees i solucions tècniques en representacions visuals clares i comprensibles. Això inclou l'ús correcte de simbolismes, escales i tècniques de representació.

**4. Competència de la Resolució de Problemes**

- **Objectiu**: Estimular la capacitat per identificar i resoldre problemes tècnics, utilitzant el pensament crític i l'analítica.

- **Aplicació**: Plantejar reptes tècnics i situacions problemàtiques on els alumnes hagin de trobar solucions mitjançant el dibuix i el disseny. Aquesta competència es pot fomentar amb exercicis pràctics on els alumnes han de crear solucions eficients.

**5. Inclusió i Atenció a la Diversitat**

- **Objectiu**: Garantir que tots els alumnes, independentment de les seves característiques individuals, tinguin les mateixes oportunitats d'aprenentatge.

- **Aplicació**: Adaptar els continguts, materials i metodologies per satisfer les necessitats dels alumnes amb diversitat funcional, dificultats d'aprenentatge, o alumnes amb talent. Això pot implicar l'ús de materials visuals addicionals, eines adaptades o estratègies de personalització d'aprenentatge.

**6. Aprenentatge Autònom i reflexió sobre el Procés d'Aprenentatge**

- **Objectiu**: Fomentar la responsabilitat i la capacitat d'autogestió en els alumnes, promovent la seva autonomia en l'aprenentatge.

- **Aplicació**: Establir mecanismes d'autoavaluació, portafolis i diaris d'aprenentatge per tal que els alumnes reflexionin sobre el seu progrés i desenvolupin la seva autonomia.

**7. Desenvolupament de Competències en l'Expressió Oral i Escrita**

- **Objectiu**: Fomentar la capacitat d'expressar-se adequadament de manera oral i escrita en el context tècnic.

- **Aplicació**: Animar els alumnes a presentar els seus projectes i explicar els seus processos de disseny de manera clara i precisa, tant de manera oral com per escrit.

**8. Fomentar la Reflexió Crítica i l'Aprenentatge Basat en Projectes**

- **Objectiu**: Promoure el pensament crític en la presa de decisions en el procés de disseny tècnic i modelatge.

- **Aplicació**: Proposar projectes on els alumnes hagin de defensar les seves decisions de disseny, justificar les eleccions tècniques i reflexionar sobre possibles alternatives.

**Activitats complementàries**

Si durant el curs trobem qualque oportunitat de veure qualque exposició relacionada amb arquitectura o enginyeria es podrà proposar una sortida.

També, en treballar la geometria descriptiva, farem una sortida de tres hores per dibuixar en perspectiva cònica el centre de S'Escorxador.

**Pla de seguiment**

El seguiment del curs es durà a terme de manera continuada, amb l'objectiu de garantir l'aprenentatge progressiu i detectar possibles dificultats a temps. El pla es concreta en les actuacions següents:

- **Adquirir les habilitats bàsiques en la representació gràfica tècnica** mitjançant l'ús d'instruments tradicionals i digitals.

- **Desenvolupar la capacitat de resoldre problemes tècnics a través del dibuix** i entendre les implicacions de les representacions gràfiques en àmbits com l'arquitectura, l'enginyeria i el disseny industrial.
- **Fomentar l'ús de les tecnologies digitals** com a complement als instruments tradicionals (per exemple, CAD, modelatge 3D).
- **Aplicar els coneixements adquirits a la creació de projectes pràctics** en grups o individualment, amb una perspectiva crítica i creativa. **Revisió periòdica del progrés** mitjançant l'anàlisi dels exercicis pràctics, les activitats de classe i el dossier de treball.
- **Valoració de l'evolució general del grup**, l'eficàcia de la metodologia i possibles ajustos en la programació
- **Promoure la capacitat d'autoavaluació i reflexió** sobre el procés d'aprenentatge del dibuix tècnic, millorant l'autonomia i la responsabilitat de l'alumne.
- **Proves tipus examen** distribuïdes al llarg dels trimestres (mínim dos per trimestre), que serviran com a punts de control per avaluar el grau d'assoliment dels continguts.

**Pla de recuperació**

El professor pot proposar tasques i proves de recuperació durant el curs si ho considera necessari.

Els treballs o projectes amb avaluació negativa es poden millorar i tornar a entregar de forma voluntària durant el trimestre.

Si l'alumne durant el curs no supera l'assignatura, disposarà de tasca de recuperació durant l'estiu i una prova de recuperació objectiva al setembre. Per poder presentar-se a la prova és obligatori presentar la tasca de recuperació.

**Revisió i millora**

Per garantir la qualitat del procés d'ensenyament-aprenentatge i la millora contínua, es procedirà a fer:

**Anàlisi de resultats:**

1.Revisió de les qualificacions globals (projectes) i de les proves parcials(activitats curtes) per identificar tendències i àrees de dificultat.Així com les dates de lliurament

2.Estudi de l'evolució de l'alumnat amb necessitats específiques o amb resultats per sota de l'esperat per adoptar mesures que solucionin aquests resultats.

2.2.1.5. Projectes Artístics. (PROJART) Lola Fernández i Núria Salord,

| **Competències específiques** |
| --- |
| C1. Generar i perfeccionar idees de projecte, consultant diferents fonts, experimentant amb tècniques i estratègies creatives, elaborant esbossos i maquetes, i valorant críticament la rellevància artística, la viabilitat i la sostenibilitat d'aquestes idees, per a desenvolupar la creativitat i aprendre a seleccionar una proposta concreta, realitzable i d'acord amb la intenció expressiva o funcional i amb les característiques del marc de recepció previst.<br><br>C2. Planificar adequadament les fases i el procés de treball d'un projecte artístic, considerant els recursos disponibles i avaluant la seva sostenibilitat, per a aconseguir un resultat ajustat als terminis, a les característiques de l'espai i, si és el cas, al pressupost previst.<br><br>C3. Realitzar projectes artístics, individuals o col·lectius, assumint diferents funcions, seleccionant espais, tècniques, mitjans i suports, i identificant oportunitats de desenvolupament personal, social, acadèmic i professional, per a expressar una intenció expressiva o funcional i provocar un determinat efecte en l'entorn.<br><br>C4. Compartir, amb actitud oberta i respectuosa, les diferents fases del projecte, intercanviant idees, comentaris i opinions amb diverses persones, inclòs el públic receptor, per a avaluar la marxa del projecte, incorporar aportacions de millora i optimitzar la seva repercussió en l'entorn.<br><br>C5. Tractar correctament la documentació d'un projecte artístic, seleccionant les fonts més adequades, elaborant els documents necessaris, registrant el procés creatiu i arxivant adequadament tot el material, per deixar constància de les diferents fases del projecte, del seu resultat i de la seva recepció. |
| **Sabers bàsics seqüenciats i temporalització** |
| **A. Desenvolupament de la creativitat.**<br><br>• La creativitat com a destresa personal i eina per a l'expressió artística.<br>• Estratègies i tècniques de foment i desenvolupament de la creativitat.<br>• Estratègies de superació del bloqueig creatiu.<br><br>**B. Gestió de projectes artístics** |

- Metodologia projectual. Generació i selecció de propostes. Planificació, gestió i avaluació de projectes artístics. Difusió de resultats.
- Estratègies de treball en equip. Distribució de tasques i lideratge compartit. Resolució de conflictes.
- Estratègies, tècniques i suports de documentació, registre i arxiu.
- Sostenibilitat i impacte dels projectes artístics.
- Oportunitats de desenvolupament personal, social, acadèmic i professional relacionades amb l'àmbit artístic. L'emprenedoria cultural.

Donat el caire procedimental de la matèria s'estableixen quatre unitats de programació que van integrant de forma paulatina els diferents sabers bàsics:

- UP1. **Com puc desbloquejar la meva creativitat?** Setembre i octubre. 1r trimestre
  - La creativitat com a destresa personal i eina per a l'expressió artística.
  - Estratègies i tècniques de foment i desenvolupament de la creativitat.
  - Estratègies de superació del bloqueig creatiu.
- UP2. **El meu primer projecte individual**. Novembre, desembre i gener. 1r trimestre-2n trimestre.
  - La creativitat com a destresa personal i eina per a l'expressió artística.
  - Estratègies i tècniques de foment i desenvolupament de la creativitat.
  - Estratègies de superació del bloqueig creatiu.
  - Metodologia projectual. Generació i selecció de propostes. Planificació, gestió i avaluació de projectes artístics. Difusió de resultats.
  - Estratègies, tècniques i suports de documentació, registre i arxiu.
  - Oportunitats de desenvolupament personal, social, acadèmic i professional relacionades amb l'àmbit artístic. L'emprenedoria cultural.
- UP3. **Treball col·lectiu al voltant del tema triat per a l'exposició de final de curs**, el tema triat enguany és **Incerteses**. Febrer-març-abril. 2n-3r trimestre
  - La creativitat com a destresa personal i eina per a l'expressió artística.
  - Estratègies i tècniques de foment i desenvolupament de la creativitat.
  - Estratègies de superació del bloqueig creatiu.
  - Metodologia projectual. Generació i selecció de propostes. Planificació, gestió i avaluació de projectes artístics. Difusió de resultats.
  - Estratègies de treball en equip. Distribució de tasques i lideratge compartit. Resolució de conflictes.
  - Estratègies, tècniques i suports de documentació, registre i arxiu.
  - Sostenibilitat i impacte dels projectes artístics.
  - Oportunitats de desenvolupament personal, social, acadèmic i professional relacionades amb l'àmbit artístic. L'emprenedoria cultural
- UP4. **Muntatge exposició final de curs**. **Incerteses**. Maig-juny. 3r trimestre.
  - Estratègies de treball en equip. Distribució de tasques i lideratge compartit. Resolució de conflictes.
  - Estratègies, tècniques i suports de documentació, registre i arxiu.
  - Sostenibilitat i impacte dels projectes artístics.

| |
|---|
| ○ Oportunitats de desenvolupament personal, social, acadèmic i professional relacionades amb l'àmbit artístic. L'emprenedoria cultural. |
| **Criteris d'avaluació** |
| 1.1 Generar i perfeccionar idees de projecte, consultant diferents fonts, elaborant esbossos i maquetes, i experimentant amb les tècniques i estratègies artístiques més adequades en cada cas.<br>1.2 Seleccionar una proposta concreta per a un projecte, justificant la seva rellevància artística, la seva viabilitat, la seva sostenibilitat i la seva adequació a la intenció amb la qual va ser concebuda i a les característiques del marc de recepció previst.<br>2.1 Establir el pla de treball d'un projecte artístic, organitzant correctament les seves fases, avaluant la seva sostenibilitat i ajustant-lo als terminis, a les característiques de l'espai i, en el seu cas, al pressupost previst.<br>2.2 Proposar solucions creatives en l'organització d'un projecte artístic, cercant el màxim aprofitament dels recursos disponibles.<br>3.1 Participar activament en la realització de projectes artístics, individuals o col·lectius, assumint diferents funcions i seleccionant els espais, les tècniques, els mitjans i els suports més adequats.<br>3.2 Explicar, de forma raonada, la intenció expressiva o funcional d'un projecte artístic, detallant els efectes que s'espera que aquest tingui en l'entorn.<br>3.3 Argumentar les decisions relatives a l'execució del projecte, assegurant la coherència d'aquestes decisions amb la intenció expressiva o funcional i amb els efectes esperats.<br>3.4 Identificar oportunitats de desenvolupament personal, social, acadèmic o professional relacionades amb l'àmbit artístic, comprenent el seu valor afegit i expressant l'opinió personal de manera crítica i respectuosa.<br>4.1 Compartir, a través de diversos mitjans i suports, les diferents fases del projecte, posant-lo en relació amb el resultat final esperat i recaptant, de manera oberta i respectuosa, les crítiques, els comentaris i les aportacions de millora formulades per diferents persones, fins i tot el públic receptor.<br>4.2 Valorar les crítiques, els comentaris i les aportacions de millora rebudes, incorporant de manera justificada aquelles que redundin en benefici del projecte i de la seva repercussió en l'entorn.<br>4.3 Avaluar la repercussió que el projecte ha tingut en l'entorn, considerant les valoracions del públic receptor i analitzant l'assoliment de la intenció inicial plantejada, així com la pertinència de les solucions posades en pràctica davant les dificultats enfrontades al llarg del procés.<br>5.1 Seleccionar diverses fonts per a l'elaboració del projecte, justificant la seva utilitat teòrica, informativa o inspiradora.<br>5.2 Elaborar la documentació necessària per desenvolupar un projecte artístic, considerant les possibilitats d'aplicació i ajustant-se als models més adequats.<br>5.3 Registrar les diferents fases del projecte, adoptant un enfocament reflexiu i d'autoavaluació.<br>5.4 Arxivar correctament la documentació, garantint l'accessibilitat i la facilitat de la seva recuperació. |

**Metodologia i estratègies didàctiques**

Tots els sabers bàsics estan organitzats en les quatre unitats de programació esmentades; cada unitat de programació està articulada en 8-9 activitats en les quals es van tenint en compte els criteris d'avaluació de la matèria.

Cada activitat comptarà amb un percentatge diferent en el còmput de la Unitat de programació; atenent a la seva dificultat o laboriositat en la seva execució. Serà la professora responsable que anirà decidint i informant al alumnes a través del Classroom del percentatge de la nota que suposa cada una de les activitats. Atenent a la concreció curricular i a les característiques de cada grup classe, la professora podrà modificar o ampliar el número d'activitats lligades a cada Unitat de Programació.

El pes de les quatre Unitats de programació variarà en el càlcul de la nota final de la matèria;

- UP 1- **20**%
- UP 2- **30**%
- UP 3- **40**%
- UP 4- **10**%

Totes les activitats, així com el material didàctic treballat a classe, es trobrà organitzat en un **Classroom de la matèria**. Les activitats es plantejaran i es desenvoluparan a les sessions de la matèria (4 sessions setmanals). En elles la professora plantejarà cada una de les activitats lligades a uns criteris específics amb una clara exposició dels elements a avaluar. Cada activitat un cop plantejada, vindrà detallada de la temporització de la mateixa en la que el professor anirà treballant i pautant les tasques i objectius a desenvolupar amb cada un dels alumnes durant el temps designat.

Les **activitats lliurades amb retard** sense una justificació (malaltia o deure inexcusable familiar) tan sols es podran recuperar amb una nota numèrica de 5.

Les activitats es **lliuraran en format digital** (un arxiu PDF) al Classroom de la matèria i de forma presencial -posada en comú col·lectiva-.Quan es lliurin les activitats es farà en forma de **posada en comú**; els alumnes deixaran de forma visible la feina realitzada i un alumne voluntari comentarà la feina d'un company destacant els aspectes que més li han cridat l'atenció de la proposta i suggerint possibles millores, l'alumne interpel·lat podrà contestar o ampliar els comentaris fets. Un cop acabat, aquest segon alumne destacarà una altre proposta i així fins que el professor consideri que s'han comentat els aspectes o propostes més rellevants.

El professor, un cop escoltades les intervencions dels alumnes, corregirà la tasca a través del Classroom de la matèria i compartirà la nota i els comentaris de cada tasca de forma individual amb cada alumne.

**Instruments i processos d'avaluació, sistema de qualificació**

- **Posades en comú**, a través de les posades en comú el professor podrà percebre valors de respecte i de creixement personal que estan esmentats en els criteris d'avaluació de la matèria. Cada alumne podrà veure a on es situa cada proposta (sigui individual o en grup) respecte als companys del grup o dels altres grups.
- **Activitats pràctiques individuals/petit grup**. Cada activitat anirà lligada a criteris específics de la matèria, així es podrà avaluar l'assoliment dels criteris específics i del grau de progrés de cada alumne.
- **Exposicions de les tasques dels alumnes de forma pública**. Està previst muntar com a mínim 2 exposicions; la primera s'organitzarà quan s'acabi la 2a UP i es farà al hall del centre; disposant dels plafons expositius i les vitrines, farà referència al seu primer projecte individual i s'hauran de seleccionar les obres i processos desenvolupats a la 2a UP entre tots els membres del grup-classe . I la 2a exposició pública, a nivell de centre, que es farà al final de la UP 4 el mes de juny, a l'espai de La Misericòrdia incorporada en l'exposició anual de 1r i 2n de Batxillerat artístic del centre. En ella s'hauran d'organitzar atenent a uns condicionants espaials, materials i econòmics per tal de exhibir les propostes sorgides en la UP3.

**Atenció a la diversitat**

Tot el material generat en el marc de la matèria està elaborat seguint les pautes donades pel departament EOSA del centre. Tipus de lletra, ressaltat paraules claus en l'enunciat, llistats de conceptes o pautes a tenir en compte.

El Classroom de la matèria està organitzat de manera que queda ben clar com i quan es desenvolupa cada una de les tasques a realitzar per l'alumne.

Es tindran en compte les circumstàncies especials o excepcionals de l'alumnat NESE -especialment els de situació de vulnerabilitat- per tal de poder agilitzar o lliurar algunes de les tasques fora dels terminis establerts per cada grup.

**Elements transversals**

Es tractaran cinc  temes transversals  al voltant de les manifestacions artístiques:

1. Al voltant de la gestió i comunicació de la informació

- Buscar en bones fonts, contrastar i resumir el que és important.
- Fer servir llenguatges diversos (visual, escrit, digital) per entendre i explicar idees.
- Convertir la informació en decisions i propostes creatives amb sentit.

2. Relacionat amb la resolució de problemes i aplicació dels aprenentatges

- Posar en joc allò après per afrontar situacions noves.
- Treballar de manera iterativa: provar, equivocar-se i millorar.
- Tenir en compte recursos reals: temps, materials, pressupost i sostenibilitat.
- Treballar en equip amb rols clars i documentar el procés i resultat.

3. Pel que fa a l'ús de judici i pensament crític

- Analitzar imatges i discursos amb criteri i evidències.
- Valorar l'impacte social, cultural i ambiental del que fem.
- Decidir amb autonomia i responsabilitat; saber reformular problemes.

4. Inclusió, igualtat i benestar

- Entorns segurs i respectuosos: coeducació, perspectiva de gènere i diversitat cultural.
- Cura emocional: hàbits saludables, gestió de l'estrès creatiu i autoestima.

5. Vinculat a l'entorn digital, sostenibilitat i món professional

- Ús crític d'eines digitals: recerca, edició, difusió, privacitat i dades.
- Sostenibilitat: materials responsables, reutilització i consciència de l'impacte.
- Professionalització: pressupost bàsic, dossier/portafolis, presentacions públiques i projectes amb el grup-classe.

**Activitats complementàries**

- Setembre. Com a part de l'activitat organitzada per l'ajuntament de Palma Nit de l'art 2026, 30a edició, es proposa que els alumnes visitin 3 exposicions organitzades .
- Gener. Muntatge obres UP2 al hall del centre.
- Maig-juny. Muntatge de les peces generades a la UP3 i UP4, en el marc de l'exposició anual de batxillerat artístic del centre a la Misericòrdia.

**Pla de seguiment**

| |
|---|
| Cada activitat plantejada serà seguida i avaluada pel professor responsable de la matèria a través d'una nota numèrica tenint en compte els criteris d'avaluació de la matèria que formaran part de l'enunciat de cada tasca. Cada nota numèrica podrà anar acompanyada d'un comentari fet pel professor responsable, per tal d'indicar a l'alumne el grau d'assoliment de la tasca.<br><br>Cada **tasca no lliurada** en el termini establert pel professor tindrà un **valor numèric de 0**.<br><br>Les **activitats lliurades amb retard** sense una justificació (malaltia o deure inexcusable familiar) tan sols es podran recuperar amb una nota numèrica de 5. |
| **Pla de recuperació** |
| En cas de que l'alumne tengui una avaluació final inferior a 5, haurà de recuperar la matèria seguint les indicacions del professor responsable; haurà de lliurar tasques no acabades o no lliurades o millorar-ne les que el professor consideri més represantives dins la programació de cada UP: |
| **Revisió i millora** |
| La tasca docent implica una observació propera de com les activitats i dinàmiques d'aprenentatge programades s'adeqüen a les necessitats individuals i grupals concretes de cada grup d'alumnes.<br><br>És per aquest motiu que la millora implica una revisió i avaluació crítica continuada de les activitats a mesura que es duen a terme. Amb aquesta intenció es farà una revisió puntual de cada activitat i de cada unitat de programació un cop realitzades per poder implementar i millorar tot allò que funciona i descartar o modificar els aspectes que no són efectius. Així doncs la observació crítica del desenvolupament pràctic de les activitats programades serà el referent que ens permetrà anar millorant la práctica educativa. |

### 2.2.1.6. Volum. (VOL)

PROFESSORS: OMAR ÁLVAREZ (SARA GRIFO)

| **Competències específiques** |
|---|
| **Competència específica 1**<br>Identificar els fonaments compositius del Llenguatge tridimensional en obres de diferents èpoques i cultures, analitzant els seus aspectes formals i estructurals, així com els cànons |

de proporció i elements compositius emprats, per aplicar-los a produccions volumètriques pròpies equilibrades i creatives.

**Competència específica 2**
Explorar les possibilitats plàstiques i expressives del llenguatge tridimensional, partint de l'anàlisi d'obres de diferents artistes en les quals s'estableixi una relació coherent entre la imatge i el seu contingut, per elaborar produccions tridimensionals amb diferents funcions comunicatives i respectuoses de la propietat intel·lectual.

**Competència específica 3**
Realitzar propostes de composicions tridimensionals, seleccionant les tècniques, les eines i els materials de realització més adequats, per resoldre problemes de configuració espacial i apreciar les qualitats expressives del llenguatge tridimensional.

**Competència específica 4**
Elaborar projectes individuals o col·lectius, adequant els materials i procediments a la finalitat estètica i funcional dels objectes que es pretenen crear i aportant solucions diverses i creatives als reptes plantejats durant l'execució, per valorar la metodologia projectual com a estratègia per desenvolupar el pensament divergent en la resolució creativa de problemes.

**Sabers bàsics seqüenciats i temporalització**

**A. TÈCNIQUES I MATERIALS DE CONFIGURACIÓ (1r i 2n, 3r TRIMESTRE)**
- Materials de configuració tridimensional: tipus i adequació a les diverses tècniques i eines (materials tradicionals, sostenibles, naturals, efímers i innovadors). Evolució dels materials al llarg de la història.
- Eines i utensilis en escultura. Conservació, preparació i manteniment.
- Condicions d'higiene i aplicació de les normes de seguretat vigents en la manipulació d'eines, materials i maquinària específica de la matèria.
- Característiques tècniques, comunicatives, funcionals i expressives dels materials de configuració tridimensional. Lèxic i terminologia específica de l'escultura.
- Procediments de configuració.
Tècniques directes i indirectes. Tècniques additives (modelat, escaiola directa, etc.). Tècniques subtractives (talla). Tècniques constructives, d'assemblatge i d'articulació (soldadura, estructures i instal·lacions). Tècniques de reproducció (modelat i buidatge, treta de punts, pantògraf, impressores 3D, etc.).
- Aptituds de neteja, ordre i avinença imprescindibles per al treball de taller.

**B. ELEMENTS DE CONFIGURACIÓ FORMAL I ESPACIAL (1r i 2n TRIMESTRE)**
- Les formes tridimensionals i el seu llenguatge. Evolució de la forma tridimensional. La forma després de la revolució de les TICS (el volum virtual).
- Elements estructurals de la forma: linia, pla, aresta, vèrtex, superfície, volum, textures (visuals i tàctils), concavitats, convexitats, buit, espai, massa, escala, color.

- La forma i l'espai. El buit com a mitjà expressiu de la forma representat al llarg del temps, etc.
- La composició espacial: camps de força, equilibri, dinamisme, etc.
- Relacions formals en l'espai. Relació entre forma, escala i proporció. Cànons de proporció de les diferents cultures i períodes artístics.
- Elements de relació de les formes tridimensionals: direcció, posició, espai i gravetat.
- El moviment en el volum. Moviment real i moviment aparent. Representació del moviment en l'escultura. Els elements mòbils en l'obra tridimensional. L'art cinètic.
- La llum com a element generador i modelador de formes, colors, textures i espais.
- Qualitats emotives i expressives dels mitjans gràfics i plàstics en cossos Volumètrics.

**C. ANÀLISI DE LA REPRESENTACIÓ TRIDIMENSIONAL (1r i 2n TRIMESTRE)**

- L'escultura i les obres d'art tridimensional en el patrimoni artístic i cultural de les illes Balears. Context històric i principals característiques tècniques, elements compositius, formals, estètics i comunicatius.
- La perspectiva de gènere. La dona com a artista. La lluita per la visibilitat al llarg de la història de l'art, concretament en l'art tridimensional. Perspectiva intercultural. Estereotips culturals i artístics.
- L'art objectual i conceptual. El concepte versus la forma. Quan la idea és més important que el producte final de l'obra. La instal·lació artística, el ready-made i l'objecte trouvé. Relacions entre escultura, espai i lloc. Relació sobre l'ús d'objectes quotidians com a manifestacions artístiques.
- Graus d'iconicitat en les representacions escultòriques. Hiperrealisme, realisme, abstracció, síntesi, estilització.
- Relleu i escultura exempta. Diferència entre les realitzacions volumètriques en relleu i les exemptes.
- Les possibilitats plàstiques i expressives del llenguatge tridimensional i el seu ús creatiu en la ideació i realització d'obra original.
- El gest, les idees, les accions i les tècniques com a transmissores d'emocions, amb qualitats comunicatives, funcionals i expressives, de gran significació en la ideació i realització d'obra original.
- El respecte de la propietat intel·lectual. Actitud crítica i reflexiva. Tradició, inspiració, plagi i apropiació.
- Fonts bibliogràfiques i digitals d'accés a obres volumètriques de diferents èpoques i cultures: llocs web, accés digital a museus, biblioteques o col·leccions digitals, etc.

**D. EL VOLUM EN PROJECTES TRIDIMENSIONALS (2n i 3r TRIMESTRE)**

- Principis i fonaments del disseny tridimensional. Història i evolució de l'escultura. Funcions de l'objecte escultòric i el seu context al llarg de la història.
- Estudi i anàlisi de la tipologia de formes volumètriques adaptades al disseny d'objectes elementals i d'ús comú, per desenvolupar productes des de diferents àmbits.

- Metodologia projectual aplicada al disseny de formes i estructures tridimensionals. Generació i selecció de propostes.
- El procés d'elaboració de projectes artístics volumètrics: planificació, gestió i avaluació de projectes. Difusió de resultats. Disseny i muntatge d'espais expositius escultòrics.
- Projectes d'estructures tridimensionals individuals i en grup. Modularitat, repetició, gradació i ritme a l'espai, per generar idees creatives en el procés de disseny.
- Projectes de produccions artístiques volumètriques individuals i en grup. Planificació en l'elaboració de projectes grupals. Seqüenciació, fases i treball en equip.
- Estratègies, procediments i metodologies de treball en equip per assolir els propòsits plantejats. Distribució homogènia de les tasques i lideratge compartit, respectant, sempre, les responsabilitats de cadascú segons el lloc o el càrrec que ocupa. Gestió i resolució de conflictes.
- Disseny de peces volumètriques senzilles en funció del tipus de producte proposat.
- Disseny tridimensional sostenible i inclusiu.
- L'impacte dels projectes artístics. Dialogar en el context global, sostenible i inclusiu.
- Oportunitats de desenvolupament personal, social, acadèmic i professional vinculades amb la matèria. Estudis i professions vinculats als coneixements de la matèria perquè els alumnes trobin respostes als seus interessos.
- Propietat intel·lectual i el dret d'autoria. La protecció de la creativitat personal.
- El mercat de l'art i la identitat artística.

**Criteris d'avaluació**

**CA 1.1** Analitzar els elements formals i estructurals d'obres volumètriques de diferents èpoques i cultures, identificant les tècniques, els materials i els elements compositius emprats, incorporant, quan escaigui, les perspectives de gènere i intercultural.
**CA 1.2** Explicar els cànons de proporció i els elements compositius de peces tridimensionals de diferents períodes artístics dins del seu context històric, diferenciant els aspectes decoratius dels estructurals.
**CA 1.3** Descriure formes, estructures, tècniques, materials, proporcions i elements compositius tridimensionals, aplicant la terminologia específica de la matèria.
**CA 2.1** Analitzar els aspectes més notables de la configuració d'obres tridimensionals, identificant les diferències entre l'estructural i l'accessori i descrivint la relació entre la seva funció comunicativa i el seu nivell icònic.
**CA 2.2** Explicar les funcions comunicatives del llenguatge tridimensional en obres significatives de diferents artistes, justificant de forma argumentada la relació establerta entre la imatge i el contingut.
**CA 2.3** El.laborar produccions volumètriques amb una funció comunicativa concreta, atesa la relació entre imatge i contingut, així com entre forma, estructura i funció comunicativa, amb diferents nivells d'iconicitat.
**CA 3.1** Resoldre de manera creativa problemes de configuració espacial a través de composicions tridimensionals, seleccionant les tècniques, les eines i els materials de realització més adequats en funció dels requisits formals, funcionals, estètics i expressius.
**CA 3.2** Explicar les qualitats expressives del llenguatge tridimensional en les

composicions tridimensionals proposades, justificant la selecció de les tècniques, les eines i els materials de realització més adequats.
**CA 4.1** Planificar projectes tridimensionals, organitzant correctament les seves fases, distribuint de forma raonada les tasques, avaluant la seva viabilitat i sostenibilitat, i seleccionant les tècniques, les eines i els materials més adequats a les intencions expressives, funcionals i comunicatives.
**CA 4.2** Participar activament en la realització de projectes artístics, assumint diferents funcions, valorant i respectant les aportacions i experiències dels altres i identificant les oportunitats de desenvolupament personal, social, acadèmic i professional que ofereix.
**CA 4.3** Realitzar projectes individuals o col·laboratius, adequant materials i procediments a la finalitat estètica i funcional dels objectes que es pretenen crear, i aportant solucions diverses i creatives als reptes plantejats durant l'execució.
**CA 4.4** Avaluar i presentar els resultats de projectes tridimensionals, analitzant la relació entre els objectius plantejats i el producte final obtingut, i explicant les possibles diferències que s'hi estableixen.

**Metodologia i estratègies didàctiques**

La metodologia que s'aplica en l'assignatura de Volum del primer curs de batxillerat serà de caràcter prioritàriament actiu i pràctic. També tindran un pes important els continguts teòrics bàsics relatius als processos perceptius relacionats amb la pràctica volumètrica, els referents històrics, i la terminologia bàsica de la matèria relacionada amb els processos creatius i els materials propis de la disciplina.

En el classroom de la matèria els alumnes disposen de material teòric associat a cada bloc temàtic i que servirà perque assoleixin les nocions teòriques bàsiques dels continguts treballats en cada unitat. Aquesta part teòrica es desenvoluparà en sessions de classe, que s'intercalen amb les sessions pràctiques i que ajuden a que els alumnes entenguin la relació directa entre el marc pràctic i el teòric de l'assignatura.

La metodologia ha de contribuir en el desenvolupament de la sensibilitat artística, la creativitat i l'expressivitat, sense oblidar el progrés en la capacitat d'observació, l'anàlisi i la reflexió sobre la realitat.

Es treballarà la reflexió i exposició conjunta dels resultats de les diferents activitats pràctiques, amb la intenció de compartir les estratègies i recursos emprats per cada alumne en procés i resolució de les tasques proposades.

Es donarà especial importància a l'estudi, observació i anàlisi dels diferents processos de les pràctiques que determinen els resultats finals.

L'objectiu d'aquest primer curs és que els alumnes puguin consolidar una base que els permet implementar la seva capacitat d'observació i de recursos tècnics, i també dels coneixements teòrics aplicats a les diferents tècniques.

**Instruments i procediments d'avaluació, sistema de qualificació**

El procés d'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat es durà a terme aplicant el sistema d'avaluació contínua. Aquest s'aplicarà en la realització de cada tasca puntual, en l'evolució desde la primera tasca de cada unitat de programació fins sa darrera  i, finalment en l'evolució general durant cada trimestre i en finalitzar el curs.

Les tasques cooperatives o per projectes seran també una referència per valorar l'evolució de cada alumne en les seves capacitats per el treball en equip i la resolució de problemes en grup.

Per avaluar les activitats de cada una de les unitats de programació es fan servir rúbriques que apareixen a l'entrada de cada tasca al classroom. Aquestes serveixen també per a que els alumnes entenguin de forma concreta els aspectes importants a tenir en compte en el moment de realitzar cada activitat.

Per a obtenir la nota d'avaluació:

| | |
|---|---|
| Recerca d'informació, anàlisi i presentacions del contingut teòric. | 20% |
| Creació de projectes: esbossos, idees, anotacions, maquetes, experimentació amb materials... | 30% |
| Resultat final. | 40% |
| Ús adequat del material del taller i del propi, actitud participativa, crítica, respectuosa i col·laborativa. | 10% |

Es farà un especial seguiment i observació dels processos de treball durant les pràctiques a l'aula,  que en ocasions tindran més pes en la qualificació que el resultat final.

Les tasques es lliuraràn via classroom i també físicament.

Les tasques lliurades amb retard, si no és justificat, es poden lliurar fins a deu dies després de la data d'entrega. En aquest cas la qualificació màxima serà un 5.

Per superar la matèria els alumnes han d'haver lliurat totes les tasques plantejades i haver obtingut una qualificació mínima de 5/10.

| Atenció a la diversitat |
| --- |
| Amb l'objectiu d'atendre de la forma més adequada les diferents necessitats associades a la diversitat de l'alumnat és necessària la coordinació amb el departament d'orientació del centre. Desde aquest s'elaboren els informes PEP que ens donen la pauta i la referència de les diferents necessitats individuals de cada grup d'alumnes.<br><br>Amb la primera unitat de programació, que té la intenció de comprobar el punt de partida de cada alumne respecte els coneixements i habilitats bàsiques de la matèria, i la sessió d'avaluació 0, es podran concretar les adaptacions o reforços necessaris, a aplicar durant el curs. |
| **Elements transversals** |
| Hi ha tres components essencials de les competències transversals que es consideren primordials per satisfer les necessitats integrals d'aprenentatge de l'alumnat de batxillerat, tant per al seu desenvolupament personal i vital (cognitiu i socioemocional) com també professional (punt d'inici d'estudis superiors de qualsevol tipus). Aquests tres components, que es treballen de diferents maneres desde l'assignatura, són:<br><br>**- Gestió i comunicació de la informació:** pas reflexiu, raonat i argumentat de la informació al saber per avançar en la generació de nou coneixement i en innovació.<br><br>Consisteix a cercar informació, amb relació a un problema o temàtica pròpia de la matèria, en fonts diversificades (digitals i no digitals), analitzar-la, contrastar-la, sintetitzar-la i valorar-ne la fiabilitat per tal de construir coneixement que possibiliti la presa de decisions fonamentades i l'elaboració de produccions posteriors. Inclou l'ús dels coneixements previs curriculars. També inclou la utilització de diferents llenguatges i sistemes de comunicació com a instrument de representació, interpretació i comprensió de la realitat, de construcció i transmissió del coneixement i d'organització i autoregulació del pensament, la metacognició, les emocions i la conducta. Aquestes capacitats han de permetre generar coneixement per donar resposta a una problemàtica derivada tant de l'àmbit acadèmic com dels mitjans de comunicació o de la vida quotidiana, centrada en les competències específiques i els sabers propis de la matèria.<br><br>**- Resolució de problemes a partir de l'aplicació integrada dels aprenentatges:** utilització d'informacions i mobilització de sabers, i generació de nou coneixement.<br><br>Consisteix a mobilitzar els sabers i aprenentatges adquirits de caràcter cognitiu o instrumental propis de la matèria curricular, així com manejar els recursos disponibles i diferents formes de raonament, per interpretar i donar resposta a varietat de situacions. Com a producte inclou la producció d'elements artístics, imatges o il·lustracions, etcètera, |

i, en general, de qualsevol producte relacionat amb els aprenentatges propis de la matèria.

**- Judici i pensament crític:** utilització reflexiva, raonada i argumentada del coneixement per generar saviesa.

El pensament crític consisteix a analitzar, interpretar i avaluar amb criteris lògics i des d'una perspectiva ètica , tant la consistència dels raonaments com la pertinença de les decisions, les conseqüències derivades d'un acte o la resolució d'una problemàtica, per tal de prendre decisions i actuar conseqüentment, sent conscient de la responsabilitat pròpia.

**Activitats complementàries**

Les activitats complementàries relacionades amb la matèria que es duran a terme estan vinculades a diferents propostes que es fan desde el departament i desde el centre. Desde la matèria es faran propostes i es donarà informació als alumnes, perquè participin de forma activa en activitats com la diada de Sant Antoni o la Diada Llompart.

Desde l'assignatura també es participarà en l'exposició de final de curs que cada any es duu a terme desde el departament de dibuix. Enguany el tema són Les Incerteses (migració, habitatge, ús de la IA...) Aquesta exposició es prepara durant el segon trimestre. S'el.laborarà una proposta expositiva integrant el tema en les unitats de programació a desenvolupar.

**Pla de seguiment**

Aquest pla es planteja com a seguiment proper i de forma continuada de l'evolució de l'aprenentatge de cada alumne i de les dinàmiques grupals que afecten a aquesta evolució.

Amb aquest objectiu es duen a terme revisions individuals i grupals dels resultats de les diferents activitats plantejades, per detectar possibles problemes i igualment, reforçar i destacar els aspectes on hi ha hagut una millora.

**Pla de recuperació**

**-De les tasques específiques de cada unitat de programació.** Els alumnes que hagin de recuperar activitats puntuals, tindran l'opció de tornar-les a realitzar, sempre després de rebre les instruccions necessàries per part del professor (termini de lliurament / aspectes a millorar).

| |
|---|
| **-Curs.** L'alumne haurà de fer les tasques no superades de l'assignatura i presentar-les en la data fixada per la recuperació. |
| **Revisió i millora** |
| La tasca docent implica una observació propera de com les activitats i dinàmiques d'aprenentatge programades s'adeqüen a les necessitats individuals i grupals concretes de cada grup d'alumnes.<br><br>És per aquest motiu que la millora implica una revisió i avaluació crítica continuada de les activitats a mesura que es duen a terme. Amb aquesta intenció es farà una revisió puntual de cada activitat i de cada unitat de programació un cop realitzades per poder implementar i millorar tot allò que funciona i descartar o modificar els aspectes que no són efectius. Així doncs la observació crítica del desenvolupament pràctic de les activitats programades serà el referent que ens permetrà anar millorant la práctica educativa. |

## 2.2.2. Segon de batxillerat

### 2.2.2.1. Dibuix Artístic II. (DART-II).

PROFESSORS: Margalida Marí, Luis Gutiérrez

| |
|---|
| **Competències específiques** |
| CE 1 Comprendre el dibuix com a forma de coneixement, comunicació i expressió, comparant l'ús que se'n fa en manifestacions culturals i artístiques de diferents èpoques, llocs i àmbits disciplinaris i valorant la diversitat de significats que origina, per apreciar la importància de la diversitat cultural i la rellevància de la conservació i la promoció del patrimoni.<br>CE 2 Analitzar amb actitud crítica i reflexiva produccions plàstiques de diferents èpoques i estils, reconeixent el llenguatge, les tècniques i procediments, la funció significativa i l'expressivitat del dibuix que hi són presents per desenvolupar la consciència visual i el criteri estètic i ampliar les possibilitats de gaudi de l'art.<br>CE 3 Analitzar, interpretar i representar la realitat, utilitzant els recursos elementals i la sintaxi del dibuix, per oferir una visió pròpia d'aquesta realitat, potenciar la sensibilitat i afavorir el desenvolupament personal i artístic.<br>CE 4 Experimentar amb diferents materials, tècniques i suports, incloent el propi cos, analitzant la seva importància en les propostes artístiques contemporànies, per descobrir |

el gest del dibuix i l'apropiació de l'espai com a mitjans d'autoexpressió i acceptació personal.
CE 5 Utilitzar la pràctica del dibuix com a mitjà d'expressió d'idees, opinions, sentiments i emocions, investigant els referents culturals i la influència en les creacions posteriors, per ampliar el repertori artístic i enriquir les produccions pròpies.
CE 6 Realitzar produccions gràfiques expressives i creatives, valorant la importància dels elements del llenguatge gràfic i l'organització que tenen en la definició d'un estil personal, per progressar en l'execució tècnica i en les qualitats comunicatives i expressives de les produccions pròpies.
CE 7 Experimentar amb les tècniques pròpies del dibuix, identificant les eines, mitjans i suports necessaris i analitzant el possible impacte ambiental, per integrar-les de manera creativa i responsable en la realització de produccions gràfiques.
CE 8 Adaptar els coneixements i destreses adquirits, desenvolupant la retentiva i la memòria visual, per respondre amb creativitat i eficàcia a nous desafiaments de representació gràfica.
CE 9 Crear projectes gràfics col·laboratius, contribuint de manera creativa a la seva planificació i realització i adaptant el disseny i el procés a les característiques pròpies d'un àmbit disciplinar, per descobrir possibilitats de desenvolupament acadèmic i professional i apreciar l'enriquiment que suposen les propostes compartides.

**Sabers bàsics seqüenciats i temporalització**

**A. CONCEPTE I HISTÒRIA DEL DIBUIX.** El dibuix en l'art dels segles XIX i XX. De la representació objectiva a la subjectiva. Del figuratiu a l'abstracció.La Bauhaus i el disseny. El dibuix com a expressió artística contemporània. Goya. Dibuixar en l'espai. **PRIMER TRIMESTRE**

**B. L'EXPRESSIÓ GRÀFICA I ELS SEUS RECURSOS ELEMENTALS** - L'observació, la retentiva i la memòria visual. Representació objectiva de la imatge: l'observació, l'anàlisi de la realitat i la comprensió de l'estructura interna de les formes. Les formes i la seva transformació: la forma entesa com una estructura d'elements i relacions. Espais negatius i positius de les formes.Contorn / dintorn. Possibilitats expressives de la forma en funció del punt de vista perceptiu, de la llum i el color.- Textura visual i tàctil. Aplicacions de les textures als dibuixos.- Tècniques graficoplàstiques, tradicionals, alternatives i digitals. **PRIMER, SEGON I TERCER TRIMESTRE**

**C. DIBUIX I ESPAI**.Perspectiva axonomètrica. perspectiva. La perspectiva cònica i el dibuix artístic.Enquadrament i dibuix del natural. Espais interiors, exteriors, urbans i naturals. - Geometria i naturalesa. Patrons geomètrics a la natura. **PRIMER TRIMESTRE**

**D. LA LLUM, EL CLAROBSCUR I EL COLOR.** L'ombreig i la taca. Escales i claus tonals. Gradacions tonals i escales de valors tonals. Aplicació del clarobscur a composicions de certa complexitat.Qualitats i relacions del color. El contrast de color. Perspectiva

atmosfèrica. El color associat a la línia. Art òptic i geomètric. **PRIMER, SEGON I TERCER TRIMESTRE**

**E. LA FIGURA HUMANA.** Cànon i proporció. Els estereotips de bellesa en diferents èpoques. - Nocions bàsiques d'anatomia artística. Estructura interna del cos humà: esquelet i músculs. Mecànica muscular. Parts del cos i la seva representació.Anotació del natural. L'anatomia artística i representació de l'escorç. Figura humana estàtica i en moviment. - El retrat. Faccions i expressions. Retrat femení i masculí de diferents edats. - El cos humà com a suport i com a instrument d'expressió artística al llarg de la història i en l'actualitat. **SEGON TRIMESTRE**

**F. PROJECTES GRÀFICS COL·LABORATIUS** - La distribució de tasques en els projectes gràfics col·laboratius: criteris de selecció a partir de les habilitats requerides i de les necessitats del projecte. La interacció i la negociació en el repartiment de rols i tasques. Estratègies. - Fases dels projectes gràfics i aplicació al desenvolupament de projectes amb diferents finalitats. Estratègies de selecció de tècniques, eines, mitjans i suports del dibuix adequats a diferents disciplines creatives. - Estratègies d'avaluació de les fases i els resultats de projectes gràfics. L'error com a oportunitat de millora i aprenentatge.**TERCER TRIMESTRE**

**Criteris d'avaluació**

**Competència específica 1**
1.3 Relacionar la pluralitat cultural i artística amb la llibertat d'expressió, argumentant l'opinió pròpia de forma activa, compromesa i respectuosa, i analitzant els usos del dibuix en diverses manifestacions artístiques.
**Competència específica 2**
2.1 Analitzar el llenguatge, les tècniques i procediments del dibuix en diferents propostes plàstiques, entenent els canvis que s'han produït en les tendències al llarg de la història i utilitzant la terminologia específica més adequada.
2.2 Analitzar diferents manifestacions culturals i artístiques, comprenent la funció que hi exerceix el dibuix i valorant l'enriquiment que suposen els reptes creatius i estètics per a la societat.
**Competència específica 4**.
4.2 Realitzar composicions bidimensionals, figuratives o abstractes, explorant la percepció i ordenació de l'espai i indagant sobre la representació del cos humà i la seva possible utilització com a suport o com a eina gràfica.
**Competència específica 6**

6.1 Emprar amb intencions comunicatives o expressives els mecanismes de la percepció visual, les seves lleis i principis, així com la composició i l'ordenació d'elements en l'espai, mostrant interès en les seves aplicacions.

**Competència específica 7**

7.2 Seleccionar i utilitzar amb destresa les eines, mitjans i suports més adequats a la intenció creativa, emprant els valors expressius de tècniques com el clarobscur i el color en una interpretació gràfica personal de la realitat.

**Competència específica 8**

8.2. Utilitzar l'enquadrament, l'encaix i la perspectiva en la resolució de problemes de representació gràfica, tot analitzant tant els diferents volums com l'espai que completa el conjunt.

**Competència específica 9**

9.2 Realitzar projectes gràfics col·laboratius emmarcats en un àmbit disciplinar concret, utilitzant amb interès els valors expressius del dibuix artístic i els seus recursos.

9.4 Identificar possibilitats de desenvolupament acadèmic i professional relacionades amb el dibuix artístic, comprenent les oportunitats que ofereix i el valor afegit de la creativitat en els estudis i en el treball, expressant l'opinió pròpia de forma raonada i respectuosa.

**Metodologia i estratègies didàctiques**

L'ensenyament del Dibuix Artístic a 2n de Batxillerat es fonamenta en una metodologia activa i pràctica, orientada a desenvolupar les capacitats expressives, creatives i tècniques de l'alumnat. Es combinaran explicacions teòriques breus amb demostracions pràctiques i exercicis aplicats, de manera que la teoria es posi immediatament al servei de la producció plàstica.

Es prioritzarà l'observació directa i l'anàlisi de la realitat com a punt de partida per a l'aprenentatge, fomentant el dibuix com a eina d'experimentació i registre. Es promourà l'ús variat de tècniques i materials per estimular la creativitat i l'autonomia personal.

Es valorarà tant el treball individual com el col·lectiu, mitjançant activitats de taller, debats i posada en comú de resultats. També es fomentarà la incorporació d'eines digitals com a suport a la creació artística, així com l'anàlisi d'obres de referència per connectar l'alumnat amb el patrimoni cultural i les tendències contemporànies. L'avaluació serà contínua, centrada en el procés creatiu, l'esforç i la capacitat de transmetre emoció i expressivitat a través del dibuix.

**Instruments i procediments d'avaluació, sistema de qualificació**

L'avaluació es durà a terme de manera contínua i formativa, tenint en compte tant el procés com el resultat final. Els instruments principals seran:

-Observació directa i registre del treball a l'aula.
-Carpeta de dibuix, com a recull del procés creatiu i de l'experimentació.
-Exercicis pràctics i treballs monogràfics realitzats dins i fora de l'aula.
-Proves pràctiques i exercicis finals, orientats a comprovar el domini tècnic i expressiu. Almenys una vegada per trimestre es realitzaran exàmens tipus PAU per preparar adequadament les proves d'accés a l'Universitat.
-Coavaluació en activitats concretes, per fomentar la reflexió sobre el propi aprenentatge.
-Per superar l'assignatura caldrà obtenir una mitjana mínima de 5 sobre 10 i haver lliurat tots els treballs. Els criteris de qualificació valoraran especialment la progressió personal, la qualitat tècnica, la creativitat i la capacitat expressiva de l'alumnat.
-La qualificació final es calcula mitjançant l'avaluació de treballs pràctics, projectes i quadern de dibuix, exercicis finals tipus PAU, així com l'actitud, esforç, participació i constància en el treball a l'aula.

| | |
|---|---|
| Actitud, quadern d'exercicis i treball diari | 10% |
| UP. Làmines i tasques | 60% |
| Proves objectives. Exàmens | 30% |

Per avaluar les activitats de cada una de les unitats de programació es fan servir rúbriques que apareixen a l'entrada de cada tasca al classroom. Aquestes serveixen també per a que els alumnes entenguin de forma concreta els aspectes importants a tenir en compte en el moment de realitzar cada activitat.

En el classroom de la matèria els alumnes disposen de material teòric associat a cada bloc temàtic i que servirà perque assoleixin les nocions teòriques bàsiques dels continguts treballats en cada unitat. Aquesta part teòrica es desenvoluparà en sessions de classe, que s'intercalen amb les sessions pràctiques i que ajuden a que els alumnes entenguin la relació directa entre el marc pràctic i el teòric de l'assignatura.

Les tasques lliurades amb retard, si no és justificat, es poden lliurar fins a deu dies després de la data d'entrega. **En aquest cas la qualificació màxima serà un 5.**

Per superar la matèria els alumnes han d'haver lliurat totes les tasques plantejades i haver obtingut una qualificació mínima de 5/10.

El 10% d'actitud i treball a classe es valorarà seguint els següents ítems:

-La cura del material propi i de l'espai comú de l'aula taller.

-L'actitud envers el desenvolupament de les tasques. Actitud crítica i capacitat de millora.

-Actitud respetuosa i colaborativa envers els/les companys/es de classe i envers la professora

-Nivell d'implicació en els projectes de grupals

-LA NOTA DE L'AVALUACIÓ EXTRAORDINÀRIA NO SERÀ INFERIOR DE LA NOTA OBTINGUDA A L'ORDINÀRIA

**Atenció a la diversitat**

**Alumnat amb ritmes d'aprenentatge més lents**: desglossar les tasques complexes en passos més senzills, proporcionar guies visuals i pautes progressives, donar més temps per a la realització de proves i oferir exemples resolts.

**Alumnat amb TDAH**: establir instruccions clares i breus, combinar activitats de curta durada amb pauses planificades, fomentar l'ús d'agendes visuals i potenciar la motivació a través d'activitats pràctiques i manipulatives.

**Alumnat amb altes capacitats o superdotacions**: proposar activitats d'ampliació i aprofundiment (com reptes gràfics avançats, ús d'eines digitals o projectes interdisciplinaris), afavorir el treball autònom i la participació en activitats de mentoratge o suport als companys.

**Estratègies generals per al grup**: fomentar el treball cooperatiu amb rols diferenciats, oferir diferents nivells de dificultat en els exercicis, utilitzar recursos digitals i multimèdia per adaptar els continguts, i establir una avaluació flexible que valori tant el procés com el resultat.

**Elements transversals**

1. **Educació estètica i cultural**: Desenvolupa la sensibilitat artística i el pensament crític davant les manifestacions visuals, fomentant el gust per l'art i el patrimoni cultural.

2. **Educació en valors i ciutadania**: Es promou el respecte per la diversitat d'expressions artístiques i culturals, la col·laboració i l'esperit crític.

3. **Competència digital**: L'ús d'eines digitals en el procés creatiu o de documentació afavoreix l'adquisició d'habilitats tecnològiques.

4. **Igualtat de gènere i inclusió**: Es poden analitzar i representar realitats diverses, promovent la igualtat i la visibilització de col·lectius o grups tradicionalment menys representats.

5. **Educació per al desenvolupament sostenible**: Es pot treballar mitjançant temes relacionats amb el medi ambient, la sostenibilitat o l'ús responsable de materials en les pràctiques artístiques.

Aquests elements es desenvolupen de forma integrada dins la pràctica artística, l'anàlisi d'obres i el treball personal i col·laboratiu de l'alumnat.

**Activitats complementàries**

-Visita a l´Escola Superior de Disseny
-Possibilitat de participació en els Premis Llompart.
-Col·laboració amb la Comissió d'Arts Escèniques en l´elaboració de les il·lustracions que es faran servir com a decorat en les obres de teatre que organitzin
-Participació en la Olimpiada de Dibuix Artístic de la UIB
-Exposició final de curs del Batx Artístic.
-Participació en projectes artístics,concursos, etc.  que sorgeixin o es considerin adients.

**Pla de seguiment**

El seguiment del curs es durà a terme de manera continuada, amb l'objectiu de garantir l'aprenentatge progressiu de l'alumnat i detectar possibles dificultats a temps. El pla es concreta en les actuacions següents:

**-Revisió periòdica del progrés** mitjançant l'anàlisi dels exercicis pràctics, les activitats de classe i el dossier de treball.
**-Proves tipus examen PAU** distribuïdes al llarg dels trimestres, que serviran com a punts de control per avaluar el grau d'assoliment dels continguts.
**-Sessions de retroalimentació individual i col·lectiva**, en les quals es comentaran errors freqüents i estratègies de millora.
**-Coordinació amb altres professors del Batxillerat** per compartir informació rellevant sobre l'alumnat i establir mesures conjuntes en cas de dificultats d'aprenentatge.
**-Atenció personalitzada a la diversitat**, amb adaptacions de ritme, activitats de reforç o ampliació segons les necessitats.
**-Valoració de  l'evolució general del grup**, l'eficàcia de la metodologia i possibles ajustos en la programació.

**Pla de recuperació**

L'objectiu del pla és garantir que l'alumnat que no hagi superat l'assignatura pugui assolir els continguts i competències mínimes del curs, oferint suport individualitzat i activitats específiques de reforç.

1. **Diagnosi inicial:**

-Revisió dels continguts no assolits i identificació de les dificultats principals de cada alumne. Anàlisi dels resultats de proves escrites, gràfiques i treballs pràctics.

2. **Metodologia:**

-Sessions de reforç individual o en petits grups centrades en els continguts i procediments pendents.

-Explicació de tècniques i estratègies amb suport directe del professor.

3. **Activitats de recuperació:**

-Exercicis pràctics guiats per reforçar procediments i sistemes de representació.

-Dossiers de treball amb activitats addicionals de repàs.

-Propostes d'activitats amb nivells de dificultat progressius per afavorir la consolidació dels continguts.

4. **Examen de recuperació:**

-Realització d'una prova escrita i gràfica que permet valorar el domini dels continguts recuperats.

-Possibilitat de combinar la prova amb la presentació de treballs pràctics realitzats durant el procés de recuperació.

5. **Avaluació final i retroalimentació:**

-Qualificació de l'alumne en funció de l'examen de recuperació i de les activitats realitzades.

-LA NOTA DE L'AVALUACIÓ EXTRAORDINÀRIA NO SERÀ INFERIOR DE LA NOTA OBTINGUDA A L'ORDINÀRIA

**Revisió i millora**

Per garantir la qualitat del procés d'ensenyament-aprenentatge i la millora contínua, es procedirà a fer:

**Anàlisi de resultats:**

- Revisió de les qualificacions globals i de les proves parcials per identificar tendències i àrees de dificultat.
- Estudi de l'evolució de l'alumnat amb necessitats específiques o amb resultats per sota de l'esperat.Identificació de possibles ajustos metodològics per adaptar-se millor als ritmes d'aprenentatge de l'alumnat. Reunions amb l´altre professor de la matèria.

**Feedback a l'alumnat i famílies:**

- Comunicació dels resultats i de les mesures de millora, amb recomanacions concretes per continuar el procés d'aprenentatge de manera efectiva.

## 2.2.2.2. Dibuix Tècnic Aplicat a les Arts Plàstiques i al Disseny- II. (DTAAPD-II). PROFESSOR: Luis Gutiérrez

| **Competències específiques** |
| --- |
| CE 1 Observar, analitzar i valorar la presència de la geometria en la naturalesa, l'entorn construït i l'art, identificant-ne les estructures geomètriques, elements i codis, amb una actitud proactiva d'apreciació i gaudi, per explicar-ne l'origen, funció i intencionalitat en diferents contextos i mitjans.<br>CE 2 Desenvolupar propostes gràfiques i de disseny, tant amb el dibuix a mà alçada com amb els materials propis del dibuix tècnic i elaborar traçats, composicions i transformacions geomètriques en el pla de manera intuïtiva i raonada, per incorporar aquests recursos tant en la transmissió i desenvolupament d'idees com en l'expressió de sentiments i emocions.<br>CE 3 Comprendre i interpretar l'espai i els objectes tridimensionals, analitzar i valorar la seva presència en les representacions artístiques, seleccionar i utilitzar el sistema de representació més adequat per aplicar-lo a la realització d'il·lustracions i projectes de disseny d'objectes i espais.<br>CE 4 Analitzar, definir formalment o visualitzar idees, aplicar-hi les normes fonamentals UNE i ISO per interpretar i representar objectes i espais, com també documentar projectes de disseny.<br>CE 5 Integrar i aprofitar les possibilitats que ofereixen les eines digitals, seleccionant i |

utilitzant programes i aplicacions específiques de dibuix vectorial 2D i de modelatge 3D per desenvolupar processos de creació artística personal o de disseny.

**Sabers bàsics seqüenciats i temporalització**

A. GEOMETRIA, ART I ENTORN
- Composicions modulars en el disseny gràfic, d'objectes i d'espais. Concepte de mòdul, estructures modulars i xarxes, aplicat al pla. La proporció a la figura humana aplicada als espais. El modulor de Le Corbusier.
- Geometria i il·lusions òptiques en l'art i el disseny. La percepció visual. El llenguatge visual. Enganyar l'ull amb il·lusions òptiques: pareidolia.
- Les corbes còniques en la naturalesa, l'entorn, l'art i el disseny. Les corbes còniques com a seccions d'una superfície cònica. Traçat d'el·lipses en els diferents sistemes de representació. Utilització d'el·lipses en el disseny gràfic, en el disseny d'objectes i en el disseny de l'espai en general.
- La representació de l'espai en el disseny i l'art contemporani. Proporció, equilibri, ritme, moviment i pes visual. Distribució d'espais buits i espais plens. Centres d'atenció i jerarquia visual. Composició i disposició dels elements del llenguatge visual als dissenys propis i als treballs aliens d'art contemporani.
- Transformacions geomètriques aplicades a la creació de mosaics i patrons. Traçat amb eines digitals i sense.
- Construccions de figures i disseny d'estampats emprant els conceptes d'igualtat i simetria.
- Emprar els conceptes de simetria, gir, translació i homotècia aplicat a paviments i mosaics.
- Enllaços i tangències. Aplicació en el disseny gràfic mitjançant traçat manual i digital.
- Tangències. Aplicació dels conceptes de tangències entre circumferències i entre rectes i circumferències en el disseny gràfic.
- Aplicació dels conceptes de tangències entre circumferències i entre rectes i circumferències en el disseny de paviments i representació en perspectiva cònica.
- Enllaços. Aplicació d'enllaços al disseny gràfic, de producte, d'identitat corporativa i d'estampats de disseny tèxtil, entre altres.

B. SISTEMES DE REPRESENTACIÓ DE L'ESPAI APLICAT
- Sistema dièdric ortogonal en el primer diedre. Vistes en sistema dièdric europeu. Pas de les vistes d'una peça a la perspectiva isomètrica.
- Sistema axonomètric. Representació de la circumferència i de sòlids senzills en perspectives isomètrica i cavallera. Aplicació al disseny de formes tridimensionals.
- Sistema cònic. Representació de llums i ombres. Aplicacions de la perspectiva cònica, frontal i obliqua al disseny de mosaics i xarxes modulars d'espais. Aplicacions de la perspectiva cònica, frontal i obliqua al disseny d'objectes.
- Estructures polièdriques. Els sòlids platònics. Aplicació de les estructures polièdriques en l'arquitectura i el disseny. Aplicacions de la perspectiva cònica, frontal i obliqua al disseny de sòlids platònics en la construcció d'embalatges (packaging).

C. NORMALITZACIÓ I DISSENY DE PROJECTES
- Fases d'un projecte de disseny: del croquis al pla de taller. Esbossos i croquis de taller conforme a les normes UNE i ISO, les vistes ue defineixen l'objecte representat.

Maquetació de l'objecte representat, els materials i l'escala.
- Sistema dièdric ortogonal en el primer diedre. Representació d'objectes mitjançant les seves vistes acotades. Talls, seccions i trencaments.
- Forma i dimensions d'objecte. Línies normalitzades. Ús correcte de les normes d'acotació per a la definició dels objectes.
- Recursos dels talls, seccions i trencaments seguint les regles normalitzades per la definició total les peces a representar.
D. EINES DIGITALS PER AL DISSENY
- Dibuix assistit per ordinador aplicat a projectes d'art i disseny.
- Eines i tècniques del dibuix vectorial en 2D a la realització de projectes de disseny gràfic.
- Exemples de projecció en els quals s'utilitza el modelatge 3D com a eina de creació per a projectes de disseny per valorar el potencial d'aquestes aplicacions.
- Modelatge senzill en 3D mitjançant el disseny d'escultures o instal·lacions d'espais, com una habitació o un restaurant.

**Criteris d'avaluació**

CA 1.1 Identificar i explicar la presència de formes i relacions geomètriques en l'art i el disseny, en diferents èpoques i estils, comprenent el motiu o intencionalitat amb la qual s'han utilitzat.

CA 1.2 Localitzar la presència de mòduls i patrons geomètrics presents en els entorns natural. artístic i arquitectònic, argumentant la seva rellevància estètica i artística.

CA 1.3 Argumentar la necessitat de l'ús de la geometria en els diferents contextos artístics i històrics, considerant-ne la transcendència en els processos de disseny vinculats a la creació artística i el patrimoni.

CA 2.1 Dibuixar a mà alçada obres artístiques diverses, integrant les construccions geomètriques en l'expressió plàstica personal, amb destresa i precisió.

CA 2.2 Reproduir transformacions geomètriques com a igualtat, simetria, gir, translació i homotècia, aplicant les seves possibilitats compositives en la generació d'estructures modulars.

CA 2.3 Dissenyar formes creatives, amb tangències, enllaços i corbes còniques.

CA 3.1 Dibuixar, en les perspectives isomètriques i cavallera, formes volumètriques incorporant-hi corbes.

CA 3.2 Dissenyar espais o escenografies aplicant la perspectiva cònica, representant les llums i ombres dels objectes continguts i reflexionar sobre el procés realitzat i el resultat obtingut.

CA 4.1 Projectar, de manera individual o en grup, un disseny senzill, comunicar de manera clara i inequívoca la seva forma i dimensions mitjançant l'ús de la normalització i aplicar estratègies i destreses que habilitin el treball col·laboratiu.

CA 4.2 Utilitzar les normes UNE i ISO en el procés d'acotació de peces, incloent en la seva representació les seccions i trencaments.

CA 4.3 Representar de manera normalitzada croquis o projectes, utilitzant les normes UNE i ISO amb rigor i comunicant de manera clara les dimensions d'objectes i espais.

CA 4.4 Documentar de manera normalitzada projectes de disseny seguint les normes UNE i ISO amb rigor.

CA 5.1 Emprar amb encert les eines de dibuix digital en 2D i 3D en la realització de projectes artístics o de disseny, individuals o col·lectius.

CA 5.2 Realitzar i presentar projectes, aprofitant les possibilitats que les eines de dibuix vectorial aporten als camps del disseny i l'art.

CA 5.3 Introduir innovacions en les representacions de creacions artístiques individuals i col·lectives utilitzant eines de dibuix digital en 2D i 3D.

**Metodologia i estratègies didàctiques**

L'ensenyament del Dibuix Tècnic aplicat a 2n de Batxillerat es fonamenta en una metodologia activa i pràctica, orientada a desenvolupar capacitats creatives i tècniques de l'alumnat. Es combinen explicacions teòriques breus amb demostracions pràctiques i exercicis aplicats.

Es promou l'ús variat de tècniques i sistemes de representació i s'aspira a estimular l'autonomia personal.

Es valorarà tant el treball individual com el col·lectiu.

També es valora la incorporació d'eines digitals, així com l'anàlisi d'obres de referència per connectar l'alumnat amb el patrimoni cultural i les tendències contemporànies.

**Instruments i procediments d'avaluació, sistema de qualificació**

L'avaluació es durà a terme de manera contínua i formativa, tenint en compte tant el procés com el resultat final. Els instruments principals seran:

-Observació directa i registre del treball a l'aula.
-Carpeta de treballs.

-Exercicis pràctics i treballs fets dins i fora de l'aula.
-Proves pràctiques i exercicis finals, orientats a comprovar el domini tècnic.
-Es realitzaran exàmens tipus PAU per preparar adequadament les proves d'accés a la Universitat.
-Coavaluació en activitats concretes, per fomentar la reflexió sobre el propi aprenentatge.
-Per superar l'assignatura caldrà obtenir una mitjana mínima de 5 sobre 10 i haver lliurat tots els treballs. Els criteris de qualificació valoraran especialment la progressió personal, la qualitat tècnica, la percepció espacial i la creativitat de l'alumnat.
-La qualificació final es calcula mitjançant l'avaluació de treballs pràctics, projectes i quadern, exercicis finals tipus PAU, així com l'actitud, esforç, participació i constància en el treball a l'aula, **tenint en compte els criteris d'avaluació exposats al currículum de la matèria.**

| | |
|---|---|
| Actitud, quadern d'exercicis i treball diari | 10% |
| UP. Làmines i tasques | 60% |
| Proves objectives. Exàmens | 30% |

Per avaluar les activitats de cada una de les unitats de programació es fan servir rúbriques que apareixen a l'entrada de cada tasca al classroom. Aquestes serveixen també per a que els alumnes entenguin de forma concreta els aspectes importants a tenir en compte en el moment de realitzar cada activitat.

En el classroom de la matèria els alumnes disposen de material teòric associat a cada bloc temàtic i que servirà perque assoleixin les nocions teòriques bàsiques dels continguts treballats en cada unitat. Aquesta part teòrica es desenvoluparà en sessions de classe, que s'intercalen amb les sessions pràctiques i que ajuden a que els alumnes entenguin la relació directa entre el marc pràctic i el teòric de l'assignatura.

Les tasques lliurades amb retard, si no és justificat, es poden lliurar fins a deu dies després de la data d'entrega. **En aquest cas la qualificació màxima serà un 5.**

Per superar la matèria els alumnes han d'haver lliurat totes les tasques plantejades i haver obtingut una qualificació mínima de 5/10.

El 10% d'actitud i treball a classe es valorarà seguint els següents ítems:

-La cura del material propi i de l'espai comú de l'aula taller.

-L'actitud envers el desenvolupament de les tasques. Actitud crítica i capacitat de millora.

-Actitud respetuosa i colaborativa envers els/les companys/es de classe i envers la professora

-Nivell d'implicació en els projectes de grupals

**Atenció a la diversitat**

Amb l'objectiu d'atendre de la forma més adequada les diferents necessitats associades a la diversitat de l'alumnat és necessària la coordinació amb el departament d'orientació del centre. Desde aquest s'elaboren els informes PEP que ens donen la pauta i la referència de les diferents necessitats individuals de cada grup d'alumnes.

Amb la primera unitat de programació, que té la intenció de comprobar el punt de partida de cada alumne respecte els coneixements i habilitats bàsiques de la matèria, i la sessió d'avaluació 0, es podran concretar les adaptacions o reforços necessaris, a aplicar durant el curs:

**Alumnat amb ritmes d'aprenentatge més lents**: desglossar les tasques complexes en passos més senzills, proporcionar guies visuals i pautes progressives, donar més temps per a la realització de proves i oferir exemples resolts.

**Alumnat amb TDAH**: establir instruccions clares i breus, combinar activitats de curta durada amb pauses planificades, fomentar l'ús d'agendes visuals i potenciar la motivació a través d'activitats pràctiques i manipulatives.

**Alumnat amb altes capacitats o superdotacions**: proposar activitats d'ampliació i aprofundiment (com reptes gràfics avançats, ús d'eines digitals o projectes interdisciplinaris), afavorir el treball autònom i la participació en activitats de mentoratge o suport als companys.

**Estratègies generals per al grup**: fomentar el treball cooperatiu amb rols diferenciats, oferir diferents nivells de dificultat en els exercicis, utilitzar recursos digitals i multimèdia per adaptar els continguts, i establir una avaluació flexible que valori tant el procés com el resultat.

**Elements transversals (PENDENT del PEC)**

**Educació estètica i cultural**: Desenvolupa la sensibilitat artística i el pensament crític davant les manifestacions visuals, fomentant el gust per l'art i el patrimoni cultural.
**Educació en valors i ciutadania**: Es promou el respecte per la diversitat d'expressions artístiques i culturals, la col·laboració i l'esperit crític.
**Competència digital**: L'ús d'eines digitals en el procés creatiu o de documentació

afavoreix l'adquisició d'habilitats tecnològiques.
**Igualtat de gènere i inclusió**: Es poden analitzar i representar realitats diverses, promovent la igualtat i la visibilització de col·lectius o grups tradicionalment menys representats.
**Educació per al desenvolupament sostenible**: Es pot treballar mitjançant temes relacionats amb el medi ambient, la sostenibilitat o l'ús responsable de materials en les pràctiques artístiques.

Aquests elements es desenvolupen de forma integrada dins la pràctica artística, l'anàlisi d'obres i el treball personal i col·laboratiu de l'alumnat.

**Activitats complementàries**

-Visita a l'Escola Superior de Disseny
-Col·laboració amb la Comissió d'Arts Escèniques en l'elaboració de les il·lustracions que es faran servir com a decorat en les obres de teatre que organitzin
-Si cal, exposició final de curs del Batxillerat Artístic.
-Participació en projectes artístics que sorgeixin o es considerin adients.

**Pla de seguiment**

El seguiment del curs es durà a terme de manera continuada, amb l'objectiu de garantir l'aprenentatge progressiu de l'alumnat i detectar possibles dificultats a temps. El pla es concreta en les actuacions següents:

**-Revisió periòdica del progrés** mitjançant l'anàlisi dels exercicis pràctics, les activitats de classe i el dossier de treball.
**-Proves tipus examen PAU** distribuïdes al llarg dels trimestres, que serviran com a punts de control per avaluar el grau d'assoliment dels continguts.
**-Sessions de retroalimentació individual i col·lectiva**, en les quals es comentaran errors freqüents i estratègies de millora.
**-Valoració de l'evolució general del grup**, l'eficàcia de la metodologia i possibles ajustos en la programació.

**Pla de recuperació**

L'objectiu del pla és garantir que l'alumnat que no hagi superat l'assignatura pugui assolir els continguts i competències mínimes del curs, oferint suport individualitzat i activitats específiques de reforç.

**Diagnosi inicial:**

Revisió dels continguts no assolits i identificació de les dificultats principals de cada alumne. Anàlisi dels resultats de proves escrites, gràfiques i treballs pràctics.

**Metodologia:**

Sessions de reforç individual o en petits grups centrades en els continguts i procediments pendents.

Explicació de tècniques i estratègies amb suport directe del professor.

**Activitats de recuperació:**

Exercicis pràctics guiats per reforçar procediments i sistemes de representació.

Dossiers de treball amb activitats addicionals de repàs.

Propostes d'activitats amb nivells de dificultat progressius per afavorir la consolidació dels continguts.

**Examen de recuperació:**

Realització d'una prova escrita i gràfica que permet valorar el domini dels continguts recuperats.

Possibilitat de combinar la prova amb la presentació de treballs pràctics fets durant el procés de recuperació.

**Avaluació final i retroalimentació:**

Qualificació de l'alumne en funció de l'examen de recuperació i de les activitats realitzades.

**Pla de recuperació de la matèria pendent del primer curs:**

Dibuix Tècnic Aplicat a les Arts Gràfiques i al Disseny de 1r, és una matèria de continuïtat opcional.

En el cas de cursar-la també a 2n: Aprovant a les avaluacions de seguiment del primer i segon trimestre del segon curs de batxillerat, la matèria esdevindrà recuperada.

Si no s'aproven, l'estudiant haurà de fer una prova dintre del calendari de recuperació de pendents (març-abril encara per determinar)

En el cas de no cursar-la a 2n: L'estudiant, haurà de fer un dossier de tasques de recuperació per tal de preparar i poder-se presentar a la prova dintre del calendari de recuperació de pendents (març-abril encara per determinar)

| Revisió i millora |
| --- |
| Per garantir la qualitat del procés d'ensenyament-aprenentatge i la millora contínua, es procedirà a fer:<br><br>**Anàlisi de resultats:**<br><br>Revisió de les qualificacions globals i de les proves parcials per identificar tendències i àrees de dificultat.<br><br>Estudi de l'evolució de l'alumnat amb necessitats específiques o amb resultats per sota de l'esperat.Identificació de possibles ajustos metodològics per adaptar-se millor als ritmes d'aprenentatge de l'alumnat. Reunions amb l´altre professor de la matèria.<br><br>**Feedback a l'alumnat i famílies:**<br><br>Comunicació dels resultats i de les mesures de millora, amb recomanacions concretes per continuar el procés d'aprenentatge de manera efectiva. |

### 2.2.2.3. Dibuix Tècnic II. (DIBTEC-II) Miquel Àngel Albis Vives.

| Competències específiques |
| --- |
| CE 1 Interpretar elements o conjunts arquitectònics i d'enginyeria, emprant recursos associats a la percepció, estudi, construcció i recerca de formes per analitzar les estructures geomètriques i els elements tècnics utilitzats.<br><br>CE 2 Utilitzar raonaments inductius, deductius i lògics en problemes gràfics i matemàtics, aplicant fonaments de la geometria plana per resoldre gràficament operacions matemàtiques, relacions, construccions i transformacions.<br><br>CE 3 Desenvolupar la visió espacial, utilitzant la geometria descriptiva en projectes senzills,considerant la importància del dibuix en arquitectura i enginyeries per resoldre problemes i interpretar i recrear gràficament la realitat tridimensional sobre la superfície del pla.<br><br>CE 4 Formalitzar i definir dissenys tècnics aplicant les normes UNE i ISO de manera apropiada, valorant la importància que té el croquis per documentar gràficament projectes arquitectònics i d'enginyeria.<br><br>CE 5 Investigar, experimentar i representar digitalment elements, plans i esquemes tècnics mitjançant l'ús de programes específics CAD de manera individual o grupal, |

| |
|---|
| apreciant l'ús en les professions actuals, per convertir en virtuals objectes i espais en dues dimensions i tres dimensions. |
| TRIMESTRE 1 A.<br>Fonaments geomètrics<br>La geometria en l'arquitectura i enginyeria des de la revolució industrial. Els avanços en el desenvolupament tecnològic i en les tècniques digitals aplicades a la construcció de noves formes.<br>Transformacions geomètriques: homologia i afinitat. Aplicació per a la resolució de problemes en els sistemes de representació.<br>Potència d'un punt respecte a una circumferència. Eix radical i centre radical. Aplicacions en tangències.<br>Corbes còniques: el·lipse, hipèrbola i paràbola. Propietats i mètodes de construcció. Rectes tangents. Traçat amb i sense eines digitals.<br>B. Geometria projectiva<br>Sistema axonomètric, ortogonal i oblic. Representació de figures i sòlids.<br>Perspectiva cònica. Representació de sòlids i formes tridimensionals a partir de les seves vistes.<br>C. Normalització i documentació gràfica de projectes<br>Representació de cossos i peces industrials senzilles. Croquis i plans de taller. Corts, seccions i trencaments. Perspectives normalitzades.<br>Disseny, ecologia i sostenibilitat.<br>Projectes en col·laboració. Elaboració de la documentació gràfica d'un projecte enginyeril o arquitectònic senzill.<br>Plans de muntatge senzills. Elaboració i interpretació.<br>D. Sistemes CAD Aplicacions CAD. Construccions gràfiques en suport digital. |
| TRIMESTRE 2<br>B. Geometria projectiva<br>Sistema dièdric:<br>Bases del sistema dièdric, elements i alfabet.<br>Definició de plans i pertinença.<br>Interseccions<br>Paral·lelisme i perpendicularitat<br>Distàncies i VM |
| TRIMESTRE 3 B.<br>Geometria projectiva<br>Sistema dièdric:<br>Figures contingudes en plans.<br>Abatiments i veritables magnituds. Girs i canvis de pla. Aplicacions.<br>Representació de cossos geomètrics: prismes i piràmides.<br>Seccions planes i veritables magnituds de la secció. |

| |
|---|
| Representació de cossos de revolució rectes: cilindres i cons.<br>Representació de poliedres regulars: tetraedre, hexaedre i octaedre.<br>Sistema de plans delimitats. Resolució de problemes de cobertes senzilles.<br>Representació |
| CE 1<br><br>CA 1.1 Analitzar l'evolució de les estructures geomètriques i elements tècnics en l'arquitectura i enginyeria contemporànies, valorant la influència del progrés tecnològic i de les tècniques digitals de representació i modelatge en els camps de l'arquitectura i l'enginyeria.<br><br>- Analitzar l'evolució de les principals obres arquitectòniques i d'enginyeria contemporànies i personatges destacats.<br><br>- Valorar els avenços en els materials i les tècniques constructives i la influència de les tècniques digitals de representació en arquitectura i enginyeria.<br><br>CE 2<br><br>CA 2.1 Construir figures planes aplicant transformacions geomètriques i valorant la seva utilitat en els sistemes de representació.<br><br>- Resoldre problemes matemàtics de certa complexitat de manera gràfica aplicant transformacions geomètriques.<br><br>CA 2.2 Resoldre tangències aplicant els conceptes de potència amb una actitud de rigor en l'execució.<br><br>- Aplicar els conceptes de potència i inversió per resoldre problemes complexos de tangències.<br><br>CA 2.3 Traçar corbes còniques i les rectes tangents aplicant propietats i mètodes de construcció, mostrant interès per la precisió.<br><br>- Obtenir el traçat de les corbes còniques amb diferents mètodes gràfics.<br><br>CE 3<br><br>CA 3.1 Resoldre problemes geomètrics mitjançant abatiments, girs i canvis de pla i reflexionar sobre els mètodes utilitzats i els resultats obtinguts.<br><br>- Aplicar abatiments, girs i canvis de pla per resoldre problemes de representació. |

CA 3.2 Representar cossos geomètrics i de revolució aplicant els fonaments del sistema dièdric.

CA 3.3 Recrear la realitat tridimensional mitjançant la representació de sòlids en perspectives axonomètriques i cònica, aplicant els coneixements específics d'aquests sistemes de representació.

- Reconèixer i identificar les diferents perspectives del sistema axonomètric, ortogonal i oblic: isometria, cavallera, DIN-5, militar, etc.

- Representar figures i cossos tridimensionals utilitzant la perspectiva axonomètrica a partir de les seves vistes.

- Aplicar la perspectiva cònica per la representació de sòlids i formes tridimensionals.

CA 3.4 Desenvolupar projectes gràfics senzills mitjançant el sistema de plans delimitats.

- Aplicar el sistema de plans delimitats en la resolució de problemes gràfics.

CA 3.5 Valorar el rigor gràfic del procés; la claredat, la precisió i el procés de resolució i construcció gràfica.

- Treballar amb exactitud utilitzant les eines i els sistemes propis del dibuix tècnic.

- Exposar els resultats dels exercicis amb rigor, precisió, claredat i neteja en l'execució dels traçats.

CE 4

CA 4.1 Elaborar la documentació gràfica apropiada a projectes de diferents camps, formalitzar i definir dissenys tècnics emprant croquis i plans conforme a la normativa UNE i ISO.

- Representar cossos i peces industrials senzilles, fent ús de croquis i plans de taller.

- Aplicar la normativa UNE i ISO.

CE 5

CA 5.1 Integrar el suport digital en la representació d'objectes i construccions mitjançant aplicacions CAD valorant les possibilitats que aquestes eines aporten al dibuix i al treball col·laboratiu.

- Representar en suport digital els conceptes i continguts treballats durant el curs.

- Elaborar projectes individuals i en grup utilitzant els diversos mètodes de representació que ofereixen les aplicacions CAD.

**Metodologia i estratègies didàctiques**

La metodologia es fonamentarà en un enfocament progressiu i pràctic que combini la teoria amb l'aplicació. Les explicacions conceptuals i normatives aniran acompanyades d'exemples gràfics que en facilitin la comprensió, per després donar pas a exercicis guiats i autònoms que permetin consolidar procediments i desenvolupar destreses en la resolució de problemes gràfics. Es potenciarà tant l'ús d'instruments tradicionals de dibuix com l'aplicació d'eines digitals, amb l'objectiu d'adaptar-se a diferents contextos i necessitats.

El treball individual s'alternarà amb dinàmiques cooperatives per afavorir alhora l'autonomia personal i la capacitat de col·laboració. L'avaluació serà contínua i formativa, i inclourà tant el seguiment del treball diari i la correcta aplicació dels sistemes de representació com la realització d'exàmens i proves gràfiques. Es tindrà en compte la precisió tècnica, la claredat expressiva i la capacitat de resoldre reptes gràfics amb rigor i creativitat.

**Instruments i procesos d'avaluació, sistema de qualificació**

L'avaluació es durà a terme mitjançant una combinació d'instruments que permetin valorar de manera objectiva i contínua l'aprenentatge de l'alumnat. Es tindran en compte:

- Per superar l'assignatura els alumnes han de:
- ➔ Assistir a classe
- ➔ Portar i fer un bon ús del material
- ➔ Participar en les activitats de l'aula, amb respecte i bona actitud, mantenint la
- concentració en la feina
- ➔ Tenir el quadern al dia i entregar tots els exercicis proposats durant el curs en
- la data acordada
- ➔ Tenir avaluació positiva en les proves objectives que es duguin a terme

La **qualificació** final es calcularà tenint en compte els resultats de les proves escrites i gràfiques. així com els exercicis pràctics, dossier i treballs fet siguin individuals o en grup i l' actitud, esforç, participació i seguiment del treball a l'aula, amb els següents percentatges:

| | |
|---|---|
| ➔ Actitud, quadern i treball diari | 10% |
| ➔ SA i projectes | 20% |
| ➔ Proves objectives | 70% |

**Atenció a la diversitat**

El fet de tenir una ràtio baixa de 7 alumnes possibilita tenir un seguiment individualitzat de cada alumne/a.

- **Alumnat amb ritmes d'aprenentatge més lents**: desglossar les tasques complexes en passos més senzills, proporcionar guies visuals i pautes progressives, donar més temps per a la realització de proves i oferir exemples resolts.

- **Alumnat amb TDAH**: establir instruccions clares i breus, combinar activitats de curta durada amb pauses planificades, fomentar l'ús d'agendes visuals i potenciar la motivació a través d'activitats pràctiques i manipulatives.

- **Alumnat amb altes capacitats o superdotacions**: proposar activitats d'ampliació i aprofundiment (com reptes gràfics avançats, ús d'eines digitals o projectes interdisciplinaris), afavorir el treball autònom i la participació en activitats de mentoratge o suport als companys.

- **Estratègies generals per al grup**: fomentar el treball cooperatiu amb rols diferenciats, oferir diferents nivells de dificultat en els exercicis, utilitzar recursos digitals i multimèdia per adaptar els continguts, i establir una avaluació flexible que valori tant el procés com el resultat.

**Elements transversals (PENDENT del PEC)**

1. **Educació científica i tecnològica**: Es fomenta el pensament rigorós, la precisió i l'aplicació de procediments geomètrics i gràfics vinculats a l'enginyeria, l'arquitectura i el disseny.

2. **Competència digital**: L'ús de programari específic de dibuix assistit per ordinador (CAD) ajuda a desenvolupar habilitats digitals aplicades a contextos tècnics i professionals.

3. **Educació en valors i actituds personals**: Es potencia la constància, l'ordre, la responsabilitat i la cura en l'execució, valors essencials per al treball tècnic i el desenvolupament personal.

4. **Igualtat de gènere i inclusió**: Es promou la participació equitativa i es treballa per superar estereotips de gènere en àmbits com l'enginyeria, l'arquitectura o el disseny tècnic.

5. **Educació per al desenvolupament sostenible**: A través del disseny responsable i l'anàlisi de solucions constructives eficients, es pot introduir el pensament sostenible en l'àmbit del dibuix tècnic.

Aquests elements transversals contribueixen a connectar l'aprenentatge del dibuix tècnic amb els reptes socials, culturals i tecnològics actuals.

**Activitats complementàries**

**Possibilitat d'una sortida acadèmica a una Escola Tècnica Superior d'Arquitectura , Enginyeria o Edificació**

per: conèixer els estudis superiors vinculats al dibuix tècnic i observar projectes reals dels estudiants universitaris. ( 2n trimestre.)

**Possibilitat d'una xerrada d'un professional col·legiat (arquitecte, enginyer o dissenyador industrial)**

- Objectiu: apropar l'alumnat a la realitat professional i mostrar aplicacions pràctiques dels sistemes de representació.

**Pla de seguiment**

El seguiment del curs es durà a terme de manera continuada, amb l'objectiu de garantir l'aprenentatge progressiu de l'alumnat i detectar possibles dificultats a temps. El pla es concreta en les actuacions següents:

- **Revisió periòdica del progrés** mitjançant l'anàlisi dels exercicis pràctics, les activitats de classe i el dossier de treball.
- **Proves escrites i gràfiques** distribuïdes al llarg dels trimestres, que serviran com a punts de control per avaluar el grau d'assoliment dels continguts.
- **Sessions de retroalimentació individual i col·lectiva**, en les quals es comentaran errors freqüents i estratègies de millora.
- **Coordinació amb altres professors del Batxillerat** per compartir informació rellevant sobre l'alumnat i establir mesures conjuntes en cas de dificultats d'aprenentatge.
- **Atenció personalitzada a la diversitat**, amb adaptacions de ritme, activitats de reforç o ampliació segons les necessitats.
- **Valoració de l'evolució general del grup**, l'eficàcia de la metodologia i possibles ajustos en la programació.

**Pla de recuperació**

L'objectiu del pla és garantir que l'alumnat que no hagi superat l'assignatura pugui assolir els continguts i competències mínimes del curs, oferint suport individualitzat i activitats específiques de reforç.

6. **Diagnosi inicial:**
    - Revisió dels continguts no assolits i identificació de les dificultats principals de cada alumne.
    - Anàlisi dels resultats de proves escrites, gràfiques i treballs pràctics.
7. **Metodologia:**
    - Sessions de reforç individual o en petits grups centrades en els continguts i procediments pendents.
    - Explicació de tècniques i resolució d'exercicis amb suport directe del professor.
8. **Activitats de recuperació:**
    - Exercicis pràctics guiats per reforçar procediments i sistemes de representació.

- Dossiers de treball amb activitats addicionals de repàs teòric i aplicació pràctica.
- Propostes d'activitats amb nivells de dificultat progressius per afavorir la consolidació dels continguts.

9. **Examen de recuperació:**

   - Realització d'una prova escrita i gràfica que permeti valorar el domini dels continguts recuperats.
   - Possibilitat de combinar la prova amb la presentació de treballs pràctics realitzats durant el procés de recuperació.

10. **Avaluació final i retroalimentació:**

    - Qualificació de l'alumne en funció de l'examen de recuperació i de les activitats realitzades.

**Revisió i millora**

Per garantir la qualitat del procés d'ensenyament-aprenentatge i la millora contínua, es procedirà a fer:

**Anàlisi de resultats:**

- Revisió de les qualificacions globals i de les proves parcials per identificar tendències i àrees de dificultat.
- Estudi de l'evolució de l'alumnat amb necessitats específiques o amb resultats per sota de l'esperat.

  Identificació de possibles ajustos metodològics per adaptar-se millor als ritmes d'aprenentatge de l'alumnat.

**Feedback a l'alumnat i famílies:**

- Comunicació dels resultats i de les mesures de millora, amb recomanacions concretes per continuar el procés d'aprenentatge de manera efectiva.

## 2.2.2.4. Disseny (DIS) Miquel Àngel Albis Vives.

| **Competències específiques** |
|---|
| CE 1 Identificar els fonaments del disseny a partir de l'anàlisi crítica de diversos productes de disseny bidimensional i tridimensional, per aprofundir en la comprensió, tant de la complexitat dels processos i eines que intervenen com de la dimensió simbòlica i semàntica dels seus llenguatges.<br><br>CE 2 Reflexionar sobre els orígens, els principis i les funcions del disseny, comparant i analitzant produccions de diferents èpoques, estils i àmbits d'aplicació, per valorar de manera crítica l'impacte mediambiental, social i cultural que tenen.<br><br>CE 3 Analitzar de manera crítica i rigorosa diferents configuracions formals, compositives i estructurals presents en el disseny de diferents productes, identificar-ne els elements plàstics, estètics, funcionals i comunicatius per enriquir les produccions pròpies i conformar-se l'opinió informada sobre l'impacte de la disciplina en la inclusió, la sostenibilitat i el consum responsable.<br><br>CE 4 Planificar projectes de disseny individuals i col·lectius, seleccionant amb criteri les eines i recursos necessaris per promoure i analitzar críticament solucions creatives en resposta a necessitats pròpies i alienes.<br><br>CE 5 Desenvolupar propostes personals i imaginatives a partir d'idees o productes preexistents, considerant la propietat intel·lectual, per respondre amb creativitat a necessitats pròpies i alienes i potenciar l'autoestima i el creixement personal.<br><br>CE 6 Crear productes de disseny, responent amb creativitat a necessitats concretes, incloses les del disseny inclusiu i les relatives a la sostenibilitat i cuidant la correcció tècnica, la coherència i el rigor de la factura del producte per potenciar una actitud crítica i responsable que afavoreixi el desenvolupament personal, acadèmic o professional en el camp del disseny. |
| **Sabers bàsics seqüenciats i temporalització** |
| • **A. CONCEPTE, HISTÒRIA I CAMPS DEL DISSENY (durant tot el curs. Tema Transversal)**<br><br>- El disseny, classificacions i camps d'aplicació. Disseny de missatges, objectes i espais: gràfic, tèxtil, moda, interiors, arquitectura, urbanisme, industrial, enginyeria, paisatgisme, etc. |

- Evolució històrica del disseny. Evolució del concepte de disseny. Teories del disseny. De la manufactura artesana a la producció industrial.

- Disseny i dissenyador a la societat actual. Noves necessitats.

- Principals funcions aplicades a la resposta d'unes necessitats resoltes gràcies al

desenvolupament tecnològic i determinades per la demanda de mercat.

- Tendències, períodes i principals escoles i figures més representatives en el camp del disseny. La presència de la dona en l'àmbit del disseny.

- Disseny, ecologia i sostenibilitat. Materials i usos.

- El disseny en la societat de consum. El disseny i la seva relació amb l'usuari en la «societat del consum».

- Aportacions de l'ecodisseny a la solució dels reptes socioambientals.

- La vida del producte: longevitat. Productes de vida cíclica, no lineal. Objectes perdurables, reparables, reutilitzables, eficients i ecoefectius. Obsolescència programada.

- Disseny inclusiu. Definició. Anàlisi de tipus de usuaris. El disseny accessible i el disseny inclusiu.

- Aportació de les cultures no occidentals al cànon del disseny universal. L'apropiació cultural.

- **B. EL DISSENY: CONFIGURACIÓ FORMAL I METODOLOGIA (Durant tot el curs)**

- Disseny, forma i funció. Principals corrents: funcionalisme, esteticisme, etc. Funció pràctica, estètica i simbòlica del disseny i el seu anàlisi.

- El llenguatge visual. Elements bàsics: punt, línia, pla, color, forma i textura. Estructura, composició i aplicacions del llenguatge visual.

- Teoria del color. Mescla additiva i mescla subtractiva. To, saturació i lluminositat.

Simbologia i psicologia del color.

- Estructura visual d'una imatge. Els elements determinen un ordre de lectura.

- Elements del llenguatge visual i plàstic. Aplicacions formals del llenguatge plàstic, com per exemple, simetria, dinamisme, hieratisme, etc.

- Sintaxi de la imatge bidimensional i tridimensional.

- Composició bidimensional i tridimensional. Valors estètics i expressius. Les relacions de tensió, ritme i composició entre els elements plàstics. Tensió. Ritme. Direcció. Pes. Equilibri.

- Ordenació i composició modular. Mòduls i estructures modulars bidimensional. Modularitat. Interrelació de formes. Estructures de repetició. Dinamisme-quietud, ordre-desordre, unió-fragmentació, tancament-expansió.

- Dimensió semàntica del disseny. Graus d'iconicitat.

- Procés i fases del disseny. El projecte. La metodologia projectual. Dibuixos previs, maqueta i prototip.

- Procés de projectació: intuïció i mètode. Brífing.

- Vies de projectació: el dibuix, el modelat, la maquetació, la fotografia i la infografia.

- Fases o etapes de projectació: determinació de l'encàrrec, documentació, anàlisi, propostes, selecció, elaboració, perfeccionament i projecte final.

- Processos creatius en un projecte de disseny. Disseny i creativitat. Estratègies de cerca de idees. Exemples: pluja d'idees, relació inusual, entre d'altres.

- Estratègies d'organització dels equips de treball. Objectius, distribució de tasques, terminis d'entrega, revisió, supervisió, posada en comú, control de qualitat del projecte, etc.

- **C. DISSENY GRÀFIC ( 1r i 2n trimestre)**

- Funcions comunicatives del disseny gràfic. Identitat, informació i persuasió. Tècniques de persuasió.

- La tipografia, principals famílies, llegibilitat, propietats i usos en el disseny.

- Les lletres: la forma i el missatge. Classificació tipogràfica. Fonts, estils i grandàries. Terminologia específica. Parts de les lletres. El blanc de les lletres i el gris tipogràfic. Forma i llegibilitat. Estructura, espaiat i composició.

- El disseny tipogràfic. Composició tipogràfica. Tècniques i procediments de creació tipogràfica. Estudi de tipografies no occidentals. Documentació gràfica.

- Els alfabets ornamentals.

- El disseny gràfic i la composició. Opcions compositives: posició, direcció, nuclis, masses, pes, equilibri, ritme, etc.

- El focus en la composició. Dirigir la mirada.

- Estratègies, llei del tres terços, proporció àuria.

- Principis compositius: balanç, contrast, èmfasi, unitat, proximitat, repetició.

- Jerarquies compositiva.

- Espai negatiu.

- Processos i tècniques de disseny gràfic. Preimpressió, impressió i postimpressió. Principals sistemes d'impressió. Acabats.

- La imatge de marca: el disseny corporatiu. Concepte de logotip, monograma i marca. Coneixement i aplicació del disseny i la identitat. Procés d'identificació. Caràcter informatiu i emblemàtic. Manual d'identitat corporativa.

- Disseny editorial. La maquetació i composició de pàgines. Antecedents. Tipus de disseny editorial. El llibre. Principals parts d'un llibre. Participants en la producció editorial. La composició gràfica aplicada al disseny editorial. Sistemes de retícules compositives.

- El disseny publicitari. Projectes de comunicació gràfica.

- El cartell com a mitjà de comunicació de masses. Combinació d'imatge i text. Selecció d'elements i organització compositiva.

- Els estils i moviments artístics en el cartellisme. Des de la revolució industrial a les tendències actuals.

- Opcions expressives en el cartellisme. Unicitat/profusió. Dinamisme/quietud.

Tancament/expansió. Ordre/desordre. Unió/fragmentació.

- El disseny i la publicitat. L'ús de la retòrica. La poesia visual en el cartellisme.

- La senyalística, factors condicionants, pautes i elements i les seves aplicacions. Els pictogrames i la senyalització. Universalitat i funcionalitat. Llegibilitat i simplificació.

- Tipus de missatges: restrictiu, informatiu i preventiu.

- Senyalística en front de senyalització.

- Els signes: icona, indici, símbol.

- La perspectiva de gènere al disseny gràfic i la publicitat.

- **D. DISSENY TRIDIMENSIONAL ( 2n trimestre)**

- Disseny de producte. Tipologies d'objectes en el disseny volumètric. Relació entre objecte i usuari.

- El disseny d'objectes: l'objecte simple, l'objecte articulat. Forma, funció, estructura, material. Tipus de disseny de producte. Procés de disseny.

- Sistemes de representació i estructures compositives aplicats al disseny de producte.

- Sistemes de representació.

- La tercera dimensió i la seva relació amb la bidimensionalitat. Objecte real i representat.

- L'espai. La representació de l'espai en el pla. Sistemes geomètrics descriptius per a la representació de la tercera dimensió..

- Antropometria, ergonomia i biònica aplicades al disseny. Objecte i persona: aspectes ergonòmics i antropomètrics. La forma útil: dimensió i escala humana. L'èsser humà com a mida.

- Forma i naturalesa (biònica). Proporció en la forma.

- Disseny de producte i diversitat funcional.

- Materials, textures i colors. Sistemes de producció i la seva repercussió en el disseny. La llum i el color: influències cromàtiques en el pla i en l'espai. Sistemes de color. Simbologia del color. Aplicacions. Disseny del producte: materials, color i sistemes de fabricació. El producte industrial i el producte artesanal. El producte digital.

- L'embalatge: del disseny gràfic al disseny del contenidor del producte tridimensional. Iniciació al desenvolupament i les tècniques de producció.

- Tridimensionalització d'un pla. Obtenció d'un volum funcional.

- Els embalatges protectors com a suports d'identitat del producte.

- Embalatge (packaging) primari, secundari i terciari. Exemples: etiqueta. Envàs. La bossa. Funció/forma. Possibilitats creatives. Capsa. Desenvolupament a partir de formes geomètriques tridimensionals.

- Concepte d'envàs i els seus usos industrials i comercials. Normes i problemes del reciclat d'envasos.

- Tècniques de producció. Per exemple: plegats, encunyacions, etc.

- Disseny d'espais. Organització de l'espai habitable, públic o privat. Distribució d'espais i recorreguts. L'espai habitable, concepte i estructura. Distribució dels espais, itineraris i recorreguts. Punts calents. Habitatge flexible i habitatge estereotipat. Perspectiva cònica. Aplicació en el disseny d'espais interiors.

- Elements constructius. Principis d'il·luminació. Disseny d'espais interiors. La psicologia de l'espai. La proxèmica. Materials, color, textures, il·luminació i instal·lacions.

- Percepció psicològica de l'espai. Estudi del color i de la llum. Aplicació i incidència en l'ambientació i expressivitat de l'espai habitable. Altres factors que incideixen en la percepció psicològica de l'espai; disposició, textura, etc.

- El disseny inclusiu d'espais.

**Criteris d'avaluació**

CE 1 Identificar els fonaments del disseny a partir de l'anàlisi crítica de diversos productes de disseny bidimensional i tridimensional, per aprofundir en la comprensió, tant de la complexitat dels processos i eines que intervenen, com de la dimensió simbòlica i semàntica dels seus llenguatges.

CE 2 Reflexionar sobre els orígens, els principis i les funcions del disseny, comparant i analitzant produccions de diferents èpoques, estils i àmbits d'aplicació, per valorar de manera crítica l'impacte mediambiental, social i cultural.

CE 3 Analitzar de manera crítica i rigorosa diferents configuracions formals, compositives i estructurals presents en el disseny de diferents productes, identificant els seus elements plàstics, estètics, funcionals i comunicatius, per enriquir les seves pròpies produccions i conformar-se una opinió informada sobre l'impacte de la disciplina en la inclusió, la sostenibilitat i el consum responsable.

CE 4 Planificar projectes de disseny individuals i col·lectius, seleccionant amb criteri les eines i recursos necessaris, per promoure i analitzar críticament solucions creatives en resposta a necessitats pròpies i alienes.

CE 5 Desenvolupar propostes personals i imaginatives a partir d'idees o productes preexistents, considerant la propietat intel·lectual, per respondre amb creativitat a necessitats pròpies i alienes i potenciar l'autoestima i el creixement personal.

CE 6 Crear productes de disseny, responent amb creativitat a necessitats concretes, incloses les del disseny inclusiu i les relatives a la sostenibilitat i cuidar la correcció tècnica, la coherència i el rigor de la factura del producte per potenciar una actitud crítica i responsable que afavoreixi el desenvolupament personal, acadèmic o professional en el camp del disseny.

**Metodologia i estratègies didàctiques**

Entendre la matèria de disseny des d'un punt de vista teòric-pràctic. Una assignatura que va alternant aspectes teòrics amb l'aplicació pràctica corresponent.

Els alumnes desenvolupen **projectes de disseny reals o simulats**. Sempre que sigui possible, es proposaran Unitats de Programació. Reptes reals o ficticis per crear un objecte, una identitat visual, un espai funcional que siguin encàrrecs reals.

Es fomenta la planificació estructurada per resoldre les demandes de la matèria. Valorant la importància de les vies projectuals a nivell metodològic per donar resposta als projectes.

| PA | PROJECTE |
|---|---|
| Imatge d'Identitat Corporativa | Disseny marca personal<br>Disseny Imatge Corporativa ONG Exmenas |
| Senyalització. Senyalètica | Possible col·laboració amb CINECIUTAT. Senyalització del cinema. Normativa. |
| Disseny Objectual | Disseny d'un tamboret per les aules de Batxillerat Artístic. Col·laboració amb l'empresa d'arquitectura i disseny 2 MONOS |
| Disseny Modular. Modulació | Intervenció modular en les rajoles dels banys UNISEX del centre.<br>Col·laboració amb l'empresa de rajoles hidràuliques Huguet de Campos. |
| Disseny d'interiors ESPAI HABITABLE | Projecte pendent de concretar |

| | |
|---|---|
| Packaging | Projecte pendent de concretar |
| Cartellisme | CArtell obra d'Arts Escèniques<br>Exposició final de curs a la Misericòrdia<br>Cartell Tema Alzheimer |
| Disseny Editorial | Projecte: tríptic amb les Bases del 27 Concurs d'Arts Plàstiques IES Josep MAria Llompart |

- Anàlisi crítica d'objectes i processos de disseny. Planificació i desenvolupament de solucions creatives. Seqüenciació per fases del procés de disseny. Anàlisi del problema i recerca d'informació. Pluja d'idees i esbossos inicials. Selecció i desenvolupament de la millor proposta. Presentació final (oral, visual, digital). Avaluació i reflexió
- Portafoli i diari de projecte. L'alumne documenta tot el procés: idees, decisions, canvis, reflexions, etc. És una eina d'autoavaluació i seguiment del seu progrés.

L'alumne connecta els continguts amb el seu entorn i experiència personal.

Es potencia la **motivació interna** i la presa de decisions autònoma.

S'introdueixen tècniques com el **brainstorming**, mapes mentals, prototipat, i maquetes per potenciar l'ordre conceptual. Diferents formats de presentació (oral, escrita, visual)I

Suport visual i tecnològic. S'inclouen recursos digitals com: **Software de disseny gràfic i 3D** (SketchUp, Illustrator, Indesign, Inkscape,  Canva, etc.)

Alternar l'estudi i anàlisi de productes: imatges corporatives, mobiliari, packaging.. amb la realització pràctica

**Instruments i processos d'avaluació, sistema de qualificació**

- Per avaluar la matèria emprerem tres instruments d'avaluació: Tasques i activitats curtes que sovint formaran part de la UP, Avaluació del Projecte proposat a la UP, exàmens tipus teòric pràctic a partir dels models PAU.
- L'alumne, per aprovar l'assignatura en acabar el curs, ha de presentar la majoria de les tasques, activitats i projectes prescrites a cada Unitat de Programació (75%). Farem dues o tres UP cada trimestre.

- És imprescindible que part dels treballs es realitzin dins l'aula perquè el professor pugui seguir el procés.
- És important: - Presentar les feines dins el termini prescrit pel professor. - Realitzar les tasques i projectes segons les normes donades (format, suport, material, tècnica, etc.) - Disposar del material necessari per fer la feina a classe.- Mantenir una actitud adequada (Concentració en la feina, contribució al manteniment d'un bon ambient de feina respectant els companys i el professor, corresponsabilitat amb la resta de companys en el treball en equip, etc.)
- Si es copia a un examen o es presenten treballs fets per una altra persona o copiats directament d'Internet, serà motiu per a suspendre l'exercici o examen corresponen amb un zero.
- Per avaluar cada trimestre es tindran en compte aquests percentatges:

| | |
|---|---|
| Activitats curtes SA | 20 % |
| Projecte SA | 40 % |
| Exàmens | 40% |

Per obtenir la Nota Final de disseny es tindran en compte els següents percentatges:

| | |
|---|---|
| Mitjana Aritmètica de les tres Avaluacions | 90% |
| EXAMEN FINAL | 10% |

**Atenció a la diversitat**

Les mesures d'atenció a la diversitat a l'assignatura de Disseny de 2n de Batxillerat estan pensades per adaptar el procés d'ensenyament-aprenentatge a les necessitats, ritmes i característiques diferents de l'alumnat. Amb l'objectiu de garantir que tots els estudiants puguin assolir els continguts i competències de manera adequada, tot promovent la igualtat d'oportunitats.

## Mesures d'atenció a la diversitat a Disseny (2n Batxillerat)

1. **Adaptacions curriculars individuals**: Simplificació o flexibilització de tasques i exàmens. Ús de materials adaptats o recursos audiovisuals que facilitin la comprensió.

2. **Organització flexible de l'aula:** Treballs en petits grups segons nivells o interessos. Temps addicional per a la realització d'activitats o exàmens.

3. **Atenció a l'alumnat amb necessitats educatives especials (NEE)**
Col·laboració amb professionals especialitzats (orientadors, psicopedagogs...).
Materials en formats accessibles (tipus de lletra, contrast, suport visual).

4. **Inclusió d'interessos i diversitat cultural:** Promoure la creativitat i la participació activa de tots els estudiants.

**Activitats complementàries**

Visita fàbrica rajoles Hidràuliques Huguet a Campos i l'empresa PORAXA a Porreres.

Xerrada i col·loqui de l'alumnat amb l'empresa de disseny 2 MONOS

Visita Cicle Formatiu d'ARts Gràfiques.

Disseny del Cartell de l'obra de teatre d'Arts Escèniques de 2n G i Cartell per l'exposició de la Misericòrdia.

Realització, a disseny editorial, del tríptic amb les bases i els premis del **27è Concurs d'Arts Plàstiques del Llompart.**

Seria interessant fer una sortida per Palma per realitzar un recerca i posterior anàlisi (tipografia, composició i color) de diferents Imatges Corporatives trobades a Ciutat. Fer-ne un dossier visual amb els diferents apartats. Es podria aprofitar qualque visita programada des d'un altre matèria per poder fer aquesta activitat de disseny gràfic.

**Pla de seguiment**

-Diàriament, es farà un registre de l'assistència, feina i actituds de cada persona del grup.

-Per tots els treballs i unitats de programació hi haurà una rúbrica de seguiment i avaluació, a fi que l'alumnat pugui millorar les seves produccions.

-Al final de cada bloc, es farà una prova tipus PAU, per assegurar l'assoliment dels coneixements.( Un mínim de dos exàmens teòrico-pràctics per trimestre)

**Pla de recuperació**

| |
|---|
| Per recuperar una avaluació s'hauran de repetir tots aquells treballs avaluats negativament a l'avaluació anterior. També s'hauran d'entregar i aprovar tots aquells treballs que no es varen entregar en el termini corresponent.<br><br>L'alumnat pot recuperar durant el curs qualsevol tasca o activitat que estigul suspesa. O també que vulgui millorar la qualificació |
| **Revisió i millora** |
| Per garantir la qualitat del procés d'ensenyament-aprenentatge<br><br>**Anàlisi de resultats:**<br><br>• Revisió de les qualificacions de les activitats curtes i projectes per identificar tendències i àrees de dificultat. També pel que fa al lliurament dins el plaç<br>• Estudi de l'evolució de l'alumnat amb necessitats específiques o amb resultats per sota de l'esperat per intentar fer les correccions oportunes per millorar aquests rendiments |

## 2.2.2.5. Fonaments Artístics (FART) Núria Salord

| **Competències específiques** |
|---|
| C1. Comprendre els canvis en la concepció de l'art.<br><br>C2. Reflexionar sobre les funcions de l'art al llarg de la història.<br><br>C3. Analitzar formalment, funcionalment i semànticament produccions artístiques.<br><br>C4. Explicar obres artístiques realitzades en diferents mitjans i suports, identificant el context social, geogràfic i històric.<br><br>C5. Comprendre el poder comunicatiu de l'art, identificant i reconeixent el reflex de les experiències vitals en diferents produccions.<br><br>C6. Interpretar diverses creacions artístiques a partir de l'estudi de la seva forma, el seu significat, el seu context de creació i la seva recepció.<br><br>C7. Elaborar amb creativitat projectes artístics individuals o col·lectius. |
| **Sabers bàsics seqüenciats i temporalització** |

- **Bloc 1. Els fonaments de l'art. 1r trimestre;** 16 de setembre -20 d'octubre.
    - UP 1.1 Teories de l'art. Definició d'art al llarg de la història i perspectiva actual.
    - UP 1.2 Terminologia específica d'art i l'arquitectura.
    - UP 1.3 Tecnologia de l'art, materials, tècniques i procediments. Metodologies d'estudi de les formes, les funcions i els significats associats als moviments i estils artístics, i d'anàlisi tècnica i procedimental a l'obra d'art.
    - UP 1.4 Art conceptual i art objecte.
    - UP 1.5 Perspectiva de gènere en l'art; representacions i creacions femenines.

- **Bloc 2 . Art clàssic i les seves projeccions. 1r trimestre;** 20 d'octubre-17 de desembre.
    - UP 2.1 Introducció a l'arquitectura i escultura gregues. Ordres. Obres i períodes més rellevants. El retrat escultòric a la Roma Antiga.
    - UP 2.2 Claus de l'arquitectura a través de les diferents èpoques i estils: de la romanització a la Baixa Edat mitjana.
    - UP 2.3 El renéixer de l'art clàssic en l'arquitectura, pintura i escultura: del Trecento al Cinquecento.
    - UP 2.4 La projecció clàssica en l'edat contemporània: del Neoclassicisme a la Pintura Metafísica. Metodologia projectual. Fases dels projectes artístics.

- **Bloc 3. Art i expressió. 2n trimestre**; 11 de gener- 5 de març.
    - UP 3.1 L'exaltació barroca, aportacions a la pintura i escultura.
    - UP 3.2 El Romanticisme i l'origen de la modernitat.
    - UP 3.4 L'Expressionisme alemany. Del Fauvisme a l'Expressionisme Figuratiu del s. XX.
    - UP 3.5 Del rebuig dadaista a l'art intermèdia de Fluxus. Estratègies de selecció d'estils, tècniques i llenguatges. Metodologia projectual. Fases dels projectes artístics.

- **Bloc 4. Visió, realitat i representació. 2n trimestre-3r trimestre**; 5 de març de febrer- 16 d'abril.
    - UP 4.1 Introducció a l'art precolombí i l'art africà precolonial.
    - UP 4.2. Sistemes de representació espacial en la pintura. De la pintura primitiva a la ruptura cubista.
    - UP 4.3. El Realisme: conceptes i enfocaments. L'Hiperrealisme.
    - UP 4.4 L'impressionisme i postimpressionisme pictòric.
    - UP 4.5 L'abstracció: orígens i evolució.

- **Bloc 5. Naturalesa, societat i comunicació en l'art. 3r trimestre**. 19 d'abril-20 de maig
    - UP 5.1 L'arquitectura del vidre i ferro i el Moviment Modern.
    - UP 5.2 El Modernisme. Arquitectura i arts aplicades. L'arquitectura orgànica.
    - UP 5.3 La Bauhaus. Art i funció. Disseny i arts aplicades. L'Art déco. Art i artesania.
    - UP 5.4 Art i mitjans de comunicació: del cartell al Pop Art.
    - UP 5.5 L'art en pantalla: el videoart, art en les xarxes, art digital. La llum com a element plàstic.
    - UP 5.6 Art i ecologia. Del Land Art i l'Art Povera fins als nostres dies.
    - UP 5.7 L'art com a instrument de transformació de la societat. Dels individualismes artístics a l'art col·laboratiu. Espais urbans i intervencions artístiques. Art urbà.
- **Bloc 6. Metodologies i estratègies.* (Aquest bloc de sabers s'integrarà en els 5 blocs anteriors a través de les diferents activitats pràctiques lligades a cada UP).**
    - UP 6.1 Metodologies d'estudi de les formes, les funcions i els significats associats als moviments i estils artístics, i d'anàlisi tècnica i procedimental a l'obra d'art.
    - UP 6.2 La distribució de tasques en els projectes artístics col·lectius: criteris de selecció a partir de les habilitats requerides.
    - UP 6.3 Metodologia projectual. Fases dels projectes artístics.
    - UP 6.4 Estratègies de selecció d'estils, tècniques i llenguatges.

**Criteris d'avaluació**

1.1 Explicar de manera respectuosa l'enriquiment que suposa la diversitat en l'art, estudiant obres d'èpoques i cultures diferents a partir de la vinculació amb el seu context i analitzant el concepte d'art al qual responen.

1.2 Argumentar l'evolució de la concepció de l'art en la història, comparant amb iniciativa els seus significats en períodes i cultures diferents i analitzant les seves semblances i diferències.

2.1 Distingir les funcions de l'art al llarg de la història, analitzant sense prejudicis la seva evolució a partir de l'estudi de diverses produccions artístiques de diferents estils i èpoques.

2.2 Explicar les singularitats de diverses manifestacions culturals i artístiques, relacionant-les amb la seva funció de manera oberta, crítica i respectuosa.

3.1 Identificar els elements constituents de manifestacions artístiques de diversos períodes i estils, reconeixent les claus dels seus llenguatges i justificant la seva relació amb l'època, artista o moviment corresponent.

3.2 Analitzar formal, funcional i semànticament, amb criteri i sensibilitat, diferents manifestacions artístiques, fent ús de la terminologia específica associada als seus llenguatges.

4.1 Analitzar produccions artístiques de diversos estils i èpoques i realitzades en diferents mitjans i suports, relacionant-les amb el seu context social, geogràfic i històric de creació i explicant les possibles relacions amb obres d'altres èpoques i cultures.

4.2 Compartir les conclusions de recerques sobre produccions artístiques de diversos estils i èpoques i les relacions amb el seu context, usant els mitjans analògics i digitals més adequats.

5.1 Explicar les diferents possibilitats expressives de l'art i el seu poder de transmissió d'idees, conceptes, sentiments i emocions a partir d'obres d'artistes

de diferents èpoques i estils, analitzant les diferents interpretacions que s'han donat d'elles.

5.2 Analitzar produccions artístiques de diversos períodes i estils, vinculant-les creativament amb experiències vitals pròpies i alienes i valorant-les com a eines potenciadores de la creativitat, la imaginació, l'autoestima i el creixement personal.

6.1 Interpretar creacions artístiques de diferents períodes i estils, analitzant la seva forma, el seu significat i el seu context de creació i incorporant les idees, coneixements, emocions i sentiments propis.

6.2 Comparar les interpretacions que s'han donat de diverses manifestacions artístiques, analitzant els diferents punts de vista i proposant una valoració personal.

7.1 Plantejar projectes artístics, individuals o col·lectius, seleccionant els estils, tècniques i llenguatges més adequats de diverses disciplines, i organitzant i distribuint les tasques de manera raonada.

7.2 Dur a terme amb creativitat projectes artístics individuals o col·lectius, materialitzant les idees i objectius plantejats, aplicant els aprenentatges adquirits, assumint els rols assignats i respectant, en el seu cas, les aportacions dels altres.

**Metodologia i estratègies didàctiques**

El seguiment del curs es durà a terme de manera progressiva, amb l'objectiu de garantir l'aprenentatge gradual de l'alumnat i detectar possibles dificultats a temps. El pla es concreta en les actuacions següents:

- Desenvolupament gradual dels blocs de sabers a classe. Per tal que els alumnes facin un bon seguiment dels continguts teòrics s'ha organitzat un grup de Classroom a on s'anirà publicant tot el material en forma de presentacions, documents i petits documentals.

  Cada bloc anirà subdividit en Unitats de programació, de 4-5 per cada bloc, i a cada bloc hi haurà 1-2 tasques assignades i una prova escrita plantejada de forma procedimental i lligada als criteris d'avaluació citats.

  La nota numèrica de cada bloc de continguts anirà determinada per:

  ➔ Una prova escrita que comptarà un 60% de la nota del bloc
  ➔ 1-2 activitats pràctiques que compatran un 40% de la nota del bloc. Aquestes activitats podran ser de creació (infografies, pósters il·lustracions) així com comentaris d'obres d'art i comparacions entre dues obres d'art.
- Alternança de les activitats en cada bloc de coneixement; en el primer i tercer bloc seran unes tasques més vinculades a les competències 6 i 7 de caire més artístic mentre que en el bloc 2, 4 i 5 seran activitats més lligades al caire competencial en què es basa el nou model PAU d'aquest curs; comentar una obra d'art en base a una situació

**Instruments i processos d'avaluació, sistema de qualificació**

L'avaluació de la matèria és basa en l'avaluació continua i la valoració progressiva de cada un dels alumnes, per tant tindran

Cada bloc de coneixements tindrà una o dues tasques vinculades així com una prova escrita.

El pes de cada blocs de continguts serà progressiu de manera que per calcular la nota final de l'alumne es tindrà en compte:

- **Bloc 1**. 10%
- **Bloc 2**. 20%
- **Bloc 3**. 25%
- **Bloc 4 i 5**. 45% **(*)**

**(*) L'avaluació del Bloc 4 i 5 es farà de forma conjunta per fer un examen competencial seguint el mateix plantejament que l'examen de Fonaments artístics de les PAU de la UIB**

Enguany s'introduirà una novetat, a partir del Bloc 2 quan l'alumne ha de començar a escriure un comentari sobre una obra vinculada al bloc de continguts, la professora publicarà el llistat d'obres a comentar per bloc, de manera que cada alumne podrà fer recerca i compilar informació sobre les obres. L'objectiu serà que elabori un material propi en forma d'esquema o punts essencials al voltant de cada obra i el podrà portar en el comentari que es farà a la classe. Així s'evitarà l'ús de la IA en els comentaris i comparacions que es faran a classe de forma material i manuscrita.

**Atenció a la diversitat**

A Fonaments artístics de 2n de batxillerat es segueixen les directrius del Departament EOSA i aquest seguiment està reflectit els diferents informes PEP de l'alumnat NESE. Pel que fa a tot el material del Classroom: presentacions amb imatges, ús d'infografies i recursos audiovisuals, llistats de conceptes, eixos cronològics i paraules clau ressaltades, per facilitar la comprensió a tot l'alumnat.

Les proves escrites s'organitzaran, segons la seva complexitat i nombre de preguntes, en dos dies, per garantir l'augment del 35% del temps a l'alumnat NESE.

En les tasques fetes a casa, es recomanarà l'ús de corrector de textos a l'alumnat NESE per millorar la qualitat lingüística sense perdre el focus en els continguts artístics. A més, cada tasca es publicarà i s'explicarà amb un mínim de 15 dies d'antelació, per ajudar a planificar-se i per guiar pas a pas el procés d'elaboració.

**Elements transversals**

Els aspectes transversals que es treballaran des de la matèria seran:

1. Comunicació i pensament crític.Anàlisi d'imatges i discursos per detectar estereotips i biaixos; argumentació oral i escrita; ús de vocabulari específic i síntesi de processos creatius.
2. Competència digital i alfabetització mediàtica. Cerca fiable de fonts, citació correcta, ús responsable d'eines digitals (edició, presentacions, portafolis) i respecte als drets d'autor i l'ètica de la IA.

3. Igualtat, diversitat i perspectiva de gènere. Visibilització d'artistes diversos, lectura intercultural d'obres i dissenys inclusius per a diferents capacitats i experiències.
4. Respecte i creixement personal. Autoconeixement i autoestima a través del procés creatiu; cultura del feedback respectuós; gestió d'errors com a oportunitats d'aprenentatge; perseverança, autonomia i mentalitat de creixement; cura de l'espai i del material com a responsabilitat compartida.
5. Benestar, cooperació i ciutadania activa. Treball en equip, planificació de projectes amb el centre/comunitat, gestió del temps i de les emocions en processos creatius; comunicació assertiva i resolució pacífica de conflictes.

**Activitats complementàries**

Les activitats que es portaran a terme són:

- Gener. Viatge cultural a Bilbo-Donostia-Iruña per tal de visitar les obres de jorge Oteiza i Eduardo Chillida.
- Maig-juny. Muntatge de l'exposició anual de batxillerat artístic del centre a la Misericòrdia.

**Pla de seguiment**

La professora responsable de la matèria farà un seguiment de la progressió de cada alumne atenent als criteris d'avaluació continua, donant més pes a les qualificacions més recents.

**Pla de recuperació**

Per a la recuperació de cada avaluació. L'alumnat haurà de repetir tots els treballs qualificats negativament en l'avaluació anterior i entregar, dins el nou termini, aquells no presentats.

Les tasques de recuperació mantindran els mateixos criteris i rúbriques que les originals. Es fixarà una data límit i es proporcionarà *feedback* per orientar la millora.

Es farà un seguiment continu i acurat de cada alumne/a, amb informació regular del seu progrés i de les mesures de recuperació a través del Classroom, tutoria i, si escau, contacte amb famílies.

Convocatòria extraordinària (juliol). Per recuperar la matèria en aquesta convocatòria serà imprescindible realitzar una prova extraordinària, orientada a recuperar els criteris d'avaluació no assolits. La superació de la prova permetrà acreditar aquests criteris. Els

| |
|---|
| continguts, format i materials permesos*es publicaran amb antelació suficient al Classroom. |
| **Revisió i millora** |
| La tasca docent implica una observació propera de com les activitats i dinàmiques d'aprenentatge programades s'adeqüen a les necessitats individuals i grupals concretes de cada grup d'alumnes.<br><br>És per aquest motiu que la millora implica una revisió i avaluació crítica continuada de les activitats a mesura que es duen a terme. Amb aquesta intenció es farà una revisió puntual de cada activitat i de cada unitat de programació un cop realitzades per poder implementar i millorar tot allò que funciona i descartar o modificar els aspectes que no són efectius. Així doncs la observació crítica del desenvolupament pràctic de les activitats programades serà el referent que ens permetrà anar millorant la práctica educativa. |

### 2.2.2.6. Moviments Culturals i Artístics (MCIA)

| **Competències específiques** |
|---|
| 1. Analitzar produccions de diferents moviments culturals i artístics des de les avantguardes a l'actualitat, reflexionant de manera oberta i crítica sobre el seu context històric i els seus aspectes singulars i comuns, per a comprendre el valor de l'art com a representació de l'esperit d'una època.<br><br>2. Explicar el valor social del patrimoni, reflexionant sobre el compromís de l'art amb la seva època i sobre la importància de la llibertat d'expressió en produccions culturals i artístiques, per construir una mirada sobre l'art que reconegui, valori i respecti la diversitat cultural.<br><br>3. Explorar i valorar els llenguatges i els codis de diferents manifestacions culturals i artístiques des de les avantguardes fins a l'actualitat, identificant i comprenent les seves característiques, referents i intencionalitats, per potenciar les possibilitats de gaudi estètic.<br><br>4. Analitzar l'evolució de l'art i la cultura en la història recent, identificant els diferents àmbits en els quals es produeixen i manifesten, així com el valor de la innovació i el paper de les tecnologies, per desenvolupar un criteri informat i crític davant el fet artístic que afavoreix la identificació d'oportunitats de desenvolupament personal, social, acadèmic i professional. |

| |
|---|
| 5. Explicar la pràctica cultural i artística com un mitjà d'expressió i comunicació individual i col·lectiu d'idees, opinions i sentiments, a partir d'una anàlisi crítica de diverses manifestacions culturals i artístiques que inclou també una reflexió sobre el seu impacte ambiental, econòmic i social, per aprofundir en el coneixement de la societat contemporània i promoure el compromís personal amb la sostenibilitat. |
| **Sabers bàsics seqüenciats i temporalització** |
| **A. Aspectes generals**<br>- L'evolució del concepte d'art.<br>- Les diferents manifestacions de l'expressió artística.<br>- Elements essencials dels diferents llenguatges artístics.<br>- Els grans moviments artístics i culturals contemporanis. Aspectes fonamentals.<br>- L'expressió artística en el seu context social i històric.<br>- Funció social de l'art i la cultura. El seu impacte socioeconòmic.<br>- La llibertat d'expressió. La censura en l'art.<br>- Estereotips culturals i artístics. La perspectiva de gènere i la perspectiva intercultural en l'art. El respecte a la diversitat.<br>- L'art com a eina d'expressió individual i col·lectiva.<br>- Estratègies de recerca, anàlisi, interpretació i valoració crítica de productes culturals i artístics.<br>**B. Naturalesa, art i cultura**<br>- Del plein air a la fotografia de naturalesa.<br>- Art, consciència ecològica i sostenibilitat.<br>- Art Povera.<br>- Art ambiental i Land Art.<br>**C. L'art dins l'art**<br>- Art primitiu, oriental, precolombí i africà. El seu paper com a inspiració per a les avantguardes.<br>- La pervivència del clàssic en l'art i la cultura contemporània.<br>- Cultura popular i Pop art. L'art pop a Espanya i a les Illes Balears.<br>- Relacions interdisciplinàries: literatura, cinema, música, fotografia, arts plàstiques, còmic, publicitat, arts escèniques, disseny i moda.<br>**D. L'art als espais urbans**<br>- Arquitectura i societat.<br>- L'arquitectura en l'art contemporani.<br>- Intervencions artístiques en projectes d'urbanisme.<br>- Art mural i artifici. Art urbà.<br>- Els espais de l'art: museus, salons, fires, festivals, exhibicions, galeries, tallers, etc.<br>**E. Llenguatges artístics contemporanis**<br>- Explorant el cos humà: happening i performance, art acció i body art. |

- Disseny industrial i arts decoratives.
- Mitjans electrònics, informàtics i digitals en l'art. Videoart.
- Instal·lacions. De l'art ambient a l'art immersiu i interactiu.
- Narratives serials en l'audiovisual del segle XXI.

**Criteris d'avaluació**

1.1 Identificar els aspectes singulars de diverses manifestacions culturals i artístiques des de les avantguardes fins a l'actualitat, relacionant-los amb el sentit d'aquestes obres, amb els contextos en els quals han estat produïdes i amb la tradició artística, de manera oberta, crítica i respectuosa.
1.2 Establir relacions entre manifestacions culturals de diferents camps creatius dels principals moviments culturals i artístics contemporanis, identificant elements comuns que configuren l'esperit de la seva època.
1.3 Investigar sobre el paper dels moviments culturals i artístics com a motors de canvi i evolució de la societat, recorrent a fonts fiables.
2.1 Explicar la importància de la promoció, conservació i posada en valor del patrimoni artístic i cultural.
2.2 Explicar la repercussió i el compromís social de l'art, analitzant exemples que mostrin la implicació de les persones creadores i els efectes generats en la societat.
2.3 Analitzar la importància de la diversitat cultural i de la lliure expressió en l'art a partir de l'estudi de manifestacions culturals i artístiques diverses, incloent les realitzades per dones o les procedents d'àmbits diferents a la cultura occidental.
2.4 Desenvolupar projectes d'investigació individuals o col·lectius que mostrin una implicació i una resposta personals entorn de la lliure expressió artística i els seus possibles límits, partint de l'anàlisi de casos concrets.
3.1 Identificar i explicar les característiques de diverses produccions culturals i artístiques a partir de l'anàlisi dels seus llenguatges i codis propis.
3.2 Investigar i analitzar la presència de referents comuns en diferents manifestacions culturals i artístiques, comparant els seus temes, llenguatges o intencionalitats.
3.3 Debatre sobre diferents propostes culturals i artístiques, intercanviant les opinions i els sentiments experimentats, i incorporant judicis de valor vinculats a l'apreciació estètica de les obres de manera argumentada, constructiva i respectuosa.
4.1 Argumentar la influència i aportacions que els nous llenguatges i tecnologies han incorporat en la cultura i l'art recents, a partir de l'anàlisi crítica de diferents produccions, valorant l'actitud innovadora de les persones creadores.
4.2 Explorar, explicar i valorar la repercussió social i econòmica de diferents manifestacions culturals i artístiques, reflexionant sobre les oportunitats personals i professionals que ofereixen.
4.3 Identificar una varietat d'àmbits i espais en els quals es desenvolupa la pràctica cultural i artística en l'actualitat, analitzant de quina manera condicionen les manifestacions que acullen.

| |
|---|
| 5.1 Explorar diferents manifestacions culturals i artístiques actuals amb interès, curiositat i respecte, identificant el seu valor expressiu i comunicatiu tant de la individualitat de les persones creadores, com de la societat en la qual es produeixen.<br>5.2 Explicar algunes de les repercussions mediambientals, socials i econòmiques de la cultura i l'art sobre la societat actual, explorant alternatives que afavoreixin la consecució dels objectius de desenvolupament sostenible. |
| **Metodologia i estratègies didàctiques** |
| -La docència de l'assignatura es distribueix en 4 sessions teòriques i pràctiques, a l'aula AE02<br>-L'aula serà considerada com un espai d'anàlisi i reflexió sobre diversos referents artístics.<br>-Les activitats plantejades estan dissenyades a partir dels sabers bàsics i tenint en compte les competències que ha de desenvolupar l'alumnat, consistiran en exposicions dels continguts de la programació de l'assignatura per part de la professora que l'alumnat haurà d'aplicar en el desenvolupament de les tasques.<br>-Es fomentarà la participació activa dels estudiants i el diàleg entre els membres del grup, a través de l'anàlisi del material artístic, els autors i les seves obres.<br>-Es facilitarà als estudiants el coneixement de materials del món de l'art i la imatge amb l'objecte d'apropar-los a l'art contemporani. |
| **Instruments i procediments d'avaluació, sistema de qualificació** |
| -Es farà una **valoració inicial,** per tal d'establir un nivell de partida, tant pel que fa al grup com individualment.<br><br>-A continuació es valoraran **totes** i cada una de les tasques de les Unitats de Programació fetes durant cada trimestre. Les actituds de l'alumnat i els seus progressos, la creativitat i la presentació i exposició dels treballs. De totes aquestes qüestions es farà un seguiment diari amb recollida de dades per tal de qualificar cada un dels criteris i valorar el progrés de l'alumnat.<br><br>-A més d'això, també es valoraran qüestions **d'hàbits**, com el comportament a classe, la continuïtat en la feina (tant a classe com a casa seva, insistint moltíssim en el respecte dels terminis d'entrega), l'assistència i la constància i responsabilitat en el tema de portar el material necessari, el respecte cap a les persones i a les instal·lacions, l'interès cap a l'assignatura, la neteja de l'aula, etc.<br><br>-Les tasques lliurades amb retard, si no és justificat, es poden lliurar fins a deu dies després de la data d'entrega. **En aquest cas la qualificació màxima serà un 5.**<br><br>-Si es copia a una prova, o es presenten treballs fets per una altra persona o generades per IA fora de les indicacions de la professora, serà prou motiu per a suspendre. |

-Les faltes reiterades de material es consideren faltes d'actitud, poden ser motiu d'amonestació, inclús de suspens de l'assignatura.

-Per a aprovar l'assignatura és imprescindible **haver entregat i aprovat totes les tasques**, procurant sempre la millor realització i presentació.

-Totes les tasques s'avaluaran amb una puntuació de 0 a 10, segons els criteris d'avaluació i les competències específiques a les quals fan referència. La nota de cada trimestre i la nota de l'avaluació extraordinària es calcularà segons els següents percentatges:

| | |
|---|---|
| Actitud i treball diari | 10% |
| UP. Exercicis i tasques | 30% |
| Proves objectives. Exàmens | 60% |

-La nota de l'avaluació extraordinària serà l'obtinguda en l'examen, PERÒ MAI INFERIOR A L'OBTINGUDA A L'ORDINÀRIA.

**Elements transversals**

El desenvolupament de la matèria de Moviments Culturals i Artístics integra de manera interdisciplinària i transversal els elements recollits en el marc curricular de la LOMLOE, contribuint directament a la consecució dels objectius d'etapa i al desenvolupament del perfil d'eixida de l'alumnat:

-Foment de la igualtat efectiva entre homes i dones i la diversitat: Es promou l'anàlisi crítica de la historiografia de l'art per visibilitzar el paper de les dones artistes i de col·lectius tradicionalment minoritzats, combatent els estereotips de gènere i valorant la diversitat cultural com a riquesa social.

-Educació per al desenvolupament sostenible i la ciutadania global: Mitjançant l'estudi de corrents com l'art ecològic, el *Land Art* i les pràctiques artístiques contemporànies, es reflexiona sobre l'emergència climàtica, l'ús responsable dels recursos i el compromís ecosocial.

-Educació en valors democràtics i drets humans: Es treballem el pensament crític i la llibertat d'expressió a través de l'anàlisi de l'art com a eina de transformació social, denúncia i diàleg intercultural.

-Competència digital i alfabetització mediàtica:  S'impulsa l'ús ètic, crític i creatiu de les tecnologies de la informació en la cerca, creació i difusió de continguts artístics i culturals.

-Emprenedoria, esperit crític i autonomia: Es fomenta l'esperit d'iniciativa i la creativitat mitjançant el disseny de projectes culturals propis i la resolució de reptes artístics de manera col·laborativa.

**Activitats complementàries**

1r trimestre:
-NIT DE L'ART
-MAJORDOCS AL CINE CIUTAT
-TALLER AL MUSEU ES BALUARD
2n trimestre:
-VIATGE D'ESTUDIS, SI FINALMENT S'OFERTA
-TALLER-VISITA FUNDACIÓ JOAN MARCH
-TALLER-VISITA FUNDACIÓ TONI CATANY (LLUCMAJOR)

**Pla de seguiment, revisió i millora**

-Diàriament, es farà un registre de l'assistència, feina i actituds de cada persona del grup.

-Pels treballs en grup, hi haurà una rúbrica de seguiment i coavaluació per tots els membres per saber del compliment de la feina de cada un.

-En cas de necessitat, es programaran tutories amb les famílies.

-Al final de cada bloc, trimestre o avaluació, es farà una prova, per assegurar l'assoliment dels coneixements.

**Pla de recuperació**

Per recuperar una avaluació s'hauran de repetir tots aquells treballs avaluats negativament a l'avaluació anterior. També s'hauran d'entregar i aprovar tots aquells treballs que no es varen entregar en el termini corresponent.

Es farà un seguiment ben acurat i continu de cada un dels alumnes, del que en seran ben informats en tot moment.

Procediments de recuperació a la convocatòria extraordinària del juliol

Per recuperar la matèria serà imprescindible fer la prova extraordinària per recuperar els criteris suspesos.

## 2.2.2.7. Tècniques d'Expressió Graficoplàstiques (TEGP) PROFESSORA: JULIA GARCÍA

| **Competències específiques** |
| --- |
| **CE 1** Analitzar obres graficoplàstiques, valorant-ne els seus aspectes formals, comparant lestècniques, materials i procediments utilitzats en l'execució i conservació i reflexionant sobreel seu possible impacte mediambiental, per conformar un marc personal de referència quepotenciï la creativitat, fomenti una actitud positiva cap el patrimoni i estigui compromesaamb la sostenibilitat.<br><br>**CE 2** Utilitzar els diferents elements i procediments propis del llenguatge graficoplàstic,manifestar-ne domini tècnic i experimenta-hi de manera creativa i innovadora amb les sevespossibilitats i combinacions, per desenvolupar la capacitat d'expressió autònoma i personal iper respondre a uns objectius determinats.<br><br>**CE 3** Planificar el procés de realització individual i col·lectiva d'obres graficoplàstiques,valorant les possibilitats que ofereixen les diferents tècniques, materials i procediments, com també l'adequació a una determinada proposta, per respondre amb eficàcia i creativitat a qualsevol acompliment relacionat amb la producció cultural o artística<br><br>.**CE 4** Desenvolupar projectes graficoplàstics individuals i col·laboratius, utilitzant ambdestresa diversos materials, tècniques i procediments, per integrar el procés creatiu i respondre de manera eficaç, sostenible i creativa als objectius d'acompliment determinats. |

| |
|---|
| **CE 5** Avaluar els productes graficoplàstics propis i aliens, valorant el seu possible impacte social i cultural per potenciar l'actitud crítica i responsable que afavoreixi el desenvolupament personal i professional en el camp de l'expressió graficoplàstica. |
| **Sabers bàsics seqüenciats i temporalització** |
| **El llenguatge graficoplàstic**: forma, color, textura i composició. Evolució històrica<br><br>- Elements bàsics del llenguatge visual i plàstic: punt, línia, pla, taca, forma, color, textura visual i tàctil, equilibri, moviment, pes visual, direccions, ritme, proporcions i simetria.<br><br>- Evolució històrica dels components tècnics i metodològics de les obres visuals i plàstiques: de la tradició a les noves tecnologies de captació, manipulació i generació d'imatges.<br><br>-Suports, utensilis, pigments, aglutinants i dissolvents associats a les diferents tècniques graficoplàstiques. Interacció entre materials<br><br>- Paper: Precedents, origen i evolució històrica. Els diferents papers: composicions, característiques i usos.<br><br>- Altres suports: Fusta, ceràmica, tèxtil, sintètics. Característiques i usos.<br><br>- L'estudi de l'artista: Eines i estris.<br><br>- Pigments: Evolució històrica, procedència.<br><br>- Aglutinants naturals i sintètics.<br><br>Seguretat, toxicitat i impacte mediambiental dels diferents materials artístics. Suports i materials sostenibles<br><br>- Toxicitat dels diferents materials i productes químics, com també la manera segura de treballar-hi. Lesions i malalties associades als productes. Materials ecològics i reciclables. |

**La conservació de les obres graficoplàstiques**

- Mètodes de conservació i normes d'ús i manipulació bàsiques, per no fer malbé obres d'art.

**La protecció de la creativitat**. Aspectes fonamentals de la propietat intel·lectual. Còpies i falsificacions

- Anàlisi de còpies i falsificacions. Aproximació a la legislació de propietat intel·lectual. Les falsificacions de grans obres de la història. El fenomen de la falsificació en l'actualitat. El certificat digital i les llicències de reproducció.

Perspectiva de gènere, perspectiva intercultural i perspectiva inclusiva en les produccions graficoplàstiques

- Autores d'arreu del món i de diferents estils i moviments.

- La història de l'art graficoplàstic des d'un punt de vista no occidental: les tècniques graficoplàstiques dels altres continents.

Estratègies d'investigació, anàlisi, interpretació i valoració crítica de productes culturals i artístics

**B. TÈCNIQUES DE DIBUIX**

Materials, utensilis i suports associats al dibuix. Característiques i terminologia específica

- Suports adequats a les tècniques de dibuix. Gramatges i característiques dels papers més utilitzats.

- Esfumins, gomes, esmoladors, portamines, cinta de carrosser, entre d'altres.

- Ús, neteja i conservació dels estris i materials.

Tècniques seques: llapis de grafit, carbonet, llapis composts, sanguines, barres grasses, de color i pastels

- Tipus de línies, tramats, esfumat i aplicació tonal.

Tècniques humides i mixtes. La tinta i les seves eines

- Plomí, retoladors calibrats, pinzells, esponges, materials per a fer reserves.

- Reserves, mullat sobre mullat, tinta aiguada, tinta pura, tramats, modulació de la línia.

**C. TÈCNIQUES DE PINTURA**

Materials, utensilis i suports. Característiques i terminologia específica

- Suports adequats a les tècniques de pintura. Gramatges i característiques dels papers més

utilitzats.

- Pinzells, brotxes, esponges, retoladors.

- Ús, neteja i conservació dels estris i materials.

Tècniques a l'aigua: aquarel·la, tempera i acrílic

- Presentacions i composicions. Característiques: opacitat, resistència a la llum, etc.

Tècniques sòlides, olioses i mixtes. Tremp a l'ou. Encasts. Pastissos. Olis. Olis miscibles a l'aigua.

Pintures biodegradables

- Ús, neteja i conservació dels estris i materials.

- Presentacions i composicions. Característiques: opacitat, resistència a la llum, etc.

**D. TÈCNIQUES DE GRAVAT I ESTAMPACIÓ**

- Cura i conservació dels estris i materials.

Materials, utensilis, maquinària i suports. Terminologia específica

- Gúbies, talladors, matrius o planxes, tintes, tòrculs i premses, barem, tarlatana.

- Tècniques de reproducció tradicionals. La matriu. Les reproduccions seriades.

- Mono-impressió i reproducció múltiple. L'obra gràfica. Monotípia plana

- Estampació en relleu. Xilografia. Linòleum

- Estampació en buit. Calcografia. Tècniques directes i indirectes

- Estampació plana. Mètode planogràfic. Litografia. Mètode permeogràfic. Serigrafia. Mètode electrònic. Copy Art

**E. TÈCNIQUES MIXTES I ALTERNATIVES**

Altres tècniques, materials i procediments en l'expressió graficoplàstica

- Tècniques additives. El collage.

La imatge digital. Art digital

- Fotomuntatge. Acolorit digital. Programari específic.

**F. PROJECTES GRAFICOPLÀSTICS**

Metodologia projectual

- Fases d'un projecte: preproducció, producció, postproducció, exposició i difusió.

Estratègies per a la planificació i desenvolupament de projectes graficoplàstics. L'organització dels equips de treball

- Creació d'un pla de treball que atengui el que es pretén fer, els recursos materials i econòmics necessaris, les persones que hi participaran i les funcions que realitzaran.

Procés d'elaboració d'una obra pictòrica

- Procés creatiu: de la idea inicial a l'obra final. Apunts, estudis i esbossos, proves de color.

- Estratègies per a la generació d'idees. Pluja d'idees (brainstorming), associació de conceptes, referències i fonts d'inspiració.

Exposició i difusió de projectes graficoplàstics

- Estratègies de difusió. El comissariat a l'art. Museus i galeries, exposicions individuals i col·lectives.

Estratègies d'avaluació de les fases i dels resultats de projectes gràfics. L'error com a oportunitat de millora i aprenentatge

- Retroalimentació en el procés de creació per corregir i millorar possibles errors.

- Recerca de solucions originals i innovadores a partir dels problemes què puguin sorgir.

**Criteris d'avaluació**

**CE 1 Analitzar obres graficoplàstiques, valorant-ne els aspectes formals, comparant les tècniques, materials i procediments utilitzats en l'execució i conservació i reflexionant sobre el seu possible impacte mediambiental, per conformar un marc personal de referència que**

**potenciï la creativitat, fomenti una actitud positiva cap el patrimoni i estigui compromesa amb la sostenibilitat.**

**CA 1.1** Analitzar obres graficoplàstiques de diferents tipus i èpoques, identificant els materials,tècniques i procediments utilitzats, valorant els seus efectes expressius i incorporar-hi judicis de valor estètic a partir de l'estudi dels seus aspectes formals.

- Analitzar obres graficoplàstiques de diferents èpoques, identificant amb precisió els materials, tècniques i procediments utilitzats pels artistes.

- Identificar els materials, tècniques i procediments utilitzats en les obres graficoplàstiques

- Valorar els efectes expressius de les obres graficoplàstiques i incorporar judicis de valor estètic a partir de l'estudi dels seus aspectes formals.

**CA 1.2** Comparar els elements, tècniques i procediments emprats en diferents produccions graficoplàstiques, identificar les diferències i els aspectes comuns i establir-hi relacions.

- Comparar els elements, tècniques i procediments emprats en diverses produccions graficoplàstiques.

- Analitzar les diferències i els aspectes comuns en diferents produccions graficoplàstiques i establir-hi relacions.

**CA 1.3** Valorar críticament la sostenibilitat i l'impacte mediambiental dels procediments i materials utilitzats en la creació graficoplàstica en diferents moments històrics i proposar alternatives respectuoses amb el medi ambient.

- Analitzar els procediments i materials utilitzats en la creació graficoplàstica al llarg de la història i valorar críticament l' impacte mediambiental i la sostenibilitat.

- Proposar alternatives més respectuoses amb el medi ambient en relació amb els materials i tècniques emprades en diverses èpoques i demostrar el compromís amb la sostenibilitat.

**CE 2 Utilitzar els diferents elements i procediments propis del llenguatge graficoplàstic, manifestant domini tècnic i experimentant de manera creativa i innovadora amb les seves possibilitats i combinacions, per desenvolupar la capacitat d'expressió autònoma i personal i per respondre a uns objectius determinats.**

**CA 2.1** Seleccionar creativament els recursos graficoplàstics adequats en funció de la situacióexpressiva o la intencionalitat de l'acompliment sol·licitat.

**CA 2.2** Utilitzar de manera creativa i autònoma les tècniques, materials i procediments de l'expressió graficoplàstica en la resolució de diferents necessitats expressives i comunicatives, incidint en el rigor, en l'execució i en la sostenibilitat del producte final.

- Utilitzar de manera autònoma una varietat de tècniques i materials i procediments graficoplàstics.

- Utilitzar les tècniques, materials i procediments graficoplàstics de manera creativa.

- Aplicar tècniques, materials i procediments graficoplàstics amb adequació a les necessitats expressives i comunicatives de l'obra.

- Incidir en el rigor, en l'execució i en la sostenibilitat del producte final.

**CE 3 Planificar el procés de realització individual i col·lectiva d'obres graficoplàstiques, valorant les possibilitats que ofereixen les diferents tècniques, materials i procediments, com també la seva adequació a una determinada proposta, per respondre amb eficàcia i creativitat a qualsevol acompliment relacionat amb la producció cultural o artística.**

**CA 3.1** Planificar el procés complet de realització d'obres graficoplàstiques variades, individuals o

col·lectives, establir les fases de realització i argumentar la selecció de les tècniques, materials, procediments i llenguatges més adequats en funció de les diferents intencions comunicatives o creatives.

- Organitzar de manera clara i coherent les fases del procés de creació d'obres graficoplàstiques individuals o col·lectives i establir cada etapa necessària per a la realització de l'obra.

- Argumentar de manera raonada la selecció de les tècniques, materials, procediments i llenguatges en funció de la intenció creativa o comunicativa de l'obra en realitzacions individuals o col·lectives

**CA 3.2** Planificar de manera adequada l'organització de les fases i dels equips de treball en les

propostes col·laboratives, identificar les habilitats requerides en cada cas i repartir i assumir les tasques amb criteri.

- Organitzar de manera adequada les fases del treball col·laboratiu

- Identificar les habilitats requerides per a cada fase del projecte.

- Distribuir les tasques de manera equilibrada i justa, per assegurar que cada membre de l'equip assumeixi rols adequats.

- Assumir amb criteri les tasques assignades i mostrar responsabilitat i compromís amb l'èxit del projecte col·laboratiu.

**CE 4** Desenvolupar projectes graficoplàstics individuals i col·laboratius, utilitzant amb destresa diversos materials, tècniques i procediments, per integrar el procés creatiu i respondre de manera eficaç, sostenible i creativa a uns objectius d'acompliment determinats.

**CA 4.1** Expressar idees, opinions i sentiments mitjançant la creació de produccions graficoplàstiques individuals i col·laboratives de diferents tipus, referides a diferents motius o plantejaments, aplicant amb solvència i domini tècnic els diferents procediments.

- Aplicar amb habilitat tècnica els diferents procediments graficoplàstics, tant en treballs individuals com col·laboratius, i adaptar les tècniques a les intencions expressives de cada projecte.

- Transmetre de manera efectiva idees, opinions i sentiments en produccions graficoplàstiques individuals i col·lectives.

**CA 4.2** Interactuar coordinadament i col·laborativament en el desenvolupament de produccions graficoplàstiques col·lectives i manifestar una actitud respectuosa, creativa i conciliadora quan es produeixin diferències d'opinió entre els membres del grup.

**CA 4.3** Realitzar composicions graficoplàstiques individuals o col·laboratives, integrar-hi l'ús de materials reciclats quan sigui possible i aplica-hi criteris d'inclusió i de sostenibilitat.

**CE 5 Avaluar els productes graficoplàstics propis i aliens, valorar-ne el possible impacte social i cultural per potenciar una actitud crítica i responsable que afavoreixi el desenvolupament personal i professional en el camp de l'expressió graficoplàstica.**

**CA 5.1** Avaluar diferents productes graficoplàstics, argumentant, amb la terminologia específica, el grau d'adequació a la intenció prevista dels llenguatges, tècniques, materials i procediments utilitzats, valorant el rigor i la qualitat de l'execució, així com aspectes relacionats amb la sostenibilitat i la propietat intel·lectual.

- Avaluar diferents productes graficoplàstics.

- Argumentar amb la terminologia específica l'adequació en la utilització de materials, tècniques i procediments en diferents productes graficoplàstics.

- Valorar el rigor i la qualitat en l'execució en diferents productes graficoplàstics.

- Valorar els aspectes relacionats amb la sostenibilitat i la propietat intel·lectual en diferents productes graficoplàstics.

**CA 5.2** Identificar i valorar les oportunitats de desenvolupament personal i professional que es deriven del coneixement de les tècniques d'expressió graficoplàstica.

- Descobrir, de manera respectuosa, que la creativitat és una eina per a l'expressió artística i també una destresa personal d'aplicació als diferents àmbits de la vida.

**Metodologia i estratègies didàctiques**

A l'aula s'hauria de potenciar l'aprenentatge de llarga durada. Els alumnes han d'aprendre a aprendre, ser capaços **d'investigar pel seu compte i aprofundir en la matèria**. La metodologia que s'hauria d'emprar en aquesta assignatura al llarg del curs és **bàsicament pràctica**, ja que només amb la pràctica els alumnes poden assimilar la informació teòrica que el professor hagi pogut oferir-los.

**Les eines audiovisuals** permeten presentar als alumnes els continguts gràfics d'una manera fàcil i potent. Això pot permetre utilitzar les eines digitals en la didàctica de l'aula: **presentacions, tractament informàtic de les imatges.**

En aquesta assignatura s'ha de posar als alumnes **contacte amb col·lectius dedicats a l'art, artistes i exposicions.**

De manera conscient i reflexiva, s'han d'emprar un conjunt d'estratègies, així com potenciar **la creativitat i l'esperit emprenedor**

Per motivar els alumnes a aconseguir els objectius del curs s' han d'organitzar les **tasques diàries de classe**,acrtivitat de durara curtes ,i de durada més llarges
També es faran sortides extraescolars (museus, galeries d'art, tallers d'artistes, etc.), a més de facilitar l'accés a la informació necessària.
Com **a resultat de la feina feta a classe**, els alumnes poden fer exposicions, mostres o intervencions dins i fora del centre, sempre que sigui possible.

**Sempre organitzem exposicions al hall de l'institut i també participem al Certamen d'Arts plàstiques organitzat al Departament així com la Exposició final de curs a la Misericòrdia**

**Instruments i procesos d'avaluació, sistema de qualificació**

Els unitats de programació tenen assenyalats els criteris específics per percentatges que varien segons les activitats**.**

Es qualificarà cada activitat amb rùbriques de manera individual, però l'esquema global de qualificació serà:

-80% de treballs pràctics, on es qualifica la utilització dels materials, l'anàlisi de les formes, i la planificació del treball en imatges.

-10% de treballs teòrics sobre autors, moviments artístics i materials

-10% mostrar interès i creativitat per l'ús dels materials i els seus recursos.

No se avalua cap treball que no siga realitzat en su majoria dins de la classe, i tampoc els que se presentan fora de termini, al no ser molt justificat al professor de la materia .Qualsevol treball fora de termini ,serà avaluat amb un 5 com màxim.Si es trata d'una còpia o plagi,o ha estat fet per altra persona no s'avalua tampoc.

**Atenció a la diversitat**

Se contempla una atenció segon les necessitats del curs i **les recomanacions del Departament d'Orientació**.És habitual que hi hagi alumnes amb dislèxia, i el que fem és donar més temps per a la resolució de proves.

**Elements transversals**

**1. Educació per a la igualtat d'oportunitats i la no-discriminació**

Promoure la igualtat entre homes i dones en el món del disseny i l'art.

Valorar la diversitat cultural i social com a font d'enriquiment creatiu.

Combatre estereotips i prejudicis a través de projectes i materials diversos.

**2. Educació per a la sostenibilitat i el respecte pel medi ambient.**

Fomentar el disseny sostenible i l'ús responsable dels materials.

Analitzar l'impacte ambiental dels productes i processos de disseny.

Promoure la reutilització i el reciclatge en els projectes creatius.

**3. Educació per a la convivència i la participació democràtica**

Potenciar el treball cooperatiu i el respecte per les opinions dels companys i companyes.

Desenvolupar habilitats per a la resolució pacífica de conflictes.

**4. Educació per a la salut i la qualitat de vida**

Valorar la importància de l'ergonomia i la seguretat en el disseny d'objectes i espais.

Promoure hàbits saludables relacionats amb el treball i l'ús de l atecnologia.

**5. Educació per a la competència digital**

Fomentar l'ús crític i creatiu de les tecnologies digitals aplicades a les imatges creatives .

Desenvolupar capacitats per gestionar la informació digital de manera ètica i responsable.

**6. Educació per a la creativitat i l'esperit emprenedor**

Estimular la innovació, la iniciativa personal i la capacitat de generar projectes originals.

Fomentar l'autonomia i la presa de decisions en el procés creatiu i tècnic.

Desenvolupar habilitats per a la gestió de projectes i la presentació d'idees.

**Activitats complementàries**

Organitzem exposicions al hall de l'institut i també participem al Certamen d'Arts plàstiques organitzat al Departament així com la Exposició final de curs a la Misericòrdia .

**Pla de seguiment**

-Diàriament, es farà un seguiment de l'assistència, feina i actituds de cada persona del grup.

-Pels treballs en grup, hi haurà una rúbrica de seguiment i coavaluació per tots els membres per saber del compliment de la feina de cada un.

-Al final de cada bloc, trimestre o avaluació, es farà una prova, per assegurar l'assoliment dels coneixements.

**Pla de recuperació**

Per recuperar una avaluació s'hauran de repetir tots aquells treballs avaluats negativament a l'avaluació anterior. També s'hauran d'entregar i aprovar tots aquells treballs que no es varen entregar en el termini corresponent. Es farà un seguiment ben acurat i continu de cada un dels alumnes, del que en seran ben informats en tot moment.

Procediments de recuperació a la convocatòria extraordinària del juliol

| |
|---|
| Per recuperar la matèria serà imprescindible fer la prova extraordinària per recuperar els criteris suspesos. |
| **Revisió i millora** |
| Anàlisi de resultats: Revisió de les qualificacions globals i de les proves parcials per identificar tendències i àrees de dificultat.<br><br>Estudi de l'evolució de l'alumnat amb necessitats específiques o amb resultats per sota de l'esperat.Identificació de possibles ajustos metodològics per adaptar-se millor als ritmes d'aprenentatge de l'alumnat. Reunions amb els tutors si cal<br><br>Comunicació més individualitzada dels resultats i de les mesures de millora, amb recomanacions concretes per continuar el procés d'aprenentatge de manera efectiva. |

# 4. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS DEPARTAMENT DE DIBUIX curs 26-27

Aquesta relació d'activitats no té caràcter exhaustiu. En cas que, al llarg del curs escolar sorgeixin oportunitats educatives que no hagin pogut ser previstes en el moment d'elaborar aquesta programació didàctica, el departament podrà incorporar activitats complementàries, extraescolars o sortides equivalents a les ja programades, sempre que mantenguin la mateixa tipologia, vagin adreçades a un alumnat de característiques similars, comptin amb una organització equivalent pel que fa al professorat responsable i responguin als mateixos objectius pedagògics, competències específiques o resultats d'aprenentatge. Aquestes activitats s'entendran incloses dins la planificació aprovada d'aquest departament, en tant que constitueixen actuacions equivalents a les previstes inicialment i es desenvolupen dins el mateix marc pedagògic i organitzatiu.

Destacar que gairebé tot el Departament suportarà activitats com ara el Certamen d'Arts Plàstiques, organitzat també per nosaltres i l'Exposició de final de curs que, si des de l'Ajuntament ens ho accepten i confirmen, tornarem a muntar a La Misericòrdia. Altres activitats importants són l'assistència a MAJORDOCS, La Nit de l'art, les visites a centres d'estudis superiors com el CEF, ADEMA o l'escola de Disseny i les col·laboracions amb el Museu Es Baluard, enguany hi ha un projecte interdisciplinar, PLANEA, aprovada la nostra participació al claustre de final del curs passat, que inclou formació pels docents. Del nostre Departament, ens hi hem inscrit 4 professores i hem animat altres dels equips docents als que estam fent classe i amb els que portarem a terme el pojecte.

També hem fet una proposta de VIATGE D'ESTUDIS 2N BATXILLERAT, pendent per ara d'aprovació:

-BILBAO: Guggenheim Bilbao-Museo de Bellas Artes de Bilbao
-NAVARRA: Museo Oteiza
-SANT SEBASTIÀ: Chillida Leku

**ESO**

| MATÈRIA | ACTIVITAT COMPLEMENTÀRIA | DATES |
|---|---|---|
| EPAV<br>2n ESO | Mapejat al carret, guia street art | 3a avaluació |
| | Visita un museu | ? |
| | Taller Caixaforum: Luz y color | octubre, novembre o desembre |
| | | |

| MATÈRIA | ACTIVITAT COMPLEMENTÀRIA | DATES |
|---|---|---|
| EPAV<br>3r ESO | Festival MAJORDOCS | 10-14 Novembre |
| | Visita un museu | ? |
| | Palma Jove (entrega premis si escau) | març - abril |
| | Dibuixar al carrer (al voltant del centre) | 2a o 3a avaluació |
| | | |

| MATÈRIA | ACTIVITAT COMPLEMENTÀRIA | DATES |
|---|---|---|
| EA<br>4t ESO | Festival MAJORDOCS | 10-14 Novembre |
| | Visita un museu | ? |
| | Palma Jove (entrega premis si escau) | març-abril |
| | Dibuixar al carrer (al voltant del centre) | 2a/3a avaluació |
| | | |

**1r BATXILLERAT**

| MATÈRIA | ACTIVITAT COMPLEMENTÀRIA | DATES |
|---|---|---|
| DIBUIX ARTÍSTIC 1r BATX | Dibuixar al carrer | 2a i 3a avaluació |
| | PLANNEA | GRAN PART DEL CURS |
| | | |
| | | |
| | | |

| MATÈRIA | ACTIVITAT COMPLEMENTÀRIA | DATES |
|---|---|---|
| CULTURA AUDIOVISUAL 1r BATX | MAJORDOCS (VISUALITZACIÓ DE DOCUMENTALS) | 10-14 novembre |
| | TALLER FOTOJOVE | novembre |
| | ENTREGA DE PREMIS FOTOJOVE | abril |
| | VISITA I TALLER FUND TONI CATANY | |
| | VISITA IB3 TV | |
| | VISITA I TALLER CEF | |
| | VISITA I TALLER CESAG | |
| | VISITA I TALLER A LADAT STUDIOS | |

| MATÈRIA | ACTIVITAT COMPLEMENTÀRIA | DATES |
|---|---|---|
| PROJECTES ARTÍSTICS 1r BATX | Projecte serigrafia als tallers d'obra gràfica Fundació Pilar i Joan Miró | |

**2n BATXILLERAT**

| MATÈRIA | ACTIVITAT COMPLEMENTÀRIA | DATES |
|---|---|---|

| | | |
|---|---|---|
| DIBUIX ARTÍSTIC 2n BATX (2N D) | Visita-taller al Museu Es Baluard | 05/11/2026 **Horari:** 10:00 – 13:00 |
| | VISITA-TALLER FUNDACIÓ JOAN MARCH | 28/01/2027 Horari 12:00-13:30 |

| MATÈRIA | ACTIVITAT COMPLEMENTÀRIA | DATES |
|---|---|---|
| MOVIMENTS CULTURALS I ARTÍSTICS 2n BATX | MAJORDOCS (VISUALITZACIÓ DE DOCUMENTALS) | 10-14 novembre |
| | TALLER FOTO JOVE | novembre |
| | ENTREGA DE PREMIS FOTO JOVE | abril |
| | VISITA-TALLER MUSEU ES BALUARD | 05/11/2026 **Horari:** 10:00 – 13:00 |
| | VISITA I TALLER FUND TONI CATANY | |
| | VISITA-TALLER FUNDACIÓ JOAN MARCH | 28/01/2027 Horari 12:00-13:30 |

| MATÈRIA | ACTIVITAT COMPLEMENTÀRIA | DATES |
|---|---|---|
| DISSENY 2n BATX | Visita Rajoles Huguet a Campos. Visita Poraxa a Porreres. Visita Tallers Obra Gràfica Fundació Pilar Juncosa i Joan Miró | 2n Trimestre |
| | Visita Cicle Formatiu d'Arts Gràfiques. IES Llompart | 3r Trimestre |
| | Visita CineCiutat: Projecte de senyalització | 2n Trimestre |
| | Xerrada estudi de disseny 2MONOS. Sala d'actes. Alumnes de disseny | Desembre |
| | | |

# 5. Coordinació del departament

## 5.1. Coordinació horitzontal (per cursos)

- **Objectiu:** garantir que els diferents docents que imparteixen una mateixa matèria o àmbit en un mateix curs comparteixin criteris, metodologies i avaluació.

- **Accions concretes:**
  - Reunions periòdiques per revisar la programació didàctica de cada curs.
  - Establiment de criteris comuns de qualificació i d'avaluació.
  - Disseny conjunt de proves i instruments d'avaluació quan sigui possible.
  - Compartició de materials i recursos didàctics.
  - Acords per a l'atenció a la diversitat i adaptacions individuals.

## 5.2. Coordinació vertical (entre cursos i etapes)

- **Objectiu:** assegurar la progressió i coherència dels aprenentatges des de 1r d'ESO fins a 2n de Batxillerat.

- **Accions concretes:**
  - Revisió anual de la seqüenciació dels sabers bàsics per evitar repeticions innecessàries o buits de contingut.
  - Ajustament dels criteris d'avaluació perquè siguin gradualment més exigents i coherents amb el nivell educatiu.
  - Coordinació entre els equips docents d'ESO i de Batxillerat per enllaçar competències i sabers clau.
  - Avaluació conjunta de resultats i detecció de dificultats recurrents per millorar la transició entre etapes.

## 5.3. Criteris comuns de departament

- **Metodologia:** definició de línies metodològiques compartides (aprendre fent, treball per projectes, ús de TIC, etc.), que cada docent adapta segons la seva realitat d'aula.
- **Avaluació:** establiment d'un marc comú sobre:
  - Percentatges orientatius per avaluar competències, activitats, proves i projectes.
  - Tipus d'instruments utilitzats (rúbriques, exàmens, treballs, observació, autoavaluació).
  - Procediments per a la recuperació i millora de resultats.
- **Atenció a la diversitat:** definició d'actuacions generals (adaptacions metodològiques, materials de suport, reforç en petit grup, etc.).
- **Elements transversals:** consens sobre com treballar de manera integrada els valors, la igualtat de gènere, la sostenibilitat, la cultura digital, la inclusió i la ciutadania democràtica.

## 5.4. Eines i canals de coordinació

- Reunions del departament.
- Actes de reunió i documents compartits (carpetes digitals).
- Coordinació amb la CCP i amb els tutors de curs.
- Comunicació fluida amb l'EOSA i altres departaments quan calen actuacions interdisciplinàries.

## 5.5. Seguiment i revisió de la coordinació

- Valoració anual del funcionament del departament.
- Propostes de millora recollides en una memòria de departament.
- Introducció de modificacions a la programació didàctica del curs següent en funció dels resultats i experiències.